

ДСНС України
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР З ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЇ
(Чернігівський ЦГМ)

вул. Пантелеймонівська, 12, м. Чернігів, 14017, Україна тел./факс: (0462) 67-84-64, тел. (0462) 67-72-17
сайт: <https://meteo.gov.ua> код згідно з ЄДРПОУ 14228824 E-mail: pgdchernigiv@meteo.gov.ua

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

ТОВ "НВП "АГРОПРОЕКТ Україна"

Про метеорологічні характеристики

Чернігівський обласний центр з гідрометеорології на запит ТОВ «НВП «АГРОПРОЕКТ Україна» від 02.04.2026 № 02.04/26-305 надає інформацію про метеорологічні характеристики та коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі, на території лісового фонду Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд» Корюківської міської територіальної громади за встановленою формою, що додається.

Додаток: на 1 арк. в 1 прим.

В.о. начальника

Ірина КРАСОВСЬКА

Таїсія ТХОРИК 046267-71-61

Метеорологічні характеристики та коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі території лісового фонду Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд» Корюківської міської територіальної громади Чернігівської області (за даними репрезентативної метеостанції Сновськ)

Найменування характеристик	Величина
Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, А	180
Коефіцієнт рельєфу місцевості	1
Середня максимальна температура повітря найтеплішого місяця року, °С	27,2
Середня мінімальна температура повітря найхолоднішого місяця року, °С	-5,8
Середня за рік повторюваність напрямків вітру, %	
Північ	10
Північний схід	7
Схід	10
Південний схід	12
Південь	16
Південний захід	12
Захід	18
Північний захід	15
Середня річна швидкість вітру, м/с	1,8
Швидкість вітру, повторюваністю 5% і більше, м/с	4-5
Середня річна кількість опадів, мм	585

ПОГОДЖЕНО
Північне міжрегіональне
управління лісового
та мисливського господарства

ПОГОДЖЕНО
Чернігівська обласна державна
адміністрація

ПОГОДЖЕНО
Приватне сільськогосподарське
підприємство «Рекорд»

КЛОПОТАННЯ

щодо приведення існуючого поділу лісів у відповідність до
«Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок»
Приватного сільськогосподарського підприємства "Рекорд"
Чернігівської області

Поштова адреса:

вул. Шевченка, буд.10,
с.Білошицька Слобода,
Корюківський р-н,
Чернігівська область,
15320

Т.з.о. начальника

Головний інженер

Начальник лісовпорядної партії

Володимир РОМАНЮК

Василь ГРИНЕВИЧ

Олексій КРИХТІН

ЗМІСТ

	Стор.
Обґрунтування поділу лісів на категорії	5
Додатки:	
1. Характеристика лісових ділянок, які передбачається віднести до категорій лісів	6
2. Відомості розрахункової лісосіки	7
3. Квартально-видільний перелік ділянок, які належать до територій та об'єктів природно-заповідного фонду; пралісів, квазіпралісів та природних лісів, розташованих поза межами територій та об'єктів природно-заповідного фонду	8
4. Відомості щодо площі лісів зелених зон	9
5. Відомості щодо площі рекреаційно-оздоровчих лісів, які розташовані поза межами лісів зелених зон	10
6. Відомості про площі протиерозійних лісів	11
7. Рішення відповідних органів про будівництво залізниць, автомобільних доріг державного значення	12
8. Відомості щодо площі смуг лісів, що зростають уздовж річок, навколо озер та інших водойм	13
9. Відомості щодо площі захисних лісів, що розташовані на схилах балок і річкових долин, серед безлісної місцевості	14
10. Відомості щодо площі особливо захисних лісових ділянок	15
11. План поділу лісів за категоріями	17

Обґрунтування поділу лісів на категорії

На основі 39-41 статей Лісового кодексу України, керуючись Постановою КМ України № 733 від 16 травня 2007 року «Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» (далі – Порядок), під час проведення базового лісовпорядкування у 2024-2025рр. здійснено приведення існуючого поділу лісів – приватного сільськогосподарського підприємства "Рекорд" у відповідність до згаданого Порядку.

Нинішнє Приватне сільськогосподарське підприємство "Рекорд" було створено а 2001 році на базі колишнього сільського господарства. Площа лісових ділянок становила 514,0 га.

До категорії **захисних лісів** віднесені лісові ділянки, що виконують функцію захисту навколишнього природного середовища та інженерних об'єктів від негативного впливу природних та антропогенних факторів, зокрема:

1) лісові ділянки, що прилягають до смуг відведення автомобільних доріг державного значення 49,3 га;

2) лісові ділянки (смуги лісів) уздовж берегів річок, навколо озер та інших водойм 3,2 га;

До категорії **експлуатаційних лісів** віднесені лісові ділянки, що не зайняті лісами природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення, рекреаційно-оздоровчими та захисними лісами. Експлуатаційні ліси призначені для задоволення потреб національної економіки у деревині. Їхня площа становить 461,5 га.

Причини розбіжності в площі експлуатаційних лісів порівняно з існуючими поміщені в нижченаведеній таблиці.

Порівняльна таблиця змін площі категорій лісів

Назви категорій лісів	Площа, га		Різниця, га	Причини розбіжності
	існуюча	запроєкт-вана		
Захисні ліси, з них				
Ліси, які прилягають до смуг відведення автомобільних доріг державного значення	49,3	49,3		
Ліси уздовж берегів річок, навколо озер та інших водойм	3,2	3,2		
Разом	52,5	52,5		
Експлуатаційні ліси	461,5	461,5		
Усього	514,0	514,0		

Приведений у відповідність поділ лісів на категорії відповідає господарському призначенню, природним та економічним умовам району розташування приватного сільськогосподарського підприємства "Рекорд" Територіальне розміщення поділу лісів на категорії показано на Плані лісових ділянок.

ХАРАКТЕРИСТИКА
лісових ділянок, які передбачається віднести до категорій лісів
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Найменування лісництва	Номер кварталу, виділу	Загальна площа, гектарів	Площа вкрита лісовою рослинністю, гектарів	Загальний запас деревостанів, куб. метрів	Стиглі та перестійні деревостани		
					площа, гектарів	запас, куб. метрів	
ПСП «Рекорд»	3. Категорія лісів: Захисні ліси						
	3.1. Лісові ділянки, які прилягають до смуг відведення автомобільних доріг державного значення						
	кв.1 вид.1-14	49,3	49,3	13940	0,7	110	
	3.2. Лісові ділянки уздовж берегів річок, навк. озер та інших водойм						
	кв. 2 вид.17-20	3,2	2,8	630			
	Разом по категорії лісів	52,5	52,1	14570	0,7	110	
	4. Категорія лісів: Експлуатаційні ліси						
	4.1. Експлуатаційні ліси						
	кв.1 вид.15-23, кв.2 вид.1-16, кв.3-8	461,5	439,7	120260	60	18070	
	Разом по підприємству	514,0	491,8	134830	60,7	18180	
	в тому числі:						
	3.Захисні ліси	52,5	52,1	14570	0,7	110	
	із них:						
3.1. Лісові ділянки, які прилягають до смуг відведення автомобільних доріг державного значення	49,3	49,3	13940	0,7	110		
3.2. Лісові ділянки уздовж берегів річок, навк. озер та інших водойм	3,2	2,8	630				
4.Експлуатаційні ліси	461,5	439,7	120260	60	18070		

Групи по господарські
деревних г

Квойні

в тому числі :

основа

Гяколістяні

в тому числі :

Вільхова

Разом

Квойні

в тому числі :

основа

Гяколістяні

в тому числі :

Вільхова

сього

сього

ВІДОМОСТІ РОЗРАХУНКОВОЇ ЛІСОСІКИ
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Групи порід, господарські секції деревних порід	Розрахункова лісосіка							
	діюча				після зміни категорії лісу			
	вік стиг- лості дере- воста- нів	площа, гекта- рів	запас, тис. куб.		вік стиг- лості дере- воста- нів	площа, гекта- рів	запас, тис. куб.	
усього			в тому числі: ліквід- ний	усього			в тому числі: ліквід- ний	
Господарська частина – експлуатаційні ліси на рівнині								
Суцільні рубки								
Квонні						2,3	0,71	0,64
в тому числі :								
Соснова					81	2,3	0,71	0,64
Г'яколістяні						0,5	0,14	0,12
в тому числі :								
Більхова					61	0,5	0,14	0,12
Разом						2,8	0,85	0,76
Усього по підприємству								
Квонні						2,3	0,71	0,64
в тому числі :								
Соснова					81	2,3	0,71	0,64
Г'яколістяні						0,5	0,14	0,12
в тому числі :								
Більхова					61	0,5	0,14	0,12
Усього						2,8	0,85	0,76

КВАРТАЛЬНО-ВИДІЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК

лісових ділянок, які належать до територій та об'єктів природно-заповідного фонду пралісів, квазіпралісів та природних лісів, розташованих поза межами територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Лісових ділянок, які належать до територій та об'єктів природно-заповідного фонду; пралісів, квазіпралісів та природних лісів, розташованих поза межами територій та об'єктів природно-заповідного фонду в підприємстві немає.

№ п/п	№ ділянки	Площа, га	Вид лісу	Статус	Примітки
1	13.0	13.0	1.1	1	
2	13.0	13.0	1.1	1	
3	11.0	11.0	1.1	1	
4	11.0	11.0	1.1	1	
5	13.0	13.0	1.1	1	
6	13.0	13.0	1.1	1	
7	11.0	11.0	1.1	1	
8	11.0	11.0	1.1	1	
9	11.0	11.0	1.1	1	
10	11.0	11.0	1.1	1	
11	11.0	11.0	1.1	1	
12	11.0	11.0	1.1	1	
13	11.0	11.0	1.1	1	
14	11.0	11.0	1.1	1	
15	11.0	11.0	1.1	1	
16	11.0	11.0	1.1	1	
17	11.0	11.0	1.1	1	
18	11.0	11.0	1.1	1	
19	11.0	11.0	1.1	1	
20	11.0	11.0	1.1	1	
21	11.0	11.0	1.1	1	
22	11.0	11.0	1.1	1	
23	11.0	11.0	1.1	1	
24	11.0	11.0	1.1	1	
25	11.0	11.0	1.1	1	
26	11.0	11.0	1.1	1	
27	11.0	11.0	1.1	1	
28	11.0	11.0	1.1	1	
29	11.0	11.0	1.1	1	
30	11.0	11.0	1.1	1	
31	11.0	11.0	1.1	1	
32	11.0	11.0	1.1	1	
33	11.0	11.0	1.1	1	
34	11.0	11.0	1.1	1	
35	11.0	11.0	1.1	1	
36	11.0	11.0	1.1	1	
37	11.0	11.0	1.1	1	
38	11.0	11.0	1.1	1	
39	11.0	11.0	1.1	1	
40	11.0	11.0	1.1	1	
41	11.0	11.0	1.1	1	
42	11.0	11.0	1.1	1	
43	11.0	11.0	1.1	1	
44	11.0	11.0	1.1	1	
45	11.0	11.0	1.1	1	
46	11.0	11.0	1.1	1	
47	11.0	11.0	1.1	1	
48	11.0	11.0	1.1	1	
49	11.0	11.0	1.1	1	
50	11.0	11.0	1.1	1	
51	11.0	11.0	1.1	1	
52	11.0	11.0	1.1	1	
53	11.0	11.0	1.1	1	
54	11.0	11.0	1.1	1	
55	11.0	11.0	1.1	1	
56	11.0	11.0	1.1	1	
57	11.0	11.0	1.1	1	
58	11.0	11.0	1.1	1	
59	11.0	11.0	1.1	1	
60	11.0	11.0	1.1	1	

ВІДОМОСТІ
щодо площі лісів зелених зон
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Ліси зелених зон на території підприємства не виділялися.

ВІДОМОСТІ
щодо площі рекреаційно-оздоровчих лісів,
що розташовані поза межами лісів зелених зон
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Рекреаційно-оздоровчих лісів, що розташовані поза межами лісів зелених зон території підприємства не виділялися.

ВІДОМІСТІ
про площі протиерозійних лісів
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Протиерозійні ліси на території підприємства не виділялися.

№ п/п	Площа лісу, га	Площа лісу, га	Площа лісу, га	Площа лісу, га	Площа лісу, га
1	2	3	4	5	6
р. Уось	1,35	40,0	32,0	43,2	
РАЗОМ				43,2	

РІШЕННЯ
відповідних органів про будівництво залізниць, автомобільних доріг
державного значення
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Залізниця і автомобільні дороги державного значення на території Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд» протягом проектного періоду не будувалися.

ВІДОМОСТІ

щодо площі смуг лісів, що зростають уздовж річок, навколо озер та інших водойм

Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Річки, озера та інші водойми, уздовж берегів яких виділяються смуги лісів	Довжина смуг лісів, кілометрів	Ширина смуг лісів, обчислена за нормативами, метрів	Площа смуг лісів, обчислена за нормативами, гектарів	Фактична площа існуючих смуг лісів, гектарів	Площа смуг лісів, які виділяються додатково, гектарів
р.Убедь	1,05	400	42,0	42,2	-
РАЗОМ				42,2	

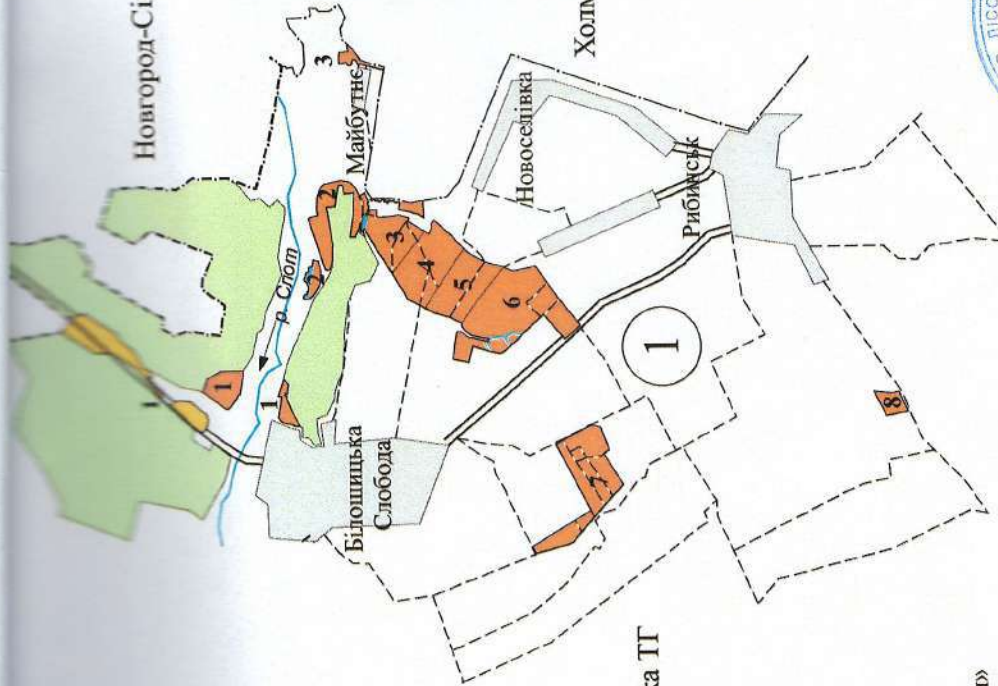

ВІДОМОСТІ
щодо площі особливо захисних лісових ділянок
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Найменування та ознаки особливо захисних лісових ділянок	Нормативи виділення особливо захисних лісових ділянок	Площа, обчислена за нормативами, гектарів	Місце знаходження особливо захисних лісових ділянок (лісництво, квартал, виділ)
1. Особливо захисні ділянки виділені за нормативами додатку 5 до Порядку			
Лісові ділянки уздовж річок, суднохідних і магістральних каналів, навколо озер та водойм (берегозахисні лісові ділянки)	Лісові ділянки шириною 200 метрів, але не більше ширини виділеної смуги лісів уздовж річок, навколо озер, водойм та інших водних об'єктів і шириною 150 метрів - де смуги лісів не виділено. Уздовж річок завдовжки понад 1 тис. кілометрів і навколо озер, водойм площею понад 10 тис. гектарів, а також уздовж суднохідних і магістральних каналів ширина берегозахисних лісових ділянок визначається з урахуванням результатів спеціальних обстежень	3,5	ПСП «Рекорд» кв.2 вид.17,19-20 кв.3 вид.1
Лісові ділянки, що мають спеціальне господарське значення	Лісонасінні, горіхоплідні, плодово-ягідні, медоносні, постійні науково-дослідні та інші лісові ділянки, що мають спеціальне господарське значення	0,8	ПСП «Рекорд» кв.6 вид.22-23
Лісові ділянки, що прилягають до залізниць, автомобільних доріг державного значення, державного кордону	Лісові ділянки шириною 50 метрів (у рівнинних лісах) і 100 метрів (у гірських лісах) у лісах, де дозволяється проведення рубок головного користування, уздовж залізниць, автомобільних доріг державного значення і державного кордону	9,8	ПСП «Рекорд» кв.1 вид.1-4,9-10,13
РАЗОМ		14,1	
в тому числі:	вкриті лісом	14,1	

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСОВИЙ ГОСПОДАРСТВО»
 ПОВНОВАЖЕННЯ КАТЕГОРИЙНИХ ЛІСІВ
 ІННІ АРЕНДАТОРИ
 Чернівецька область
 (селище Виславівка) м.м. Україна від 16.08.2007 р. № 733)

Новгород-Сіверський район

Шифр	Назва підприємства	Площа, га
①	ПСП "Рекорд"	514,0
Разом		514,0

Корюківська міська ПТ

Холминська селищна ПТ

■ - Філія «Північний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Шифр	КАТЕГОРІЇ ЛІСІВ		Колір
	Назва	Колір	
1	Захисні ліси		
124600	Лісові ділянки, які прилягають до смуг відведення автомобільних доріг державного значення	■	
126400	Лісові ділянки уздовж берегів річок, навколо озер та інших водойм	■	
2	Експлуатаційні ліси		
200100	Експлуатаційні ліси	■	

Т. В. О. **начальника** Володимир РОМАНЮК
 ДЕРЖАВНА ПІДПРИЄМСТВО
 ДЕРЖАВНА ЛІСОВИЙ РАДА
 ГОЛОВНИЙ ІНЖЕНЕР Василь ГРИНЕВИЧ
 Провідний інженер-технолог Ольга ЛИТВИН

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ПРОЕКТНЕ ЛІСОВПОРЯДНЕ ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ
ДП «ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІСОВПОРЯДНА ЕКСПЕДИЦІЯ»

ПОГОДЖЕНО:

Чернігівська обласна державна
адміністрація

Заступник голови
Володимир Романюк
2025 року

ПОГОДЖЕНО:

Приватне сільськогосподарське
підприємство «Рекорд»

Василь Гриневич
2025 року

КЛОПОТАННЯ

щодо виділення особливо захисних лісових ділянок
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Поштова адреса:

вул. Шевченка, буд.10,
с.Білошицька Слобода,
Корюківський р-н,
Чернігівська область,
15320

Т.в.о. начальника

Головний інженер

Начальник лісовпорядної партії

Володимир РОМАНЮК

Василь ГРИНЕВИЧ

Олексій КРИХТІН

Покотилівка – 2025

Виділення особливо захисних лісових ділянок здійснене у відповідності до постанови Кабінету міністрів України від 16 травня 2007 р. №733 “Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок” (далі – Порядок).

Особливо захисті лісові ділянки виділені в категоріях (підкатегоріях) лісів, в яких дозволено проведення рубок головного користування, а саме у:

- захисних лісах (лісові ділянки (смуги лісів), які прилягають до смуг відведення автомобільних доріг державного значення; лісові ділянки (смуги лісів) уздовж берегів річок, навколо озер та інших водойм;
- експлуатаційних лісах.

ЗМІСТ

		Стор.
1	Відомості щодо площі особливо захисних ділянок по ПСП «Рекорд»	7
2	Відомість особливо захисних лісових ділянок за станом на 01.01.2025 року ПСП «Рекорд»	9

№ ділянки	Площа, га	Категорія	Лісовий фонд (кількість видів)
Особливо захисні ділянки (загальнодержавного значення) за станом на початку 5-го Порядку			
1.1	1,3	Лісовий фонд	Лісовий фонд (кількість видів) 17, 19-20 класів
1.2	0,8	Лісовий фонд	Лісовий фонд (кількість видів) 17, 19-20 класів
1.3	0,5	Лісовий фонд	Лісовий фонд (кількість видів) 1-4, 9-10, 13 класів
1.4	14,1	Лісовий фонд	Лісовий фонд (кількість видів) 1-4, 9-10, 13 класів
1.5	14,1	Лісовий фонд	Лісовий фонд (кількість видів) 1-4, 9-10, 13 класів

ВІДОМОСТІ
щодо площі особливо захисних лісових ділянок
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Найменування та ознаки особливо захисних лісових ділянок	Нормативи виділення особливо захисних лісових ділянок	Площа, обчислена за нормативами, гектарів	Місце знаходження особливо захисних лісових ділянок (лісництво, квартал, виділ)
1. Особливо захисні ділянки виділені за нормативами додатку 5 до Порядку			
Лісові ділянки уздовж річок, суднохідних і магістральних каналів, навколо озер та водойм (берегозахисні лісові ділянки)	Лісові ділянки шириною 200 метрів, але не більше ширини виділеної смуги лісів уздовж річок, навколо озер, водойм та інших водних об'єктів і шириною 150 метрів - де смуги лісів не виділено. Уздовж річок завдовжки понад 1 тис. кілометрів і навколо озер, водойм площею понад 10 тис. гектарів, а також уздовж суднохідних і магістральних каналів ширина берегозахисних лісових ділянок визначається з урахуванням результатів спеціальних обстежень	3,5	ПСП «Рекорд» кв.2 вид.17,19-20 кв.3 вид.1
Лісові ділянки, що мають спеціальне господарське значення	Лісонасінні, горіхоплідні, плодово-ягідні, медоносні, постійні науково-дослідні та інші лісові ділянки, що мають спеціальне господарське значення	0,8	ПСП «Рекорд» кв.6 вид.22-23
Лісові ділянки, що прилягають до залізниць, автомобільних доріг державного значення, державного кордону	Лісові ділянки шириною 50 метрів (у рівнинних лісах) і 100 метрів (у гірських лісах) у лісах, де дозволяється проведення рубок головного користування, уздовж залізниць, автомобільних доріг державного значення і державного кордону	9,8	ПСП «Рекорд» кв.1 вид.1-4,9-10,13
РАЗОМ		14,1	
в тому числі:	вкриті лісом	14,1	

ВІДОМІСТЬ ОСОБЛИВО ЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ ДІЛЯНОК
за станом на 01.01.2025 року

ПСП "Рекорд"

Квар- тал	Виділ під- виділ	Пло- ща, га	Склад насадження	Вік ро- ків	Ви- со- та, м	Пов- но- та	Запас загаль- ний, тис. куб.м
--------------	------------------------	-------------------	------------------	-------------------	------------------------	-------------------	---

Захисні ліси з обмеженим режимом користування на рівнині

БЕРЕГОЗАХИСНІ ЛІСОВІ ДІЛЯНКИ

ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Вільхова

2	17	0.7	6ВЛЧ4БП	45	21.0	0.70	0.15
2	19	2.0	6ВЛЧ4БП	45	21.0	0.70	0.46
2	20	0.1	6ВЛЧ4БП	45	21.0	0.70	0.02

РАЗОМ ПО ГОСПОДАРСЬКІЙ СЕКЦІЇ

2.8

РАЗОМ ПО ТИПУ ВИКЛЮЧЕННЯ

2.8

ЛІСОВІ ДІЛЯНКИ, ШО ПРИЛЯГАЮТЬ ДО ЗАЛІЗНИЦЬ, АВТОДОРИГ

ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Соснова

1	13	2.5	10СЗ	81	25.0	0.50	0.68
---	----	-----	------	----	------	------	------

РАЗОМ ПО ГОСПОДАРСЬКІЙ СЕКЦІЇ

2.5

ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Сосна в осередках кореневої губки

1	2	1.8	10СЗК	53	26.0	0.60	0.61
1	4	2.2	8СЗК2БП	53	24.0	0.70	0.64
1	9	1.5	10СЗК	81	29.0	0.50	0.50
1	10	1.4	10СЗК	66	26.0	0.50	0.41

РАЗОМ ПО ГОСПОДАРСЬКІЙ СЕКЦІЇ

6.9

ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Березова

1	3	0.4	10БП	31	11.0	0.90	0.04
---	---	-----	------	----	------	------	------

РАЗОМ ПО ГОСПОДАРСЬКІЙ СЕКЦІЇ

0.4

РАЗОМ ПО ТИПУ ВИКЛЮЧЕННЯ

9.8

РАЗОМ ПО ГОСПОДАРСЬКІЙ ЧАСТИНІ

12.6

Експлуатаційні ліси на рівнині

БЕРЕГОЗАХИСНІ ЛІСОВІ ДІЛЯНКИ

ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Соснова

3	1	0.7	10СЗ	40	17.0	0.60	0.15
---	---	-----	------	----	------	------	------

РАЗОМ ПО ГОСПОДАРСЬКІЙ СЕКЦІЇ

0.7

РАЗОМ ПО ТИПУ ВИКЛЮЧЕННЯ

0.7

НАСАДЖЕННЯ - МЕДОНОСИ

ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Акацієва

6	22	0.3	10АКБ	12	8.0	0.90	0.02
6	23	0.5	10АКБ	12	8.0	0.90	0.03

РАЗОМ ПО ГОСПОДАРСЬКІЙ СЕКЦІЇ

0.8

РАЗОМ ПО ТИПУ ВИКЛЮЧЕННЯ

0.8

РАЗОМ ПО ГОСПОДАРСЬКІЙ ЧАСТИНІ

Квар- тал	Виділ під- виділ	Пло- ща, га	Склад насадження	Вік ро- ків	Ви- со- та, м	Пов- но- та	Запас загаль- ний, тис. куб.м
--------------	------------------------	-------------------	------------------	-------------------	------------------------	-------------------	---

1.5
РАЗОМ ПО ОБ'ЄКТУ

14.1
в тому числі за типами виключення:
БЕРЕГОЗАХИСНІ ЛІСОВІ ДІЛЯНКИ

3.5
ЛІСОВІ ДІЛЯНКИ, ЩО ПРИЛЯГАЮТЬ ДО ЗАЛІЗНИЦЬ, АВТОДОРІГ

9.8
НАСАДЖЕННЯ - МЕДНОСИ

0.8

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

08.04.2026 року

с. Білошицька Слобода

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., директором ПСП «Рекорд» Зубовим В. С., проведено обстеження насаджень ПСП «Рекорд» Чернігівської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **46,1 га**.

В результаті обстеження встановлено наступне:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2025 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
2	11	0,6	10СЗК	73	0,4	1	23	24	210
3	6	1,7	10СЗК	71	0,3	1	25	28	165
4	7	3,6	10СЗК	76	0,4	1	25	28	240
4	10	2,5	10СЗК	70	0,3	1А	26	32	170
5	1	6,8	10СЗК	64	0,3	1А	26	28	190
5	7	1,1	9СЗК1БП	51	0,3	1А	23	24	140
5	8	3,3	10СЗК	66	0,4	1А	25	26	240
6	46	0,6	6СЗК4БП	51	0,3	1А	23	24	120

Лісопатологічним обстеженням вищеперелічених ділянок встановлено, що насадження розладнані та продовжують деградувати внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження аваріями та стихійними лихами (вітровал, бурелом минулих років), стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження сильний, характер розповсюдження суцільний. В насадженнях присутня значна кількість дерев зі зламаними стовбурами та вивалених з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та вершинами. Також присутні дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. Зламани та повалені дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками. Відмічено ознаки ураження інфекційними хворобами: коренева губка, облямований трутовик, березовий трутовик, березова губка, рак - сірянка та бактеріальний рак - водянка. Стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев має ознаки ураження гнилизною корозійно – деструктивного типу. Ослаблені дерева (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст, ознаки заселення стовбуровими шкідниками з родини короїдів (шестизубчастий та верхівковий короїди, великий та малий сосновий лубоїди).

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2025 року							
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га	
6	1	2,1	Загибле насадження СЗ				1Б			
6	10	1,7	10СЗ	63	0,4	1А	24	26	230	
6	13	1,4	9СЗ1БП	42	0,3	1В	23	22	160	
6	17	2,3	8СЗ2БП	52	0,4	1Б	24	24	190	
6	24	11,4	10СЗК+ЯЛЕ	60	0,4	1А	25	24	240	
6	27	1,1	Загибле насадження СЗ				1Б		20	
6	29	0,4	8СЗК2БП	50	0,4	1Б	24	22	200	
6	31	2,6	Поодинокі дерева 10СЗ	50		1Б	24	24	10	
6	34	1,3	5СЗК5БП+ЯЛЕ	55	0,3	1А	24	26	120	
6	42	1,2	8СЗ2БП	53	0,3	1А	24	24	150	

В ході лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що деревостани розладнані та деградують внаслідок пошкодження аваріями та стихійними лихами (бурелом, вітровал минулих років) та розвитку інфекційних хвороб. Ступінь пошкодження насаджень сильний, характер пошкодження суцільний, насадження безперспективні. В насадженнях переважають дерева зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та вершинами. Також присутні дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. Зламані та повалені дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками. Відмічено ознаки ураження інфекційними хворобами: коренева губка, облямований трутовик, березовий трутовик, березова губка, рак - сірянка та бактеріальний рак – водянка. Ослаблені дерева (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст, ознаки заселення стовбуровими шкідниками з родини короїдів (шести зубчастий та верхівковий короїди, великий та малий сосновий лубоїди).

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2025 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
7	8	0,4	Поодинокі дерева 10БП	54		2	22	24	155

Під час проведення лісопатологічного обстеження даної ділянки встановлено, що насадження розладнане та активно деградує внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження аваріями та стихійними лихами (вітровал, бурелом минулих років). Ступінь ураження та пошкодження сильний, характер розповсюдження суцільний. В насадженні присутня значна кількість дерев зі зламаними стовбурами та вивалених з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, дерева зі зламаним гіллям та вершинами. Також присутні дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. Зламані та повалені дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками. Відмічено ознаки ураження інфекційними хворобами: березовий трутовик, березова губка та бактеріальний рак водянка.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено пошкодження аваріями та стихійними лихами (буреломи, вітровали минулих років), стовбуровими шкідниками та ураження інфекційними

хворобами, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження хвороб та шкідників. Зважаючи на пошкодження стихійними лихами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях хвороб та стовбурових шкідників рекомендовано керуватись п. 4 – 6, 27 - 33 «Санітарних правил в лісах України» провести у найкоротший термін заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме суцільні санітарні рубки з урахуванням вимог закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (на загальній площі **46,1 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев вивернутих з корінням, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адже ліквідація наслідків аварій та стихійних лих, попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб, розмноження стовбурових шкідників можлива тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 2 – х примірниках:

1 – ДСЛП «Харківлісозахист».

2 – ПСП «Рекорд».

Підписи:

_____
С. В. Воробей

_____
В. С. Зубов

Товариство з обмеженою відповідальністю

«ДРОН ЛЕНД»

**Оцінка впливу на гідрологічні об'єкти, у межах ділянок планованої діяльності у
ПРИВАТНОМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ «РЕКОРД»**

(Чернігівська область)

Від Виконавця:

Директор

ТОВ «ДРОН ЛЕНД»

Канд. геогр. наук, доц. кафедри гідрології та гідроекології

О.І. Коломієць

С.М. Курило

Київ 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. Фізико-географічна характеристика території	4
2. Опис місця планованої діяльності	10
3. Гідролого-гідроморфологічна характеристика водотоків на території планованої діяльності	12
4. Характеристики стоку різної забезпеченості річок	18
5. Оцінка фізико-хімічних показників якості води водотоків	24
6. Оцінка впливу стічних вод місця планованої діяльності на прилеглі водотоки	29
ВИСНОВОК	30
Перелік посилань	32
Додатки	33

ВСТУП

Згідно договору з Приватним сільськогосподарським підприємством «Рекорд» (ПСП «Рекорд») виконано оцінку впливу планованої лісгосподарської діяльності на водотоки території її проведення.

Проведено гідрологічні та гідрохімічні дослідження і дана експертна оцінка гідроекологічного стану водних об'єктів. Виконано науково-обґрунтоване прогнозування впливу лісорубних робіт на стан поверхневих вод в межах території дослідження.

На підставі комплексного аналізу ґрунтово-кліматичних умов території, характеристики ландшафту та рельєфу місцевості, стану гідрологічного режиму території і аналізу якості поверхневих вод проводилось встановлення впливу діяльності на гідрологічні об'єкти.

У розрізі цих завдань було виконано:

- 1) оцінку фізико-географічного положення та досліджено геолого-геоморфологічні умови території діяльності, якісно оцінено рівень залягання ґрунтових вод, наявність та стан заболочених ділянок;
- 2) опис ландшафтних особливостей, які впливають на водообмін, характер і швидкість ерозійних процесів або деформацію земної поверхні;
- 3) уточнено перелік водних об'єктів, на які може чинити вплив планована лісгосподарська діяльність;
- 4) визначення території водозбірного басейну для кожної водойми, на якій знаходиться об'єкт планованої діяльності – виділ, де заплановані рубки дерев (за допомогою топографічних карт та гідрологічних довідників);
- 5) опис водних об'єктів за гідрографічними показниками;
- 6) опис паводкової ситуації в регіоні;
- 7) оцінку гідрохімічного режиму та гідроекологічного стану водних об'єктів;
- 8) оцінку впливу стічних вод на водні об'єкти;
- 9) на підставі проведених досліджень дана підсумкова оцінка впливу планованої лісгосподарської діяльності на водні об'єкти території її проведення.

1. Фізико-географічна характеристика території

ПСП «Рекорд» розташоване в Корюківському районі в північній частині Чернігівської області.

Адреса: 15320, Чернігівська обл., Корюківський р-н, с. Білошицька Слобода, вул. Шевченка, 10.

Площа земель лісового фонду становить 514,0 га. Площа боліт – 3,1 га.

Географічне положення. Чернігівська область розташована на крайній півночі Лівобережної України. Протяжність території із заходу на схід становить 180 км, з півночі на південь – 220 км. Загальна площа складає 31,9 тис. км², що становить 5,3% території країни. За цією географічною характеристикою Чернігівщина посідає друге місце в Україні.

На заході й північному заході Чернігівщина межує з Гомельською областю республіки Білорусь, на півночі – з Брянською областю Російської Федерації, на сході – із Сумською, на півдні – з Полтавською, на південному заході – з Київською областями України. Область розташована на правому березі Десни поблизу столиці нашої країни [1].

Територія ПСП «Рекорд» розташована в північній частині Чернігівської області, у басейні річки Десна (рис.1.1).

Рис. 1.1. Картохема району проведення досліджень

Геологічна будова та рельєф. Територія дослідження знаходиться в межах Східноєвропейської рівнини, область Чернігівського Полісся. Морфологічна і генетична різноманітність рельєфу території відображає особливості успадкованого геолого-структурного плану і його зміни під впливом диференційованих тектонічних рухів неоген-четвертинного часу, коли почався новий етап у геоморфологічному становленні території. У рельєфі сучасної поверхні відобразилася також вся багатогранність екзогенних рельєфоутворюючих процесів, що проявлялися повсюди у зв'язку зі значними змінами кліматичних умов у цей період.

З геоморфологічного погляду територія робіт належить до Придніпровської низовини, якій у межах території відповідають підобласть Чернігівське Полісся і Деснянсько-Дніпровська зандрово-алювіальна підобласть Поліської області, та Поліської низовини, якій відповідає підобласть Київське Полісся Поліської області.

Підобласть Чернігівське Полісся займає центральну і північну частину території, у морфоструктурному плані відповідає північній частині Чернігівсько-Брагинського виступу фундаменту Дніпровсько-Донецького складного грабена і західній частині північного борту западини. Характеризується від'ємними значеннями сучасних рухів земної кори. Поверхня рівнини нахилена на захід і на південний захід. Переважають висоти 130-150 м, максимальна – 175 м (на північний схід від с. Лемешівка). Сучасний рельєф сформований на осадових породах палеоген-неогенового віку. Переважають акумулятивні типи рельєфу, його формування почалося з кінця палеогену і відбувалося в умовах помірних (до 200-250 м) неотектонічних піднятих. Морфоскульптурні особливості зумовлені переважно льодовиковими та долинно-балковими формами рельєфу. Серед сучасних геоморфологічних процесів важливе значення мають площинний змив, лінійний розмив, заболочування, меншою мірою суфозійно-просадочні процеси. Згідно з аналізом розміщення типів і форм рельєфу, тут виділяються чотири структурно-геоморфологічні райони.

Любецько-Чернігівська моренно-зандрова рівнина займає центральну частину території, відноситься до району розвитку моренно-зандрового, ділянками моренно-озерно-льодовикового, денудаційно-акумулятивного структурно-генетичних типів рельєфу середньонеоплейстоцен-голоценового формування, з поверхні значною мірою перероблених діяльністю вітру та площинним змивом. Має загальний нахил на південь. Переважні висоти 140-160 м.

Льодовиковий комплекс залягає на строкатих глинах, рідше на новопетрівських та березьких пісках, у південній частині району – на верхньоєоценових та нижньоолігоценових породах.

У рельєфі виділяються моренні горби, що утворюють кілька пасм переважно субширотного напрямку (з абсолютними відмітками в районі с. Павлівка - 168 м, с. Кувечичі - 160 м та ін.), які розділені широкими заболоченими западинами.

У межах району простежуються кілька похованих льодовиково-екзараційних долин: на північ смт. Ріпки – с. Грабів субширотного, а в долинах рр. Білоус, Стрижень – субмеридіональних напрямків. Долини виповнені водно-льодовиковими і моренними відкладами значної потужності. Якщо в районі смт. Ріпки потужність становить 20-30 м, у долині р. Білоус до 40 м, то на північ м. Чернігова (в районі с. Полуботки) на окремих ділянках досягає 61 м. Перекриті вони верхньонеоплейстоцен-голоценовими алювіальними та болотними відкладами.

Річкові долини, здебільшого, належать до типу сформованих, за винятком окремих ділянок р. Стуга, де річкова долина продовжує формуватися. Долини рр. Білоус, Стрижень, Верєб, Свишень, Стуга та інші характеризуються чіткими обрисами в плані і нерідко мають асиметричний поперечний профіль. Глибина їхнього врізу не перевищує 30 м. У річкових долинах виділяються заплава і до двох рівнів надзаплавних терас, що розвинені фрагментарно на обох бортах. Долини мають неширокі переважно заболочені днища з поширеними на них торфовищами.

Найбільшою є долина р. Білоус, її заплава місцями має ширину 600-700 м. Відносна висота заплави над врізом води 0,2 x 0,5 м, її поверхня часто заболочена і заторфована. Складена заплава комплексом алювіальних пісків, суглинків, супісків, торфів загальною потужністю до 5-12 м.

Перша надзаплавна тераса поширена фрагментами з обох боків долини, відносна висота її досягає 2-6 м, ширина – від кількох десятків метрів у верхів'ях до 700-800 м у нижній частині течії. Потужність суглинисто-піщаних відкладів до 10 м.

Четвертинні породи накопичувалися в результаті дії льодовиків, піддавалися тектонічним переміщенням, розмивалися водою. В основному ці відклади утворилися в результаті руху льодовика, і його танення (рис.1.2).

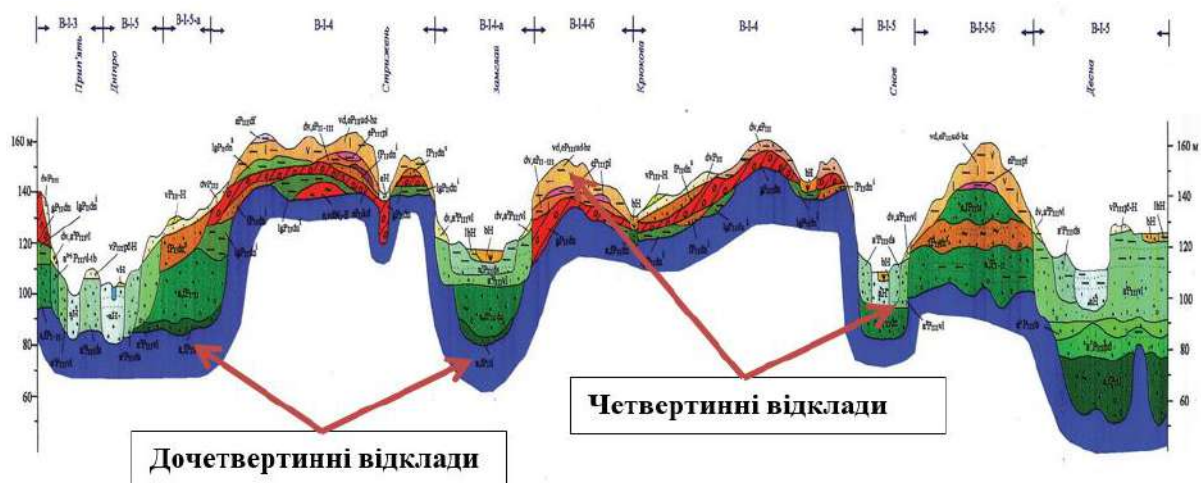
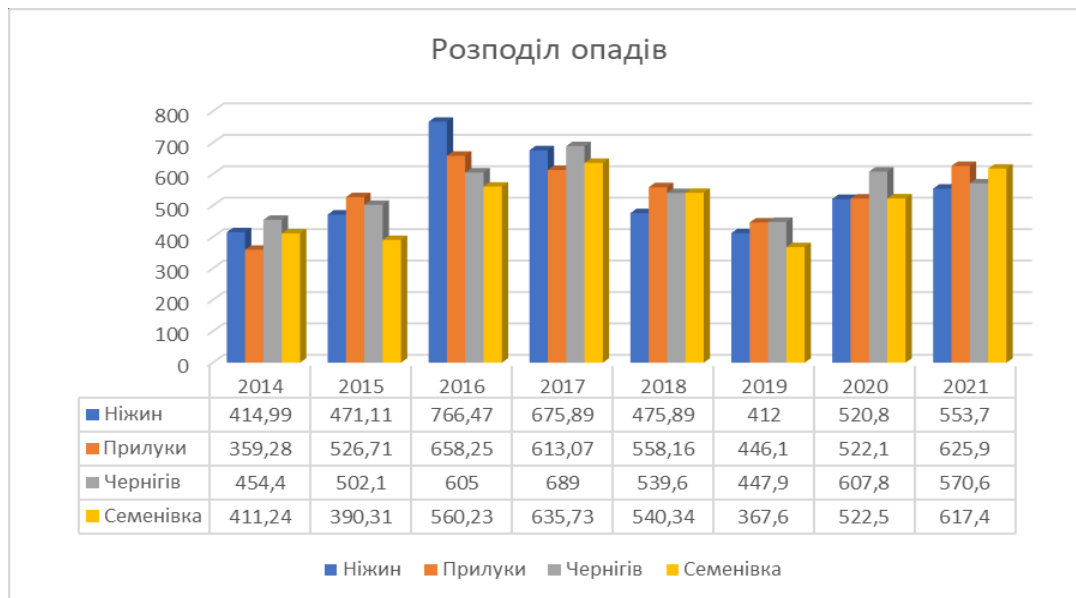

Рис. 1.2. Типова строкатість четвертинних відкладів території дослідження [3]

Клімат. Чернігівщина розташована у північному помірному тепловому поясі. Клімат помірно-континентальний, м'який, достатньо вологий. Зима малосніжна, у більшості років стійка, порівняно тепла, літо тепле й помірно вологе. Територія перебуває протягом року під впливом теплих вологих повітряних мас, що формуються над Атлантичним океаном і зумовлюють виникнення циклонів, які супроводжуються опадами, внаслідок чого влітку зменшується спека, а взимку підвищується температура повітря і бувають відлиги. З півночі на територію області проникають холодні арктичні повітряні маси, які утворюються над Північним Льодовитим океаном та навесні зумовлюють повернення холодів і пізні заморозки, а восени і взимку – різке похолодання. Влітку маси морського тропічного повітря проникають на територію Чернігівщини і зумовлюють жарку погоду.

На території області протягом року випадає в середньому 594-676 мм опадів, максимальна кількість яких припадає на червень - липень, найменша – на січень - березень. Найбільше опадів (до 700 мм за рік) випадає на південному сході області між річками Убідь та Сейм. Там же спостерігається й найбільша добова кількість опадів до 150 мм. По області найбільша добова кількість опадів досягає 100-140 мм. Суми опадів в окремі роки складають від 400 до 850 мм. Збільшується середня кількість бездошових періодів, та їх тривалість в теплий період року, який в останні роки складає по області мінімум – від 17 до 30 днів, максимум – від 80 до 100 і більше днів. Річна їх сума за останнє десятиріччя нижча за норму на 4 %. Так, за останні роки тільки чотири (2012, 2013, 2016 та 2017) виявились з достатньою середньорічною кількістю опадів – 102-122 % від норми. З них лише 2012 рік характеризувався найбільш рівномірним їх розподілом. Найбільш посушливими виявились 2014, 2018, 2019 роки, коли зафіксовано в середньому по області 75 і 83 % опадів від норми відповідно, та особливо 2019 роки – з 66 %. Необхідно відмітити, що до 2011 року, а саме у період з 2004 по 2010 рік, щорічно випадало від 98 до 129 % опадів від норми (рис. 1.3).

Рис. 1.3. Показники кліматичної норми для Чернігівської області

Клімат помірний, із достатнім зволоженням. Середньорічна кількість опадів становить 614 мм, у тому числі в теплий період – 439 мм. Середньорічна температура повітря – 6,1°C. Абсолютний максимум температури повітря становить 37°C, а мінімум – 35°C.

Гідрографічна мережа. Область належить до басейнів великих річок Десна та Дніпро. Річка Десна – це головна водна артерія Чернігівщини. Згідно з даними державного водного кадастру досліджуваної області басейни річок Десни та Дніпра поділено на водогосподарські ділянки, причому басейн річки Дніпро розділено на 7 ділянок і басейн річки Десни розділено на 6 ділянок. Витоки таких великих та середніх річок, як Дніпро, Десна, Сож, Судость та Сейм знаходяться на території сусідніх областей Російської Федерації і Республіки Білорусь, тобто є транскордонними.

У гідрогеологічному відношенні найбільш розвиненим є водоносний горизонт у алювіальних відкладах. Водоносний горизонт у сучасних алювіальних відкладах заплав річок і днищ балок пов'язаний із заплавами рр. Дніпра, Прип'яті, Десни, Сожу, Снову, Замглаю, Стрижня та їх приток, а також з днищами балок. Водовмісні породи представлені алювіальними пісками тонко-дрібнозернистими з лінзами і прошарками суглинків і супісків. Водовмісна товща залягає на обводнених верхньонеоплейстоценових алювіальних і середньонеоплейстоценових флювіогляціальних пісках, озерно-льодовикових суглинках та водотривких моренних відкладах, а в долинах рік Дніпра та Снову – на утвореннях палеогену. Через відсутність між ними сталої водотривкої товщі, ці водоносні горизонти мають гідравлічний зв'язок. Потужність водовмісної товщі змінюється від 2-3 м до 24 м. За хімічним складом води гідрокарбонати і кальцієві, гідрокарбонатні кальцієво-магнієві і гідрокарбонатні кальцієво-натрієві. Мінералізація їх змінюється в межах 0,5-0,9 г/дм³, загальна жорсткість –

7,9-10,6 мг-екв/дм³, рН – 7,0-7,2. Живлення водоносного горизонту відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів, а також за рахунок інфільтрації поверхневих вод та перетікання із суміжних водоносних горизонтів. Розвантаження водоносних горизонтів відбувається загалом у поверхневі водотоки. Води горизонту забруднюються з поверхні нітратами, нітритами, аміаком. Використовуються шахтними колодзями для водопостачання індивідуальних господарств.

У досліджуваній області налічується 1 324 озера, сумарним об'ємом 136,50 млн.м³ та площею водного дзеркала 6 524,6 га. З них 1200 озер знаходиться у басейні річки Десна (сумарний об'єм 121,56 млн м³, площа водного дзеркала – 5572,0 га). Режим рівнів озер непостійний, тому внаслідок цього площа їх водного дзеркала і об'єм постійно змінюються.

Поверхневі водні ресурси складаються з місцевого стоку, який формується у річковій мережі на власній території, транзитного, що надходить із суміжних країн по Дніпру, Десні та її притоках, стоку, який надходить із суміжних областей, підземних вод і запасів води, зосереджених у водоймах, озерах і болотах області.

Річки мають змішаний тип живлення, переважно атмосферний, з помітною участю ґрунтових вод (снігове живлення – біля 50%, дощове – 30%, підземне – 20%). Характерним є чітко виражена весняна повінь, низька літня межень, що інколи переривається дощовими паводками, та дещо підвищене стояння рівнів восени внаслідок дощів та взимку через відлиги. У період весняної повені спостерігаються найбільші підйоми рівнів води - вода виходить на заплаву, річка проносить від 40 до 80% річного стоку.

Наявність значних за площею лісових масивів у долинах річок сприяє зменшенню та уповільненню поверхневого стоку, особливо весною, а отже зменшенню максимальних повеневих та паводкових рівнів води в річках і витрат води в них, більш рівномірному живленню річок та струмків на протязі року, збільшенню у ньому частки ґрунтових вод.

Корисні копалини та природні ресурси області – вуглеводні, торф, фосфорити, крейда, вапняки, каолін.

У мінералогічному відношенні досліджена територія розташована в межах провінції Дніпровсько-Донецької западини та південного схилу Воронезького масиву. Мінерально-сировинна база території представлена родовищами та проявами горючих копалин, агрохімічної сировини, будівельних матеріалів, мінеральних фарб та підземних вод.

Усі встановлені родовища та прояви класифіковані з виділенням генетичних типів, розвиток, розміщення і локалізація яких визначаються прогностичними факторами. Визначено пошукові ознаки, які свідчать про перспективи виявлення різних корисних копалин у породах осадового чохла. [5].

2. Опис місця планованої діяльності

На території запланованої лісгосподарської діяльності визначено 1 водний об'єкт. Це річка Слот.

Оцінка впливу лісгосподарської діяльності на гідрологічний режим території, виконувалась у кварталі 3 (виділ 8 – 10,7 га).

Зазначений таксаційний виділ, знаходяться на території водозбору річки Слот.

Головна порода представлена сосною звичайною (*Pinus sylvestris* L.) віком 81 рік, супутні породи відсутні. Підріст – сосна, дуб. Виділ являє собою пласку рівнинну ділянку. Прояви ерозійних процесів на досліджуваній ділянці не зафіксовані. Ґрунт вкритий травою (проективне покриття 8 %), опалим листям, мохом (фото 2.1).

Вибрана ділянка є репрезентативною для всієї території планованої діяльності, результати досліджень можливо застосовувати для характеристики водних ресурсів в цілому по лісовому господарству.

Рис. 2.1.

З метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності встановлюються лісові ділянки (смуги лісів) уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів, які виділяються з категорії експлуатаційних лісів за нормативами згідно з додатком 4 Постанови № 733 «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок». У таблиці 2.1 наведена ширина лісових смуг вздовж берегів річок на території ПСП «Рекорд».

Таблиця 2.1

Ширина лісових смуг вздовж берегів річок

Найменування річок	Куди впадає ріка	Загальна протяжність, км;	Ширина лісових смуг вздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ, м	
			Згідно нормативів	Фактична
Слот	Ревна	42	150	Відповідно нормативів

3. Гідролого-гідроморфологічна характеристика водотоків на території планованої діяльності

Загальна характеристика стоку річок суббасейну Верхнього Дніпра та Десни

Водозбірна площа суббасейну Верхнього Дніпра – найменшого суббасейну – складає 2 309 км², а його річкова мережа складається з річки Сож та декількох малих річок.

Водозбірна площа суббасейну Десни складає 33 196 км². Більше 80% річного стоку Дніпра формується в верхній частині басейну (вище Києва), зокрема на сам Дніпро з Березиною й Сожем припадає 35% річного об'єму води, Прип'ять – 26% і Десну – 21%. Річка Сож – середня річка, ліва притока р. Дніпро. У пониззі, утворює природний кордон між Україною і Білоруссю, протікає територією Чернігівського району Чернігівської області на протяжності близько 30 км.

Річкова мережа суббасейну річки Десна добре розвинена, середня густина річкової мережі становить 0,24 км/км². У водозбірному басейні р. Десна, в межах України, протікає 5 середніх річок площею водозбору від 2 тис. км² – Сейм, Клевень, Судость, Снов та Остер (див. рис. 3.1).

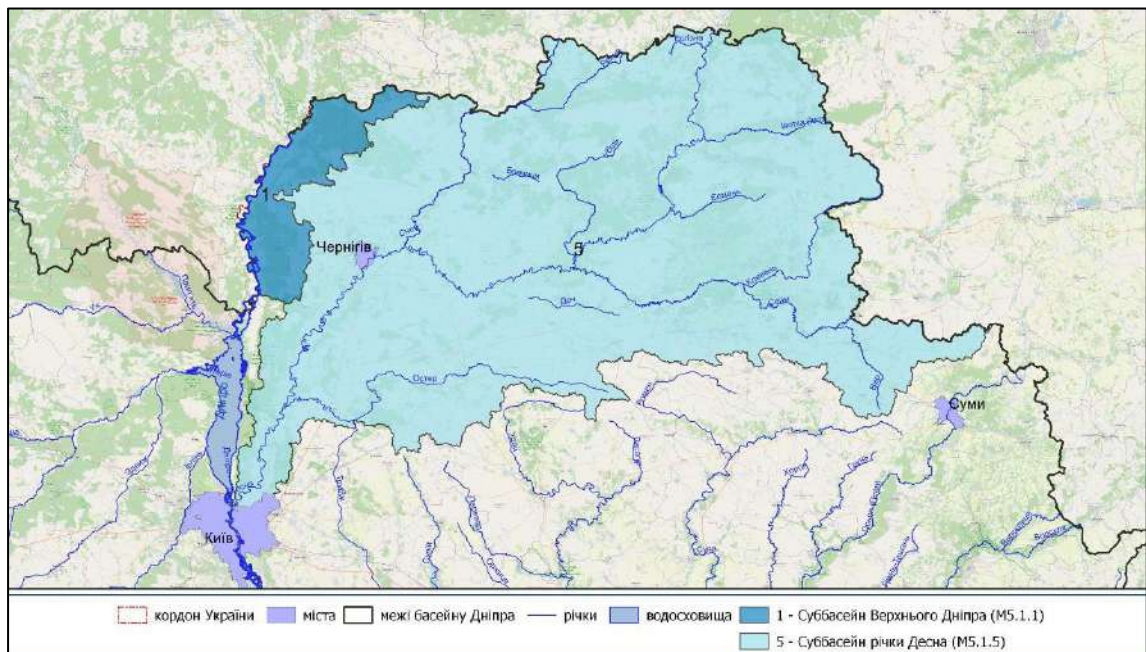

Рис. 3.1. Схема суббасейну р. Десна

Десна – ліва притока 1-го порядку р. Дніпро, її довжина в межах України становить 591 км. Більша частина ріки протікає в межах Чернігівської області (552 км), лише її нижня частина знаходиться в Київській області. Десна – рівнинна річка з широкою (до 15 км) долиною, заплава річки заболочена, з чисельними протоками та озерами. Гідрологічний режим визначається весняною повінню та низькою літньою меженню. Швидкість течії незначна, найбільша (0,95 м/сек) припадає на квітень, у меженний період вона становить 0,4 - 0,7 м/сек.

Середній багаторічний об'єм стоку Десни оцінюється в 10,2 куб. км на рік. Найбільші притоки Десни на території Чернігівської області - це Снов, Убідь, Мена, Білоус (праві), Сейм, Остер, Доч (ліві). Більша частина басейну р. Десни за схемою фізико-географічного районування України розташована в межах зони мішаних лісів (Чернігівське Полісся, Новгород-Сіверське Полісся), лише південно-східна – у межах лісостепової зони (Північна область Дніпровської терасової рівнини).

На всій протяжності в межах території України річка Десна не зарегульована. Руслові водосховища побудовані на її притоках різних порядків, в основному в басейні р. Сейм, та використовуються для загального водокористування. Всього на території суббасейну річки Десна налічується 23 водосховища

Річка Десна – одна з небагатьох річок України, яка має велику природну інтенсивність переформування русла [6]. Через меандрування (звивистість русла) та водну ерозію постійно відбувається розмив та руйнування берегів річки. Руйнування берегів на території населених пунктів, сільськогосподарських угідь, транспортних комунікацій призводить до виникнення загрози руйнування житлових та господарських об'єктів. На деяких ділянках річки спостерігається тенденція до прориву меандр, внаслідок чого може відбутися природне спрямлення русла, що супроводжується втратою цінних прибережних земель. Десна - типова рівнинна річка, якій властиве меандрування. Значною, звичайно в кілька кілометрів, є ширина заплави. Русло переважно складено з піску, однак піщані пляжі поширені здебільшого в нижній течії. Зрідка Десна розгалужується на рукави. Принаймні один з них, а саме Любич, має велику довжину – 23 км. Він починається на північній околиці с. Крехаїв і закінчується біля с. Літки – фактично біля гідрологічного поста. Значним за розмірами є й острів Любичів між основним руслом Десни та згаданим рукавом, площа острова – 41 км². За розмірами він навіть більший за острів Хортиця.

Ще один поділ Десни на два рукави відбувається перед самим впадінням річки у Дніпро. За 3 км від цього місця від Десни відгалужується рукав Десенка. На початку ХХ ст. у місці відокремлення останньої збудовано переливну дамбу. Свого часу Десна була важливою транспортною артерією з регулярним судноплавством, яке не витримало конкуренції та припинено.

Істотно меншим, ніж раніше, став видобуток піску з метою поліпшення судноплавства. Тож річка фактично повернулася у природні умови з доволі значним розмивом берегів і водночас утворенням великих мілин. Особливістю рівневого режиму Десни є значна амплітуда коливань, яка становить 7-8 м.

У Чернігові, де спостереження розпочато наприкінці ХІХ ст., історична амплітуда коливань рівня сягає 9 м. Найвищий рівень (985 см над «0» поста) тут зафіксовано

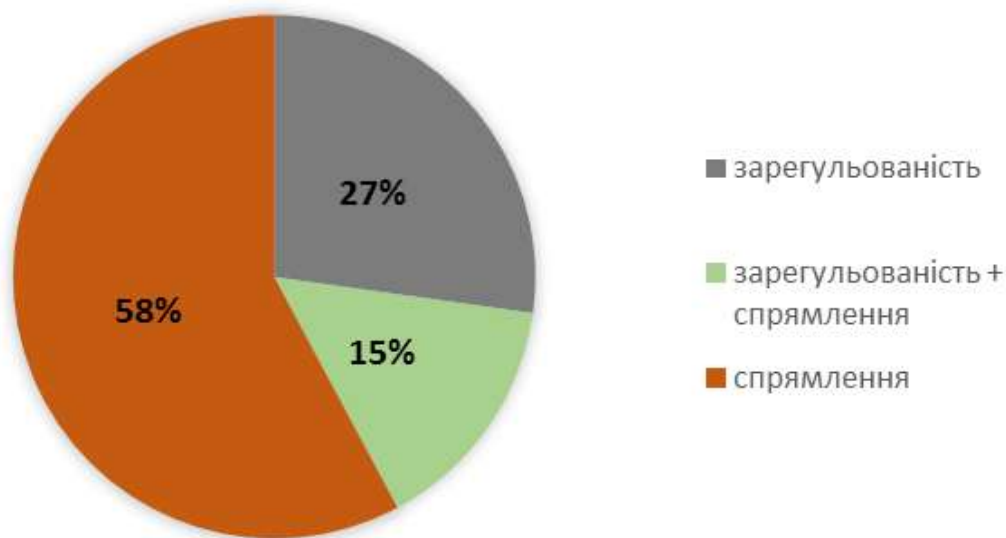
18.04.1917 р., найнижчий (69 см) – 04-06.09.2015 р. Значне зростання рівня води навесні супроводжується затопленням заплави. Ширина водного простору в цей час сягає кількох кілометрів.

Такі значні коливання позначилися на господарській сфері і загалом на розселенні людей. На українській ділянці річки є лише три міста (Новгород-Сіверський, Чернігів та Остер), причому лише одне (Чернігів) доволі велике. Місцеві села внаслідок значних підйомів рівня і затоплення заплави звичайно розташовані більш як за кілометр від річки. Порівняно небагато на Десні і мостів. Водночас існує кілька поромів. Поміж іншого, їх використовують для перевезення худоби на заплавні луки, на які багата річка. Стік Десни на українській ділянці річки реєструється на трьох гідрологічних постах: Розльоти (відстань від гирла – 461 км, площа водозбору – 36300 км²), Чернігів (205 км, 81400 км²) і Літки (36 км, 88500 км²).

За рядом спостережень на посту Чернігів до 2020 р. включно, середня багаторічна витрата води становить 329 м³/с (10,4 км³/рік), на посту Літки (період 1973-2020 рр.) – 358 м³/с. Максимальна витрата, яку будь-коли спостерігали на посту Чернігів, становить 8090 м³/с (18.04.1917 р.), мінімальна – 29,4 м³/с (17.11.1897 р., 30.12.1921-01.01.1922 рр.). За даними спостережень максимальні витрати мають тенденцію до зменшення. Це відбувається за рахунок збільшення підземної складової сумарного водного стоку річок суббасейну Десни [7-8].

Деякий вплив на водний режим Десни чинить господарська діяльність. Як уже зазначено, у верхів'ї річки у межах території Росії працює Смоленська АЕС, для якої на Десні створено водойму-охолоджувач. Крім того, біля р. Сейм функціонує Курська АЕС. У межах території України найбільше води забирає Деснянська водопровідна станція, що розташована дещо вище впадіння річки у Дніпро. Це основне джерело питного водопостачання Києва. Вода після споживання та очищення на Бортницькій станції аерації відводиться у Канівське водосховище нижче м. Києва. Крім Києва, воду з Десни забирають для водопостачання м. Бровари. Водозабір розташований біля с. Пухівка. Як зазначено вище, м. Чернігів забезпечується підземною водою. Подібно до р. Прип'ять, Десна в нижній течії зазнала підпору, а саме від Канівського водосховища. Нижче с. Хотянівка швидкість течії помітно менша, ніж біля с. Літки. Ще нижче – на останніх кілометрах течії – на Десні можна спостерігати цікаве явище – рух води проти звичної течії при скидах Київської ГЕС. Нижня течія Десни в літній період широко використовується для відпочинку, зокрема водного туризму. Цьому сприяють численні піщані пляжі, чиста вода, а також близькість до Києва. У нижній течії Десни чимало й дачних масивів [9].

Більше половини масивів поверхневих вод у досліджуваних басейнах є істотно зміненими. З них 58% зазнало спрямлення русла, 27% МПВ зарегульовано водосховищами і ставками, а 15% МПВ зазнали як спрямлення, так і зарегульованості (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Причини змін гідроекологічного стану річок суббасейну Десни та Верхнього Дніпра [4]

Територія суббасейнів Верхнього Дніпра та Десни розташована у межах найкрупнішого гідрогеологічного регіону України – Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну. Водонасні горизонти належать до зони активного водообміну, містять воду питної якості та використовуються для централізованого водопостачання населених пунктів і промислових підприємств.

Суббасейни Верхнього Дніпра та Десни є багатими на ресурси підземних вод. Нині використання підземних вод на території цих суббасейнів у середньому становить лише 3% від їхніх прогнозних ресурсів.

Характеристика водотоків на території діяльності ПСП «Рекорд»

Слот – річка в Україні, в межах Корюківського району Чернігівської області. Ліва притока Ревни (суббасейн Десни). Слот бере початок у лісовому масиві, на схід від села Шведчина. Тече переважно на захід, у пониззі – на північний захід і північ. Впадає до Ревни на північний захід від села Баранівки.

Довжина 42 км, площа басейну 363 км². Річка типово рівнинна. Долина коритоподібна, завширшки до 2-2,5 км. Заплава широка, місцями заболочена. Річище слабозвивисте, завширшки до 6-8 м, завглибшки до 1,5 м, на окремих ділянках каналізоване. Похил річки 0,9 м/км.

У місці проведення гідроекологічного моніторингу ширина річки коливалася в межах 4-5 м. Глибина до 0,3 м, русло спрямлене, дно піщане. Біля берегів русло вкрито осадом органічного походження – рештки рослин. Швидкість течії становила 0,15-0,2 м/с. Вода слабопрозора, темного кольору, без запаху. Дно на окремих ділянках вкрите невеликим шаром мулу темного кольору. Береги уривчасті з невеликою висотою. Густо вкриті чагарником та деревами (табл. 3.1, рис. 3.3).

Рис. 3.3. Створ гідроекологічного моніторингу на р. Слот

Гідрометричні характеристики р. Слот та її басейну

№ п/п	Характеристика або гідрографічні показники	
1	Довжина, км	42
2	Ширина, м	4-8м
3	Глибина середня, м	0,3
4	Глибина максимальна, м	1,5
5	Швидкість течії, м/с	0,15-0,2
6	Площа водозбору, км ²	363
8	Відстань об'єктів планованої діяльності від водойми, км	2,5
9	Середній річний модуль стоку, л/(с·км ²)	3,3

4. Характеристики стоку різної забезпеченості річок

Характеристика річкового стоку – це кількісна оцінка величин річкового стоку. Кількісними оцінками величин річкового стоку є витрата води, об'єм, модуль, шар стоку.

Витрата води – це кількість води, що протікає через живий переріз за одиницю часу і може бути визначена за формулою:

$$Q = V_{\text{сер}} \cdot \omega, \text{ м}^3/\text{с},$$

де $V_{\text{сер}}$ – середня швидкість течії для всього живого перерізу, м/с;

ω – площа живого перерізу в м^2 , яка визначається промірами глибин русла по поперечному створу.

Об'єм стоку – це об'єм води, що стікає з водозбору за певний проміжок часу (рік, місяць, добу); м^3 :

$$W = Q \cdot T,$$

де T – кількість секунд за добу 86400, за рік $31,54 \times 10^6$ с.

Модуль стоку – це кількість води, що стікає з одиниці площі водозбору (1 км^2) за одиницю часу (1 с) і визначається за такою формулою:

$$M = Q \cdot 10^3 / F, \text{ л /с км}^2,$$

де F – площа басейну, км^2 ;

Q – середня витрата води, $\text{м}^3/\text{с}$; 10^3 – перерахунок $\text{м}^3/\text{с}$ у літри.

Шар стоку – це кількість води, що стікає з водозбору за певний проміжок часу, подана у вигляді товщини шару, рівномірно розподіленого по площі цього водозбору. Визначається за такою формулою:

$$Y = W \cdot 10^3 / F \cdot 10^6, \text{ мм},$$

де 10^3 – перерахунок м у мм; 10^6 – перерахунок км^2 у м^2 .

Таблиця 4.1

Співвідношення між основними характеристиками стоку води [11]

Характеристика	$Q, \text{ м}^3/\text{с}$	$M, \text{ л /с} \cdot \text{ км}^2$	$Y, \text{ мм}$	$W, \text{ м}^3$
$Q, \text{ м}^3/\text{с}$	-	$(M \cdot F) / 10^3$	$(Y \cdot F \cdot 10^3) / T$	W / T
$M, \text{ л /с км}^2$	$(Q \cdot 10^3) / F$	-	$(Y \cdot 10^6) / T$	$(W \cdot 10^3) / F \cdot T$
$Y, \text{ мм}$	$(Q \cdot T) / F \cdot 10^3$	$(M \cdot T) / 10^6$	-	$W / (F \cdot 10^3)$
$W, \text{ м}^3$	$Q \cdot T$	$(M \cdot T \cdot F) / 10^3$	$Y \cdot F \cdot 10^3$	-

Основними поняттями, якими користуються в гідрології при аналізі й розрахунках стоку, є річний, максимальний і мінімальний стік.

Річним стоком називають кількість води, що стікає з даного басейну за рік. Річний стік у якому-небудь створі ріки не залишається постійним від року до року: багатоводні групи років чергуються з маловодними, і навпаки.

Максимальним стоком (високим стоком) називають об'єм, модуль або шар стоку за час проходження основної хвилі повені або за період найбільшого дощового паводка.

Мінімальним стоком (низьким стоком) називають найменший стік рік, що спостерігається в межень (літню або зиму) [11].

Середній річний стік. За лінійним трендом середній річний стік Десни має невелику тенденцію до зменшення (рис. 4.1). Насправді, враховуючи доволі велику мінливість стоку, можна вважати, що стік річок суббасейну Десни залишається практично незмінним.

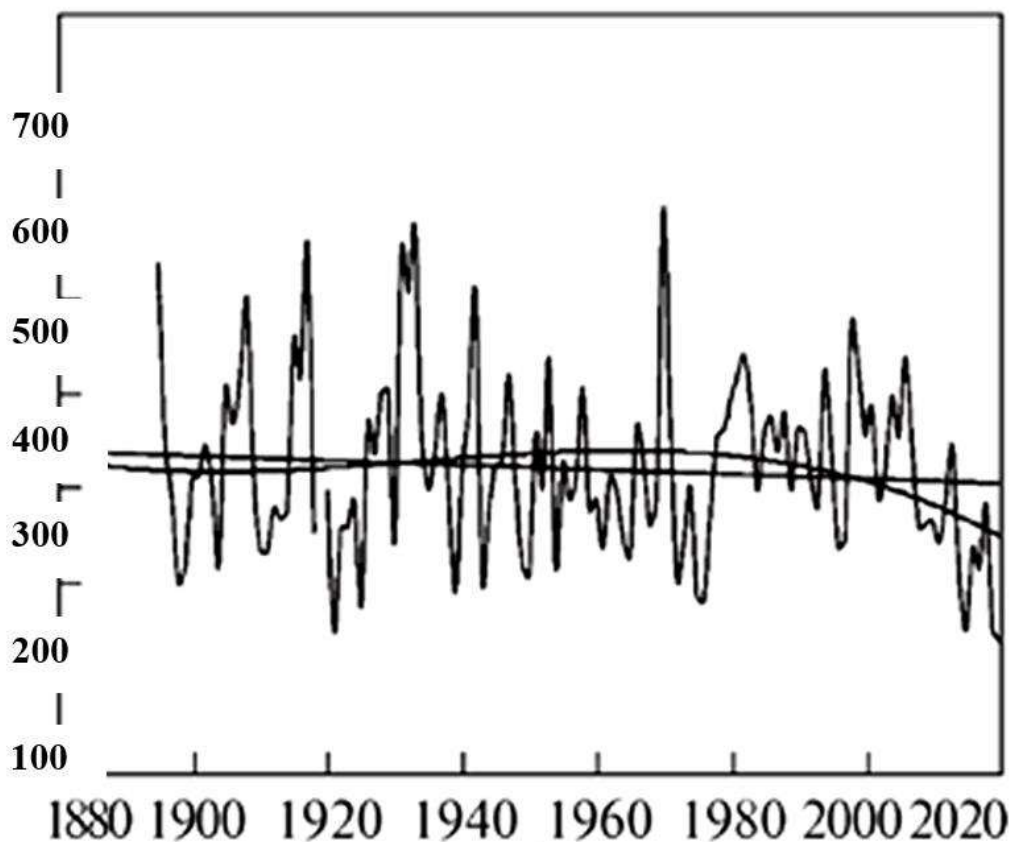

Рис. 4.1. Багаторічні зміни середньорічних витрат води р. Десна-Чернігів ($\text{м}^3/\text{с}$)

Величини середнього багаторічного стоку річки території ПСП «Рекорд» наведені у табл. 4.2. За вихідний розрахунковий показник обирався середній річний модуль стоку [9].

Розраховані середні за багаторіччя стокові характеристики річки Слот

Річка	Шар стоку, мм	Модуль стоку, л/(с·км ²)	Об'єм стоку, км ³	Витрата, м ³ /с	Площа водозбору, км ²
Слот	102	3,3	0,037	1,2	363

Максимальний стік. Гідрологічний режим річок басейну Десни характеризуються постійним та чітко вираженим весняним водопіллям. Обов'язковою умовою аналізу процесів формування максимального стоку весняного водопілля є врахування атмосферних опадів, які випадають у період сніготанення. Їхня складова частина в загальному стоці водопілля складає 12-20 % [12]. До головних кліматичних чинників, які зумовлюють об'єм водопілля, належать атмосферні опади, температура повітря, запас води в сніговому покриві, а також глибина промерзання ґрунту.

За весь період спостережень у басейні р. Десна найвищі водопілля спостерігалися в 1917, 1970, 1931, 1942, 1947 1937, 1951, 1994 рр (рис. 4.2). За останні 20 років найвищим було водопілля 1994 р

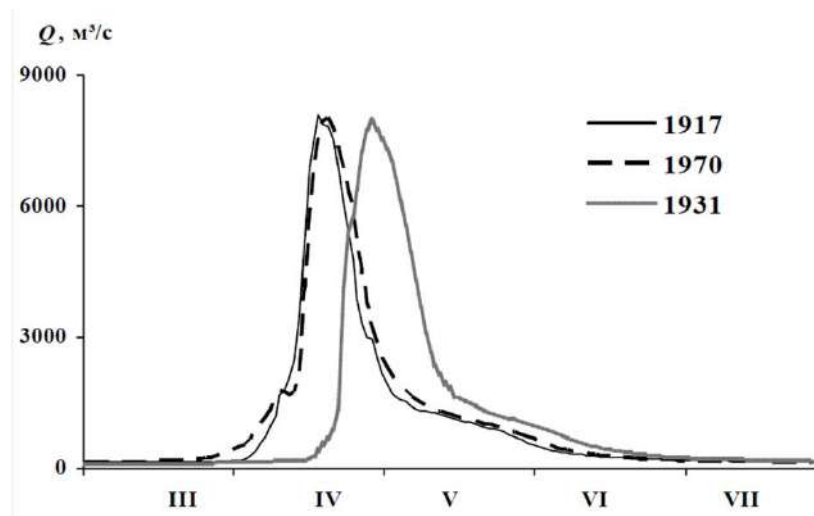

Рис. 4.2. Гідрографи найбільших весняних водопіль на р. Десна (м. Чернігів) [10]

Водопілля 1917 р. було найбільшим за весь період спостережень. Максимальна витрата води біля м. Чернігів сягала 8090 м³/с, що в 4,4 рази більша за середню багаторічну максимальну витрату води. Аналітична забезпеченість такої витрати оцінюється як 0,9 %, тобто водопілля 1917 р. відноситься до катастрофічних.

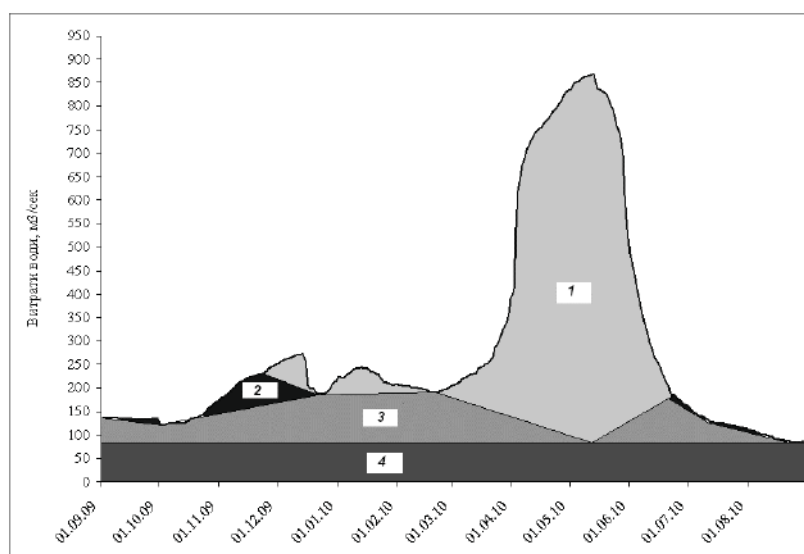
За останні 20 років найвищим було водопілля 1994 р. Максимальна витрата води 1994 р. на гідрологічному посту р. Десна – м. Чернігів склала 2040 м³/с (аналітична забезпеченість 30 %). Зима 1993-1994 рр. була теплою. Середньомісячна температура повітря

в січні була вище норми на 7-8 °С, у лютому нижче норми на 2-3 °С та в березні близька до норми. Перехід середньодобової температури повітря через 0°С припав на третю декаду березня. У січні кількість опадів в басейні р. Десна за даними спостережень метеостанцій була близька до норми і коливалась в межах від 36 мм до 53 мм за норми від 38 мм до 51 мм, у лютому – нижче норми на 10-20 мм, у березні – більше за норму на 10-20 мм. Глибина промерзання ґрунту на кінець лютого коливалась в межах від 33 см (метеостанція Дружба) до 61 см (метеостанція Чернігів), на початок сніготанення – становила 30-64 см. Запас води в сніговому покриві на початок водопілля був нижче норми на 0-15 мм. Лише на станції Дружба був вище норми на 30 мм і становив 78 мм. Початок весняного водопілля в 1994 році майже збігся з початком водопілля 1947 та 1951 рр. (рис. 4.3) та припав на 13-24 березня.

Формування катастрофічних та визначних весняних водопілля в басейні р. Десна відбувається в ході досягнення в основний період сніготанення середньодобової температури повітря близько 16 °С, на початок водопілля середньозваженої величини запасу води в сніговому покриві більше за 80 мм та глибини промерзання ґрунту близько 85 см, а також сумарної кількості опадів за період водопілля 200 мм і більше.

За останні 30 років на річках області переважали низькі водопілля, проте можна виділити роки з достатньо високими водопіллями, які супроводжувалися затопленням заплавної території та мали негативні наслідки від паводкових вод. Це весняні водопілля 1994, 1996 (Дніпро), 1998, 2003 (Десна), 2004, 2006, 2010, 2013, 2018, 2022, 2023 років, коли відбулося значне і тривале затоплення заплавної території (довідка Українського гідрометеорологічного центру (Укр ГМЦ) (№01-18/1218 від 08 листопада 2023 р. (додатки)),

Основну роль у формуванні весняного водопілля відіграють талі снігові води (рис. 4.3).

Рис. 4.3. Гідрограф стоку річки Десна - м. Чернігів за 2009 гідрологічний рік на основі джерела живлення (1 - снігове живлення, 51 %; 2 - дощове, 4%; 3-4 - різні види підземного живлення, 45%)[10]

Розподіл максимального весняного стоку цікавлять багато галузей господарства України. Максимальний стік весняного водопілля є не лише важливою фазою гідрологічного режиму річок України, але й однією з тих характеристик, від надійного визначення якої багато в чому залежить нормальне функціонування гідротехнічних споруд на річках, паводкова безпека населених пунктів, промислових та сільськогосподарських об'єктів.

Величини максимального стоку 1% забезпеченості річки території ПСП «Рекорд» наведені у табл. 4.3. За вихідний розрахунковий показник обирався середній річний модуль стоку [10].

Таблиця 4.3.

Розраховані характеристики максимального стоку 1%-ї забезпеченості річки Слот

Річка	Модуль стоку, л/(с·км ²)	Витрата, м ³ /с	Площа водозбору, км ²
Слот	100	36,3	363

Мінімальний стік. Мінімальний стік формується у зиму та літньо-осінню межень. Формування зимових мінімумів обумовлюється характером зими, наявністю чи відсутністю відлиг, умовами снігонакопичення в межах окремих басейнів, глибиною промерзання ґрунту, факторами підстильної поверхні – характером ґрунтового покриву та геологічною будовою.

Формування літньо-осінніх мінімумів пов'язано, в основному, з погодними умовами конкретного року. Також розподіл мінімального стоку води теплого періоду року обумовлений геологічними факторами, глибиною врізу русла та господарською діяльністю людини на водозборах і в руслах річок. Важливими факторами, які впливають на процес формування мінімального стоку є атмосферні опади та гідрогеологічні умови території. Крім того на величину та режим мінімального стоку впливає випаровування, температура повітря та ґрунтів, дефіцит вологи ґрунту, потужність та кількість водоносних горизонтів, рельєф водозбору, його озерність, заболоченість та лісистість.

Розраховані характеристики мінімального стоку зимової межні 95%-ї забезпеченості річки території ПСП «Рекорд» наведені у табл. 4.4-4.5. За вихідний розрахунковий показник обирався модуль стоку наведений у [13].

Таблиця 4.4

Розраховані характеристики мінімального стоку зимової межні 95%-ї забезпеченості річки Слот

Річка	Модуль стоку, л/(с·км ²)	Витрата, м ³ /с	Площа водозбору, км ²
Слот	1,05	0,38	363

Розраховані характеристики мінімального стоку зимової межені 95%-ї забезпеченості річки Слот

Річка	Модуль стоку, л/(с·км²)	Витрата, м³/с	Площа водозбору, км²
Слот	0,9	0,33	363

В цілому отримані розрахункові показники добре корелюються з даними багаторічних спостережень на річках досліджуваного регіону як у плані середньорічних показників так і для мінімального та максимального стоку. Багаторічні меженні витрати зимового періоду є дещо менші ніж мінімальні витрати літньо-осінньої межені. Але зважаючи на сучасні кліматичні зміни особливості формування мінімального стоку річок у конкретні роки можуть змінюватися.

Витрати максимального стоку на порядки перевищують середні багаторічні витрати водотоків. Зважаючи на зміни клімату в останні десятиріччя характер проходження максимальних витрат може змінюватися як у бік їх збільшення так і зменшення (розпластування хвилі водопілля).

5. Оцінка фізико-хімічних показників якості води водотоків

Загальна характеристика фізико-хімічних показників якості води суббасейну Десни

Водозбір річки Десна – неоднорідний, у верхів'ях заболочений; у середній і нижній течіях долина проходить у крейдових відкладах, дренуючи водоносні горизонти мергельно-крейдової товщі. На формування іонного стоку річки значний вплив має річка Сейм, яка дренує підземні води верхньокрейдових відкладів.

Вплив підземних вод, багатих на карбонати кальцію та магнію, а також значне поширення багатих на карбонати суглинків обумовлюють помірну мінералізацію та виражений гідрокарбонатний склад води річки Десна. Величина мінералізації води збільшується від витoku до гирла річки. Середньорічні значення мінералізації вод річки Десна характеризується неоднорідними коливаннями, спостерігається тенденція до збільшення мінералізації на проміжку з 1988 до 1994 р. Середнє значення мінералізації становить 380,0 мг/дм³, максимальна мінералізація спостерігалась 1994 року та становить 494 мг/дм³, мінімальне значення мінералізації 1969 року становило 309,0 мг/дм³ (табл. 5.1).

Середньорічні значення мінералізації за період весняного водопілля відрізняються також неоднорідністю, тенденція до зростання простежується з 1988 року, що зумовлено збільшенням антропогенного навантаження на басейн. Середнє значення мінералізації – 313,0 мг/дм³, максимальне – у період весняного водопілля спостерігалися 1994 року та становило 535,0 мг/дм³, мінімальна мінералізація фіксувалася в 1974 та 1988 роках – 215,0 та 211,0 мг/дм³ відповідно.

Таблиця 5.1

Вміст головних іонів та загальна мінералізація річкових вод суббасейну р. Десна за 1990-2015 рр., мг/дм³ [15].

№ за/п	Річка-пост	HCO ₃ ⁻	SO ₄ ²⁻	Cl ⁻	Ca ²⁺	Mg ²⁺	Na ⁺	Загальна мінералізація
1	Десна – м. Чернігів	226	29	19	65	13	16	370
2	Десна – с. Літки	238	26	19	62	7	25	371
3	Головесня – с. Покошичі	242	21	14	61	16	13	363
4	Сейм – с. Мутин	274	33	24	75	16	23	447
5	Снов – с. Щорс	177	28	20	51	12	13	301

Середньорічні значення мінералізації в період літньо-осінньої межени менш схожі на попередні розподіли, оскільки тут спостерігалася більша амплітуда та частіші коливання; середнє значення - 386,0 мг/дм³, максимальне - зафіксовано 1963, 1970, 1997 років і становлять 519,0, 498,0 і 514,0 мг/дм³ відповідно; мінімальні значення становили 320,0, 318,0, 312,0 і 320,0 мг/дм³ відповідно, і були зафіксовані 1969, 1974, 1988, 1999 років (рис. 5.1).

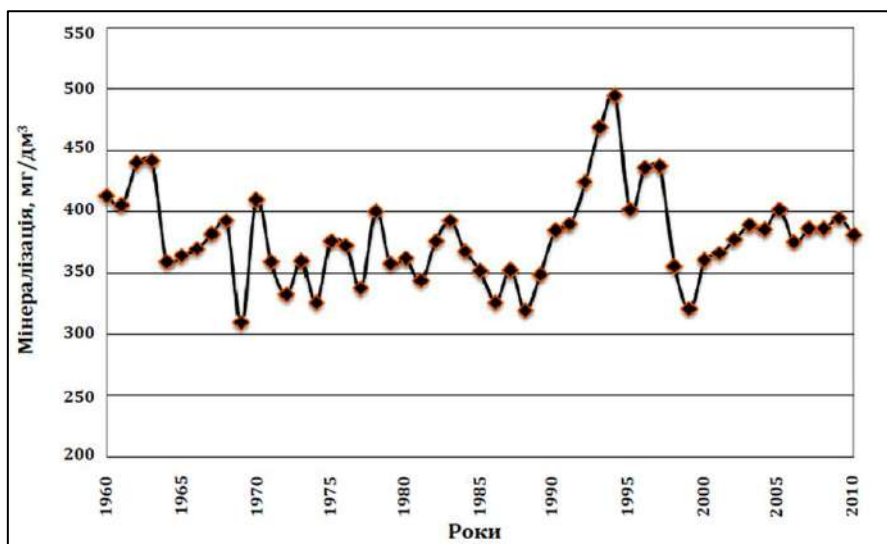

Рис. 5.1. Багаторічні зміни середньорічної мінералізації води р. Десна - м. Чернігів, мг/дм³

Амплітуда коливань середньорічних значень мінералізації під час літньо-осінньої межени на р. Десна – м. Чернігів становила 200,0 мг/дм³. У період зимової межени тенденція до зростання чи спадання середньорічних значень мінералізації не простежується, оскільки значення постійно зростають і спадають, але з лінії тренду видно, що середньорічні значення у цей період обумовлені іншими чинниками, вірогідно скиданням стічних вод, забором води для поливу тощо, і зростають. Середнє значення мінералізації – 440,0 мг/дм³.

Максимальні значення мінералізації зафіксовано 1962 та 1996 років і становили 566,0 і 560,0 мг/дм³ відповідно. Мінімальне значення мінералізації було зафіксовано 1999 року та становило 321,0 мг/дм³. Високий лужний резерв деснянської води HCO_3^- зумовлює відносно малі амплітуди сезонних коливань рН. Найбільші значення спостерігалися в зимовий період (7,5-7,9); у період відкритого русла рН перебувають у межах 7,9-8,5.

Органічні речовини у воді Десни формуються під значним впливом вод, які стікають із заболочених водозборів. Перманганатна окисненість води в гирлі Десни коливається в різні за водністю роки від 5,0 до 12,0 мг/дм³, біхроматна - від 15,0 до 35,0 мг/дм³.

Уміст біогенних елементів у річковій воді змінюється головним чином через гідробіологічний режим річки.

Біогенні речовини. Основним джерелом надходження сполук азоту у природні води є скиди житлово-комунальних та промислових підприємств і поверхневий стік із поверхні водозбору. Особливо велику роль відіграє змив добрив з сільськогосподарських угідь. Азот у природних водах представлений амонійним, нітритним та нітратним азотом. Концентрація сольового амонію, осереднена за багаторічний період по 3-х постах за довжиною річки, майже не змінювалась. На посту м. Новгород-Сіверський та м. Чернігів осереднена за багаторічний

період концентрація амонію складала $0,29 \text{ мг/дм}^3$, а на посту с. Літки – $0,26 \text{ мг/дм}^3$. Слід відзначити, що в деяких випадках одиничні концентрації перевищували ГДК, але для значень, осереднених по роках, перевищень не виявлено. Підвищений вміст амонію часто спостерігається в місцях скиду стічних вод і свідчить про анаеробні умови формування хімічного складу води. Середні за багаторічний період концентрації азоту нітритного та нітратного не змінювались за довжиною ріки і перевищень по ГДК зафіксовано не було. Серед усіх показників слід звернути увагу на значення завислих речовин, які в значній мірі перевищують ГДК. Їх концентрація зростала не тільки за довжиною річки, але й впродовж періоду спостережень. Концентрація завислих речовин переважно перевищує ГДК, її середнє значення зростало протягом усього періоду спостережень: для 1989 року середня величина за довжиною ріки складала $0,3 \text{ мг/дм}^3$, а у 2007 році цей показник досяг 15 мг/дм^3 . Збільшення виносу завислих речовин можна пояснити зростанням водності річки: з 1979 року коливання її річного стоку знаходяться у багатоводній фазі

Протягом тривалих періодів на гідрологічних постах річки Десна спостереження проводились за такими важкими металами, як Cu, Zn, Cr, Mn та Fe [15]. Концентрація цинку, осереднена за весь період спостережень, змінюється за довжиною річки і складає на посту Новгород-Сіверський $0,045 \text{ мг/дм}^3$, на посту Чернігів - $0,019$, а на посту с. Літки – $0,067 \text{ мг/дм}^3$. Вміст міді у воді річки Десна змінюється так само, як і вміст цинку. Найбільші концентрації спостерігаються на постах вище міста Новгород-Сіверський та с. Літки і становлять вони $0,0086 \text{ мг/дм}^3$. На посту вище м. Чернігів концентрація міді складає $0,0036 \text{ мг/дм}^3$. Вимірювання вмісту марганцю проводилось лише на двох гідрологічних постах – м. Чернігів та с. Літки, для яких концентрації змінювались від $0,077$ до $0,023 \text{ мг/дм}^3$ відповідно.

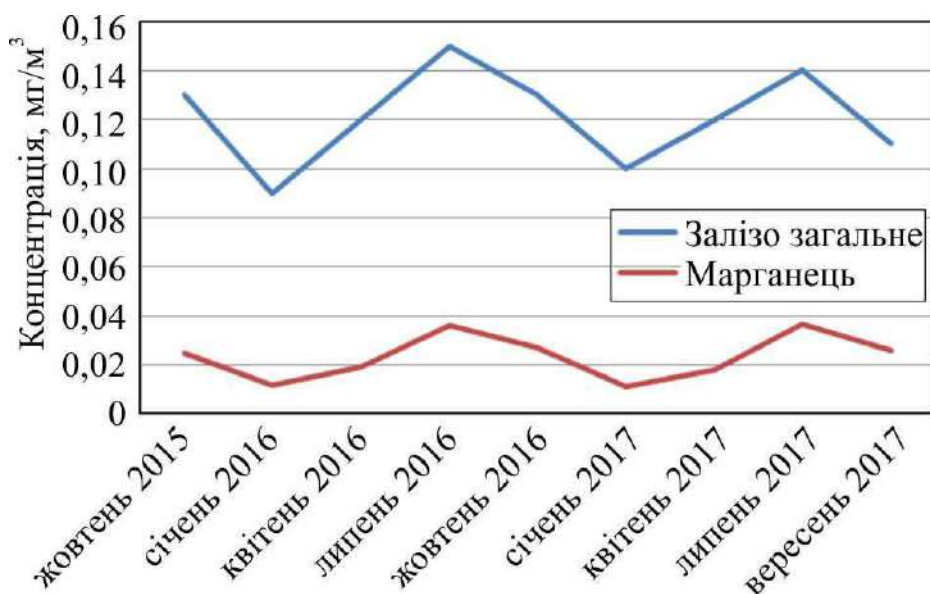

Рис. 5.2. Вміст важких металів у воді річки Десна [15]

Концентрація хрому в водах річки Десна зростає за довжиною від 0,001 до 0,009 мг/дм³. І хоча ці концентрації не перевищують ГДК, все ж можна сказати, що Чернігів справляє деяке забруднення хромом природних вод річки Десна. Вміст заліза в воді річки Десна на посту м. Новгород-Сіверський складає 0,465 мг/дм³. Далі вниз за течією, на посту м. Чернігів концентрація дещо зменшується і становить 0,225 мг/дм³, а на посту с. Літки концентрація заліза загального складає 0,313 мг/дм³. Отримані результати дозволили зробити висновок, що вода забруднюється важкими металами на території Росії, надалі відбувається природне очищення, яке порушується у межах м. Чернігів.

В результаті аналізу вихідних даних по нафтопродуктах встановлено, що в середньому лише 30% проб дають результат, відмінний від нуля. Тобто у 70% випадків нафтопродуктів у воді річки Десна не було виявлено, але інші 30% проб фіксують значний вміст нафтопродуктів у воді. Причому в 80% випадків цей вміст перевищує ГДК. Осереднена за багаторічний період концентрація нафтопродуктів у воді річки Десна змінюється від 0,07 до 0,12 мг/дм³. Причому на посту вище м. Чернігів відзначається її незначне зменшення до 0,05 мг/дм³. Така сама тенденція спостерігається і за максимальними значеннями. Найбільша концентрація нафтопродуктів зафіксована на посту с. Літки у 1994 році. Слід зазначити, що на інших постах максимум був зафіксований також у 1994 році. Концентрація СПАВ, осереднена за багаторічний період, не перевищує ГДК і практично не змінюється за довжиною річки і коливається в межах від 0,02 до 0,05 мг/дм³. Але за максимальними значеннями, зафіксованими на трьох гідрологічних постах, просліджується чітка тенденція зростання вмісту СПАВ у водах ріки Десна вниз за течією. Слід зазначити, що максимальні значення також не перевищують ГДК.

Показники якості води річки Слот

Для визначення ступеню вмісту головних іонів використовують показники загальної мінералізації та показник жорсткості води. В річці Слот води характеризувалися низькою мінералізацією 158 мг/дм³. Жорсткість низька – 2,36 мг-екв/дм³. Такі значення показників мінералізації та жорсткості води зумовлені тим, що на формування гідрохімічного режиму водотоку великий вплив у цей час року чинить поверхневий стік.

Хімічний склад вод цього типу визначається бідними піщаними кислими дерново-підзолистими ґрунтами. З цієї ж причини води річки мають слабо кислу реакцію (рН = 6,73).

У воді річки зафіксовано перевищення вмісту органічних речовин по показнику БСК₅, та вмісту завислих речовин. За іншими показниками хімічного складу води суттєвих відхилень від діючих нормативів не зафіксовано (див. табл.5.1).

Таблиця 5.1

Фізико-хімічні характеристики води річки Слот

Показник	Одиниця вимірювання	Результат дослідження	Нормативні значення вод водойм рибогосподарського призначення
Каламутність	НОК	5,3	-
Водневий показик, рН	одиниця рН	6,73	6,5-8,5
Загальна жорсткість	мг-екв/дм ³	2,36	7
БСК ₅	мгО ₂ /дм ³	4,71	2
Завислі речовини	мг/л	26	20
Загальна мінералізація	мг/л	158	1000
Амоній (NH ₄ ⁺)	мг/л	0,31	0,5
Фосфати (PO ₄ ³⁻)	мг/л	0,03	3,5

З виконаних досліджень якості води за низькою фізико-хімічних показників можна зробити висновок, що річка вивченої території знаходиться у задовільному гідроекологічному стані і зазнає певного антропогенного тиску.

6. Оцінка впливу стічних вод місця планованої діяльності на прилеглі водотоки

У поняття «стічні води» входять різні за походженням, складом й фізико-хімічними властивостями води, які використовуються людиною для побутових і технологічних потреб. При цьому вода забруднюється, і її фізико-хімічні властивості змінюються. Стічні води різноманітні за складом й, отже, за своїми властивостями.

Розрізняють три основні категорії стічних вод залежно від їхнього походження:

- господарсько-побутові;
- виробничі;
- атмосферні.

Проте особливості господарської діяльності підприємств лісового господарства не дозволяють віднести їх до забрудників водних об'єктів стічними водами. Жодні з трьох основних категорій стічних вод не є результатами їх господарської діяльності.

Стічні води ПСП «Рекорд» формуються внаслідок господарсько-побутової та виробничої діяльності і мають змішаний характер, поєднуючи у своєму складі органічні, мінеральні та техногенні домішки.

У межах території планованої діяльності для утилізації стічних вод використовуються біотуалети. Конструктивні особливості біотуалетів унеможливають контакт з підземними та поверхневими водами. Їх вплив на навколишнє середовище мінімальний

Висновки до розділу. Стічні води підприємства утилізуються згідно санітарних норм та правил. Вони не чинять впливу на гідроекологічний стан водотоків, оскільки ізольовані у водостійких резервуарах від навколишнього середовища – від ґрунтових та поверхневих вод, не зазнають сезонного впливу повеней та водопілля.

ВИСНОВОК

Приватне сільськогосподарське підприємство «Рекорд» розташоване в північній частині Чернігівської області.

На території запланованої лісгосподарської діяльності визначено 1 водний об'єкт. Це річка Слот.

Аналіз гідролого-гідроморфологічних характеристик водотоку засвідчив про наступне – сучасний гідрологічний режим значно залежить як від природних факторів (кількість опадів, температура повітря, орографія місцевості тощо) так і від антропогенних (зарегулювання стоку, спрямлення русел, меліоративні роботи, ведення бойових дій тощо).

Виконані гідрологічні розрахунки показали значну мінливість у показниках стоку різної забезпеченості та їх значну відмінність від середніх багаторічних показників. Максимальний стік весняної на порядки перевищує середні показники. Мінімальний, навпаки, нижчий за середній. Стік зимової межені перевищує стік межені теплого періоду. Планована господарська діяльність не буде чинити суттєвого впливу на гідроекологічний стан водних об'єктів при водності близькій до середніх показників. При екстремальних значеннях показників норми можливі несприятливі явища, такі як підтоплення території або, навпаки пересихання водотоків.

За результатами аналізів фізико-хімічних характеристик води значних порушень нормативів якості води не виявлено. В цілому гідроекологічний стан водного об'єкту є задовільним і відповідає особливостям формування гідрологічного і гідрохімічного режимів.

Проведення планованої господарської діяльності істотно не вплине на фізико-хімічні характеристики води.

Виконані рекогносцирувальні дослідження на місцевості та результати аналізу фізико-хімічних показників вод водних об'єктів засвідчив, що стічні води території ПСП «Рекорд» не мають впливу на гідроекологічний стан водних об'єктів території, оскільки ізольовані у водостійких резервуарах від навколишнього середовища – від ґрунтових та поверхневих вод, не зазнають сезонного впливу повеней та водопілля.

При дотриманні принципів безперервного, невиснажливого і раціонального використання лісових ресурсів (зокрема постанови КМ України «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» від 16.05.2007 № 733), збереження умов відтворення деревостанів, їх екологічних та інших корисних властивостей негативний вплив на водотоки зведено до мінімуму, оскільки:

– використання водних ресурсів при здійсненні планованої діяльності не передбачається;

- безпосереднього надходження у водне середовище забруднюючих речовин не відбувається;
- порушення гідрологічного режиму та формування процесів стоку поверхневих та підземних вод не відбувається або буде зведене до мінімуму.

Враховуючи зазначене, при дотриманні вимог чинного природоохоронного законодавства, вплив планованої діяльності території ПСП «Рекорд» на прилеглі водні об'єкти характеризується як незначний.

Перелік посилань

1. <https://eco.cg.gov.ua/index.php?id=15801&tp=1&pg>
2. https://mapgroup.com.ua/images/Service/dem/Chernigivska_srtm_lit.png
3. Державна геологічна карта України масштабу 1:200 000, аркуш М-36-II (Чернігів)
4. https://davr.gov.ua/fls18/Dnipro/V_Dnipro_Desna.pdf
5. Екологічний паспорт Чернігівської області/ Чернігівська обласна адміністрація, департамент екології та природних ресурсів. - м. Чернігів, 2022 р.- 374с.
6. <https://desna-buvr.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/OPYS-SUBBASEYNU-RICHKY-DESNA.pdf>
7. Чорноморець Ю.О., Гребінь В.В. Багаторічна динаміка режиму живлення річки Десна. Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія. 2010. Т. 3 (20). С. 59-67.
8. Чорноморець Ю.О., Лук'янець О.І. Вплив сучасних змін у співвідношенні сніго-дошового живлення річок на структуру водного балансу їх басейнів. Гідрологія, гідрохімія, гідроекологія.-2019. № 4 (55). С. 40-52.
9. Vyshnevskiy V.I., Kutsiy A.V. Long-term changes in the water regime of rivers in Ukraine. Kyiv: Naukova dumka, 2022. 252 p.
10. Горбачова Л.О., Колянчук О.В. Каталог весняних водопіль в басейні річки. Десна. Зб. наук. пр. УкрНДГМІ, 2011. Вип. 261. С. 179 -191.
11. Загальна гідрологія: підручник / В.К. Хільчевський, С.М. Курило, С.С. Дубняк та ін. / За ред. В.К. Хільчевського, О.Г. Ободовського. - Київ: ВПЦ "Київський університет", 2008. - 400 с
12. Ресурсы поверхностных вод СССР. Т. 6. Украина и Молдавия. Вып. 2. Среднее и Нижнее Поднепровье // Под ред. М.С. Каганера. - Л.: Гидрометиздат. - 1971. - С. 656.
13. Гідролого-гідрохімічна характеристика мінімального стоку річок басейну Дніпра. В.К. Хільчевський, І.М. Ромась, М.І. Ромась, В.В. Гребінь, І.О. Шевчук, О.В. Чунар'єв /За ред. В.К. Хільчевського.– К.: Ніка-Центр, 2007. – 184 с.
14. В.Д.Романенко та ін. Методика екологічної оцінки якості поверхневих вод за відповідними категоріями. - К.: Символ-Т, 1998. - 28с.
15. Одноріг З. С., Пархоменко Н. С. Оцінювання гідрохімічного стану водного басейну річки Десна (містоЧернігів). Науковий вісник НЛТУ України. 2018, т. 28, № 6. С. 56-59.
16. <https://desna-buvr.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/Antropohenne-navantazhennia-Desna-Verkhniy-Dnipro-2.pdf>
17. Хільчевський В. К., Осадчий В. І., Курило С. М. Основи гідрохімії: підручник. - К.: Ніка-Центр, 2012.- 312 с.
18. Регіональна гідрохімія України: підручник / В.К. Хільчевський, Осадчий В.І., Курило С.М. - ВПЦ "Київський університет", 2019. - 343 с.

ДСНС України
УКРАЇНСЬКИЙ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР
(УкрГМЦ)

вул. Золотоворітська, 6 В, м. Київ, 01601, тел. (044) 239-93-87, факс. (044) 279-10-80
www.meteo.gov.ua ЄДРПОУ 25836018 office@meteo.gov.ua

Від 08.11.2023 р № 01-18/1218

На № 01/1

від 30.10.2023 р.

Директору ТОВ «ДРОН ЛЕНД»
О.І. КОЛОМІЙЦЮ

Про частоту та кількість паводків
на території Чернігівської області

Український гідрометеорологічний центр ДСНС України на Ваш запит повідомляє наступне. Спостереження за гідрологічним режимом річок Чернігівської області проводяться на стаціонарних гідрологічних постах на Дніпрі у створах поста Неданчичі та озерного поста Дніпровське та річках суббасейну Десни: р. Десна – Новгород-Сіверський, Розльоти, Макошине, Чернігів, Морівськ та її притоках – р.Убідь – Кудрівка, р.Снов – Сновськ, р.Булоус – Кошівка.

Зазвичай найвищі рівні на рівнинних річках, спостерігаються під час проходження водопілля. Паводки на річках вказаного регіону здебільшого нижчі за максимальні рівні водопілля і періодичність їх повною мірою залежить від дощів періоду літньо-осінньої межени. Циклічність їх від 1-2 до 3-4 (на малих річках), які проходять з незначними амплітудами підвищень і без негативних наслідків.

Весняне водопілля – це щорічна фаза гідрологічного режиму річок, що супроводжується затопленням заплавл, як звичайне природне явище, а якщо сільськогосподарські поля знаходяться на заплавлних територіях то ймовірність їх затоплення може бути щорічною.

Аналіз водопілля до 1971 року показав, що у Чернігівській області вище Чернігова заплавлні території затоплювалися майже щороку, надалі наступив період коли переважали нижчі за норму (середні багаторічні величини) водопілля, проте заплавлні території на верхній частині області (вище Чернігова) затоплювалися з періодичністю 1 раз за 2-3 роки.

За останні 30 років на річках області переважали низькі водопілля, проте можна виділити роки з достатньо високими водопіллями, які супроводжувалися затопленням заплавлних територій та мали негативні наслідки від паводкових

вод. Це весняні водопілля 1994, 1996 (Дніпро), 1998, 2003 (Десна), 2004, 2006, 2010, 2013, 2018, 2022, 2023 років, коли відбулося значне і тривале затоплення заплавлених територій. Згідно діючого «Каталогу небезпечності гідрологічних явищ» Українського гідрометцентру та за даними обласних управлінь ДСНС відмічалось досягнення та перевищили небезпечних відміток затоплення у Чернігівській області: відбувалося й утримувалося тривалий час перевищення небезпечних відміток обтоплення водами Дніпра, Десни і її приток територій окремих сіл, господарств і частин сільських населених пунктів та відрізання їх від шляхів сполучення, через перелив води через дороги місцевого значення та їх затоплення, початкове затоплення будинків у ряді населених пунктів Чернігівського району Чернігівської області.

Директор

Микола КУЛЬБІДА

Катерина СТЕЦЬОРА
Людмила МАЛА
2399327

Сертифікат визнання вимірювальних можливостей ДСТУ EN ISO 10012:2022 № ПТ-228/25 від 14.08.2025 р.

Замовник: ТОВ "ДРОН ЛЕНД"

Дата доставки в лабораторію: 02/04/2026

Місце відбору: р. Слот

Тип зразка: поверхневі води

Дата завершення дослідження: 07/04/2026

Дослідження зразка поверхневої води № ПВ-8159-Інд
Пакет дослідження: Індивідуальний

Визначені показники	Одиниці вимірювання	Результати досліджень	Нормативні документи
Фізико-хімічні показники			
Каламутність	НОК	5,3	ДСТУ EN ISO 7027-1:2022 ДСТУ EN ISO 7027-2:2022
Водневий показник, рН	одиниця рН	6,73	ДСТУ EN ISO 10523:2022
Загальна жорсткість	мг-екв/дм ³	2,36	ДСТУ ISO 6059:2003
Біохімічне споживання кисню (БСК ₅)	мгО ₂ /дм ³	4,71	ДСТУ ISO 5815-2:2009
Завислі речовини	мг/дм ³	26	ДСТУ EN 872:2013
Розчинні солі	мг/дм ³	156	ГОСТ 18164-72
Загальна мінералізація (TDS)	мг/дм ³	158	ГОСТ 18164-72
Амоній (за NH ₄ ⁺)	мг/дм ³	0,31	МВВ 081/37-0698-10
Фосфати (за PO ₄ ³⁻)	мг/дм ³	0,03	ДСТУ EN ISO 6878:2022

Примітка:

* - поріг чутливості методу

** - отримане значення, перевищує вимірювальні можливості методу

- Отримані результати аналізу відносяться виключно до наданого зразку.
- Зразки води досліджувались відповідно вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10.
- Цей документ є одночасно актом передавання-приймання виконаних робіт (наданих послуг).

Завідувач лабораторії:

Шуриберко М. М.
(П.І.Б)

Товариство з обмеженою відповідальністю

«ДРОН ЛЕНД»

**Оцінка впливу господарської діяльності на ґрунтовий покрив, окремих лісових кварталів та виділів у
ПРИВАТНОМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ «РЕКОРД»**

(Чернігівська область)

Від Виконавця:

Директор

ТОВ «ДРОН ЛЕНД»

Канд.с.-г.наук, ґрунтознавець

О.І. Коломієць

В.О. Зуза

Київ 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. Опис місця проведення планованої діяльності	4
2. Морфологічний опис ґрунтових профілів	5
3. Характеристика ґрунтів	11
ВИСНОВОК.....	12
Використані джерела:	13
Додатки.....	14

ВСТУП

Згідно договору з Приватним сільськогосподарським підприємством «Рекорд» (ПСП «Рекорд»), виконано комплекс польових, лабораторних та аналітичних робіт з оцінки впливу діяльності (ОВД) вказаного лісогосподарського підприємства на ґрунтовий покрив.

Під час польових досліджень було закладено 3 ґрунтових розрізи, проведені фотофіксація ґрунтових профілів та рослинного покриву в місцях їх закладання, опис ґрунтових профілів з визначенням морфологічних ознак генетичних горизонтів, відібрані зразки ґрунту для подальшого лабораторного дослідження, визначені географічні координати цих розрізів з метою можливості подальших моніторингових та інших робіт. У польових умовах визначалась наявність проявів ерозійних процесів та ризику їх виникнення чи поширення після проведення лісорубних робіт. Досліджені морфологічні ознаки генетичних горизонтів та проведені лабораторні роботи дали можливість визначити видовий склад ґрунтів, їх водно-фізичні та фізико-хімічні властивості.

1. Опис місця проведення планованої діяльності

ПСП «Рекорд» розташоване в Корюківському районі в північній частині Чернігівської області.

Адреса: 15320, Чернігівська обл., Корюківський р-н, с. Білошицька Слобода, вул. Шевченка, 10

Площа земель лісового фонду становить 514,0 га.

Корюківський район, де знаходиться господарство, лежить на Придніпровській низовині, у Чернігівському Поліссі.

Відповідно до тектонічного районування лісові ділянки досліджуваної території знаходяться в межах Дніпровсько-Донецької западини Східноєвропейської дорифейської платформи. Основу Чернігівського Полісся складає Чернігівсько-Новгород-Сіверська пластово-аккумулятивна рівнина на палеогенових і крейдових відкладах. Поверхня більшої частини Корюківського району – низовинна плоска зандрова (на півночі – алювіальна) рівнина, східної – хвиляста і горбисто-хвиляста моренно-зандрова рівнина.

Клімат помірно-континентальний, з теплим літом та м'якою вологою зимою. Пересічна температура січня $-7,0^{\circ}\text{C}$, липня $+19,0^{\circ}\text{C}$. Абсолютний температурний максимум $+38^{\circ}\text{C}$, а мінімум -34°C . Період з температурою понад $+10^{\circ}\text{C}$ становить 155 днів. Сумарна сонячна радіація – 98-100 ккал/см², радіаційний баланс – 44-46 ккал/см². Період вегетації (кількість днів з температурою понад 15°) – 105-110 днів, безморозний період – 155-170 дн/рік. Переважають західні вітри, що приносять 550-600 мм опадів за рік. Гідротермічний коефіцієнт Селянинова (ГТК) дорівнює 1,3. Взимку середня висота снігового покриву 23-25 см, іноді сніговий покрив досягає 40 см, тривалість періоду зі стійким сніговим покривом 95-105 днів.

Клімат сприятливий для вирощування лісових культур. Лісами зайнято 21% загальної території області – 42 тис. га. Основні лісові масиви знаходяться на півночі області, на правобережжі Десни. У лісах переважають молоді та середньовікові дерева. Серед порід поширені сосна звичайна (*Pinus sylvestris* L.), дуб звичайний (*Quercus robur* L.), береза повисла (*Betula pendula* Roth.), осика (*Populus tremula* L.), вільха чорна (*Alnus glutinosa* L.), липа дрібнолиста (*Tilia cordata* Mill.) клен гостролистий (*Acer platanoides* L.) та ін.

В поліській зоні переважають бідні безструктурні малородючі ґрунти. В основному тут поширені слабо та середньо дерново-підзолисті піщані й глинисто-піщані ґрунти. Переважають дерново-підзолисті оглеєні ґрунти, дернові і дерново-підзолисті, торфово-болотні.

Дослідження ґрунтів проводилось у:

- кварталі 3, виділі 8 (S = 10,7 га);
- кварталі 3, виділі 16 (S = 5,3 га);
- кварталі 3, виділі 10 (S = 13,9 га).

2. Морфологічний опис ґрунтових профілів

Ґрунтовий розріз 1 закладений в 3 кварталі, 8 виділі (S = 10,7 га). Головна порода представлена сосною звичайною (*Pinus sylvestris* L.) віком 81 рік, супутні породи відсутні. Підріст – сосна, дуб. Виділ являє собою пласку рівнинну ділянку. Прояви ерозійних процесів на досліджуваній ділянці не зафіксовані. Ґрунт вкритий травою (проективне покриття 8 %), опалим листям, мохом (фото 1.1). Координати: 51°57'38.0"N 32°26'14.0"E.

Фото 1.1

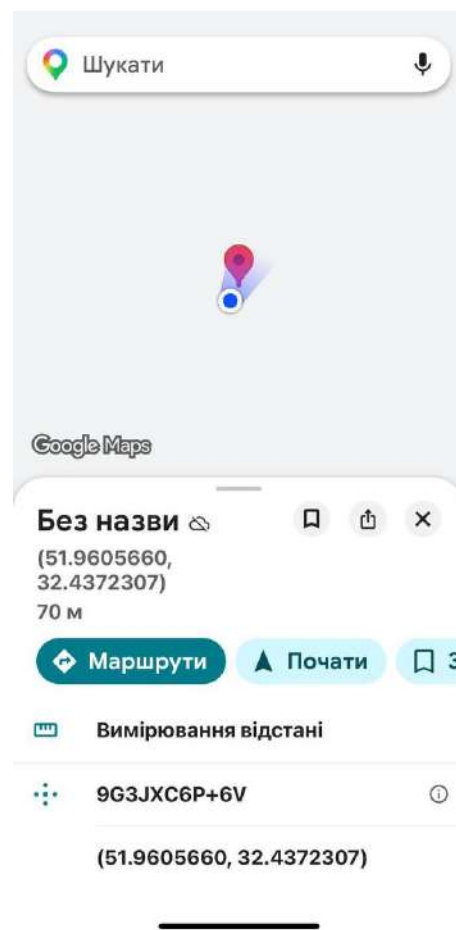

Фото 1.2

Ґрунтовий профіль 1 (фото 1.3)

Генетичні горизонти		Опис морфологічних ознак генетичних горизонтів
Індекс	Глибина (см)	
Но	0-4	Лісова підстилка складена з хвої, напіврозкладених рослинних решток, моху та гілок
Не	4-19	Темно-сірий з буруватим відтінком, місцями майже чорний, піщаний, структура слабкогрудкувата, пухкий, багато дрібних коренів сосни, перехід поступовий.
Е	19-48	Світло-сірий, білувато-жовтий, сильно вимитий, бідний на гумус, піщаний, безструктурний, сипкий, коренів мало, перехід поступовий.

I	48-70	Жовтувато-бурий, місцями іржаво-бурий, ущільнений порівняно з верхніми горизонтами, піщаний із слабкою грудкуватістю, місцями видно плями накопичення оксидів заліза та гумусових сполук, корені поодинокі, перехід поступовий
P(gl)	70-95	Буро-жовтий, щільний, піщаний, структура слабовиражена, місцями ортштейноподібні ущільнення, перехід ясний
Pgl	95...	Палево-жовтий пісок, безструктурний, пухкий, корені відсутні, новоутворення відсутні.

Фото 1.3

Дерново-слабопідзолистий піщаний на водно-льодовикових пісках

Ґрунтовий розріз 2 закладений в 3 кварталі, 16 виділі ($S = 5,3$ га). Головна порода представлена вільхою чорною (*Alnus glutinosa* L.) віком 66 років, супутні породи відсутні. Підріст – вільха, береза. Виділ на пониженні. Прояви ерозійних процесів на досліджуваній ділянці не зафіксовані. Ґрунт вкритий травою, (проективне покриття 5 %), та опалим листям (фото 2.1). Координати: 51°57'29.2"N 32°26'10.9"E (фото 2.2).

Фото 2.1

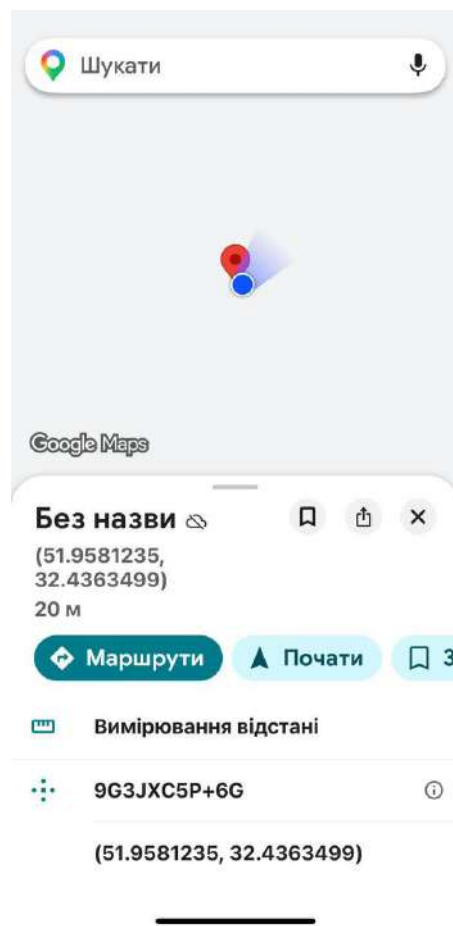

Фото 2.2

Ґрунтовий профіль 2 (фото 2.3)

Генетичні горизонти		Опис морфологічних ознак генетичних горизонтів
Індекс	Глибина (см)	
Но	0-5	Лісова підстилка складена з листя вільхи, дрібних гілок, рослинних решток різного ступеня розкладу
HE	5-29	Темно-сірий з буруватим відтінком, вологий, структура дрібногрудкувата, супіщаний, пронизаний корінням дерев і трав, пухкий, перехід поступовий.
HEi	29-55	Сірий з буруватими та іржавими плямами (ознаки оглеєння), структура грудкувата-призматична, вологий, місцями перезволожений, супіщаний, помітні залізисті новоутворення (охристі плями), перехід поступовий.
I(eh)	55-80	Світло-сірий, з сизуватими відтінками, виражені глейові процеси (сизі та іржаві плями), структура слабгрудкувата,

		сильно вологий, місцями видно залізо-марганцеві конкреції, перехід ясний.
Pi	80...	Сизий, безструктурний, насичений водою, спостерігається вихід ґрунтових вод, механічний склад піщано-супіщаний, корені майже відсутні, рівень ґрунтових вод – 120 см

Фото 2.3

Дерново-слабопідзолистий супіщаний на водно-льодовикових пісках

Ґрунтовий розріз 3 закладений в 3 кварталі, 10 виділі (S = 13,9 га). Головна порода представлена сосною звичайною (*Pinus sylvestris* L.) віком 86 років, супутні породи відсутні. Підріст – сосна, дуб, клен. Виділ знаходиться на рівнині. Прояви ерозійних процесів на досліджуваній ділянці не зафіксовані. Ґрунт вкритий травою, (проективне покриття 2 %), опалим листям, мохом (фото 3.1). Координати: 51°57'28.1"N 32°26'09.0"E (фото 3.2).

Фото 3.1

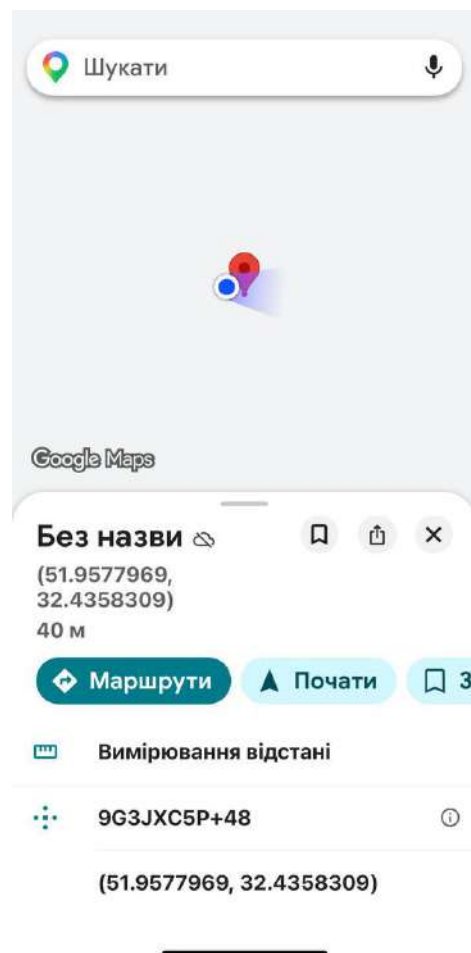

Фото 3.2

Ґрунтовий профіль 3 (фото 3.3)

Генетичні горизонти		Опис морфологічних ознак генетичних горизонтів
Індекс	Глибина (см)	
Но	0-3	Лісова підстилка складена з хвої, сухих гілочок, моху та рослинних решток
Не	3-16	Темно-сірий з бурим відтінком, піщаний, дрібногрудкуватий, пухкий, густо пронизаний тонкими коренями сосни, перехід поступовий
Е	16-39	Білувато-жовтий, піщаний, безструктурний або слабкоплитчастий, пухкий, бідний на гумус, коренів мало, перехід поступовий за кольором
Рi	39-70	Жовто-бурий, охристий, місцями іржаві плями, слабкогрудкувата або плитчаста структура, більш ущільнений,

		ніж верхні горизонти, поодинокі корені, наявні залізисті новоутворення
P(gl)	70-90	Буро-жовтий, щільніший, шаруватий, піщаний, з ілювіальними накопиченнями оксидів заліза, корені майже відсутні
Pgl	90...	Світло-жовтий водно-льодовиковий пісок, безструктурний, пухкий, без гумусу, інколи з ознаками оглеєння (світло-сірі плями)

Фото 3.3

Дерново-слабопідзолистий піщаний на водно-льодовикових пісках

3. Характеристика ґрунтів

В межах території дослідження було діагностовано дерново-слабопідзолисті піщані ґрунти, що сформувались під мішаними та сосновими лісами в умовах промивного водного режиму на водно-льодовикових глинисто-піщаних відкладах.

За результатами проведених агрохімічних досліджень встановлено, що показники реакції ґрунтового розчину (рН у витяжці CaCl_2) варіюють у межах 3,8-5,1, що відповідає сильнокислій та кислій реакції середовища. Такі значення свідчать про інтенсивний розвиток підзолистого процесу, вимивання основ та накопичення кислотних продуктів ґрунтоутворення.

Величина гідролітичної кислотності становить 3,6-5,6 ммоль/100 г ґрунту, що характеризує середній та підвищений рівень кислотності поглинального комплексу та обумовлює наявність обмінних катіонів водню і алюмінію.

Вміст органічної речовини (гумусу) знаходиться в межах 0,3-1,2%, що відповідає дуже низькому та низькому рівню гумусованості. Це є характерною ознакою легких за гранулометричним складом ґрунтів, сформованих на піщаних відкладах, з інтенсивними процесами мінералізації та вимивання.

Забезпеченість ґрунтів основними елементами живлення оцінюється як низька: вміст легкогідролізованого азоту становить 5,9-32,2 мг/кг, рухомого фосфору – 18,3-61,4 мг/кг, обмінного калію – 14,8-25,3 мг/кг ґрунту. Виявлені показники свідчать про обмежене забезпечення рослин елементами живлення та низьку ємність поглинального комплексу.

Сукупність наведених агрохімічних характеристик (кисла реакція середовища, підвищена гідролітична кислотність, низький вміст гумусу та елементів живлення) є типовою для дерново-слабопідзолистих піщаних ґрунтів, сформованих на водно-льодовикових пісках.

За рівнем природної родючості досліджувані ґрунти відносяться до малородючих. Основними лімітуючими факторами є підвищена кислотність, низький вміст органічної речовини та дефіцит основних елементів живлення.

ВИСНОВОК

Формування ґрунтового покриву на досліджуваних ділянках Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд» зумовлене впливом помірно-континентального клімату, розташуванням у межах Чернігівського Полісся та Придніпровської низовини. Важливу роль у ґрунтоутворенні відіграли водно-льодовикові піщано-суглинкові відклади, що спричинило формування пластово-акумулятивної рівнини з переважанням льодовикових і водно-льодовикових ерозійно-акумулятивних форм рельєфу. Такі умови зумовлюють активний водний режим, періодичне перезволоження окремих ділянок та розвиток процесів вимивання.

У межах дослідженої території поширені дерново-слабопідзолисті піщані ґрунти, які сформувалися під мішаними та сосновими лісами за умов надмірного або достатнього зволоження і промивного водного режиму. Для них характерний чітко диференційований профіль із вираженими елювіальними та ілювіальними горизонтами, що свідчить про розвиток підзолистого процесу.

Ці ґрунти відзначаються низькою природною родючістю, що пов'язано з кислою реакцією ґрунтового розчину, низьким вмістом гумусу, легкогідролізованого азоту, а також підвищеною гідролітичною кислотністю. Вміст рухомих форм фосфору та обмінного калію є недостатнім, що обмежує поживний режим рослин. Легка гранулометрична будова (переважання піщаних фракцій) зумовлює низьку вологоємність і слабку здатність до утримання поживних речовин, що сприяє їх швидкому вимиванню з кореневмісного шару.

Для ПСП «Рекорд», як репрезентативні, були визначені наступні ділянки:

квартал 3, виділ 8 ($S = 10,7$ га);

квартал 3, виділ 16 ($S = 5,3$ га);

квартал 3, виділ 10 ($S = 13,9$ га).

У межах обстеженої території не виявлено явних пошкоджень ґрунтового покриву та проявів процесів його деградації, обумовлених проведенням лісгосподарських робіт. Шар лісової підстилки, розвинута підлісна рослинність захищають поверхню ґрунту від проявів ерозійних процесів.

Враховуючи геоморфологічні умови ґрунтоутворення і регіональні особливості ведення лісгосподарської діяльності, на землях господарства у процесі післяпроектного моніторингу необхідно виділяти репрезентативні виділи для площ, які визначаються річними планами лісгосподарських робіт чи річними лісосічними відомостями, у відповідності до фонду рубок.

На території планованої діяльності, вважаємо за можливе проведення всіх видів рубок (рубки головного користування, суцільні санітарні та інші), передбачених Законодавством України, з дотриманням умов моніторингу стану ґрунтового покриву.

Використані джерела:

1. Мартин А.Г. Природно-сільськогосподарське районування України: монографія / Мартин А.Г., Осипчук С.О., Чумаченко О.М. – К. : ЦП "Компринт", 2015. – 328 с.
Режим доступу
https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/monograph_natural_agricultural_zoning.pdf
2. Карти України. Режим доступу <https://geomap.land.kiev.ua/zoning-19.html>
3. Енциклопедія сучасної України. Корюківський район. Режим доступу
<https://esu.com.ua/article-5443>.
4. Стратегічний план розвитку Корюківської об'єднаної територіальної громади до 2025 року. Режим доступу <https://koryukivka-rada.gov.ua/wp-content/uploads/2019/01/STRATEGICHNYJ-PLAN-ROZVYTKU.pdf>

Лабораторія відповідає вимогам ДСТУ ISO10012:2005

Протокол випробувань № 000009875/2026 від 10 квітня 2026 р.

Замовник	ДРОН ЛЕНД, Україна, 02072, місто Київ, вул.Гмирі	Метод відбору зразків			
№ Договору	Бориса, будинок 2, квартира 118	Лист-заявка (супровідна):			
Об'єкт досліджень	Грунт	Акт відбору зразків			
Назва поля		Місце розташування			
Дата одержання зразків	06 квітня 2026 р.	Дата проведення аналізу	06 квітня 2026 р.	-	10 квітня 2026 р.

РЕЗУЛЬТАТИ ВИПРОБУВАНЬ

Код зразка	Номер квадрату відбору	Опис зразка	рН (CaCl2) од. рН	Гідролітична кислотність ммоль/100г	Органічний вуглець %	P2O5 (ДСТУ 4405-2005) мг/кг	N л/г мг/кг	K (NH4OAC) мг/кг
			ДСТУ ISO 10390:2022	ДСТУ 7537:2014	ДСТУ 4289:2004	ДСТУ 4405-2005	РІ.ВЛ-7.2-02	ДСТУ 7861:2015
SLDUN61279	№1.К. L1-1	кв.З.в.8	4,0	3,63	0,8	19,1	18,8	20,2
SLDUN61280	№1.К.19-48		4,0		0,7	61,4	16,5	22,2
SLDUN61281	№1.К.48-85		4,2		0,4	48,7	6,3	14,8
SLDUN61282	№2.К.0-29	кв.З.в.16	3,8	5,61	1,2	19,1	32,2	15,6
SLDUN61283	№2.К.29-55		4,9		0,9	26,4	30,5	15,5
SLDUN61284	№2.К.55-80		5,1		0,4	11,0	17,5	16,1
SLDUN61285	№3.К.3-16	кв.З.в.10	3,9	4,05	0,9	18,3	31,8	25,3
SLDUN61286	№3.К.16-39		4,0		0,6	34,8	13,0	18,5
SLDUN61287	№3.К.39-70		4,1		0,3	25,2	5,9	17,8

Завідувач АХЛ В.В. Бошков

Примітка:
 1. Протокол випробувань стосується тільки зразків, які представлені на випробування
 2. Протокол випробувань не підлягає повному або частковому передрукуванню без дозволу агрохімічної лабораторії ПП "Західний Буг"
 3. Без оригіналу відтиску печатки і оригіналу підпису завідуючого Агрохімічної лабораторії ПП "Західний Буг", протокол випробувань не дійсний

Лабораторія відповідає вимогам ДСТУ ISO10012:2005

Інтерпретація вмісту поживних елементів

Параметр	Вміст у ґрунті ррт/мг/кг				
	Дуже низький	Низький	Середній	Високий	Дуже високий
ОР (гумус), %	< 1,0	1,1 – 2,0	2,1 – 3,0	3,0 – 4,0	> 4,0
N-NO ₃	< 2,5	2,6 – 5,0	5,1 – 10,0	10,0 – 15,0	> 15,0
Nmin (загальний азот)	< 10,0	11,0 – 15,0	15,1 – 24,0	24,0 – 35,0	> 35,0
P доступний (Mehlich, Bray)	< 5	6 – 15	16 – 35	36 – 50	> 50
P доступний (Olsen)	< 3	4 – 9	10 – 16	17 – 30	> 30
P ₂ O ₅ (CAL)	< 35	36 – 70	71 – 140	140 – 280	> 280
P ₂ O ₅ (Чиріков)	< 20	20 – 50	51 – 100	101 – 150	> 150
P ₂ O ₅ (Кірсанов)	< 25	26 – 50	51 – 100	101 – 150	> 150
P ₂ O ₅ (Мачигін)	< 15	16 – 30	31 – 45	45 – 60	> 60
K (NH ₄ OAc)	< 50	51 – 100	101 – 150	151 – 200	> 200
Ca (NH ₄ OAc)	< 500	501 – 1000	1001 – 3000	3001 – 5000	> 5000
Mg (NH ₄ OAc)	< 25	25 – 50	51 – 250	251 – 500	> 500
SO ₄ -S (Turbo)	< 2,5	2,6 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 15,0	> 15,0
Zn (DTPA)	< 0,3	0,31 – 0,6	0,61 – 1,2	1,21 – 2,0	> 2,0
Mn (DTPA)	< 0,6	0,61 – 3,0	3,1 – 6,0	6,1 – 10,0	> 10,0
Cu (DTPA)	< 0,1	0,11 – 0,25	0,26 – 0,5	0,51 – 1,0	> 1,0
Fe (DTPA)	< 2,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 15,0	> 15,0
Co (DTPA)	< 0,025	0,026 – 0,05	0,051 – 0,10	0,101 – 0,20	> 0,20
B (Hot water)	< 0,1	0,11 – 0,4	0,41 – 1,0	1,01 – 2,0	> 2,0

Інтерпретація аналізу на кислотність (pH)

Параметр	Інтерпретація аналізу на кислотність (pH)							
	Сильно кислий	Кислий	Слабокислий	Підкислений	Нейтральний	Підлужний	Лужний	Сильно лужний
pH H ₂ O	< 5,4	5,4 – 5,7	5,8 – 6,0	6,1 – 6,4	6,5 – 7,3	7,4 – 7,8	7,9 – 8,2	> 8,2
pH CaCl ₂	< 4,0	4,1 – 4,4	4,5 – 4,9	5,0 – 5,4	5,5 – 6,1	6,2 – 7,1	7,2 – 7,6	> 7,6
pH KCl	< 4,0	4,1 – 4,4	4,5 – 4,9	5,0 – 5,4	5,5 – 6,1	6,2 – 7,1	7,2 – 7,6	> 7,6

Завідувач АХЛ

В.В. Бошков

Примітка:

1. Протокол випробувань стосується тільки зразків, які представлені на випробування
2. Протокол випробувань не підлягає повному або частковому передрукуванню без дозволу дозволу Агрохімічної лабораторії ПП "Західний Буг"
3. Без оригіналу відтиску печатки і оригіналу підпису завідуючого Агрохімічної лабораторії ПП "Західний Буг", протокол випробувань не дійсний

Стр
2 з 2

УКРАЇНА

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ПРОЕКТНЕ ЛІСОВПОРЯДНЕ ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ
ВО „УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ”
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО „ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІСОВПОРЯДНА ЕКСПЕДИЦІЯ”

вул.Залізнична, 11 смт.Покотилівка, Харківський р-н, Харківська обл. 62458

тел. факс.(057)745-62-36 e-mail: xdlelisproekt@gmail.com

КОД ЄДРПОУ 00968664

Довідка

Для виявлення деревостанів, які потенційно відповідають критеріям визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів або природних лісів, згідно «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11 червня 2018 р. за № 707/32159, попередньо були проаналізовані таксаційні описи по ПСП «Рекорд».

За результатами обстеження в пунктах таксації і оцінки стану насаджень, не було виявлено деревостанів які відповідають встановленим критеріям визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів або природних лісів.

Т.в.о. начальника

Володимир РОМАНЮК

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

пр-т Миру, 14, м. Чернігів, 14000, тел./факс (0462) 67-48-72,
E-mail: deko_post@cg.gov.ua, сайт: www.eco.cg.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38709568

від _____ № _____

На № 02.04/26-307 від 02.04.2026

ТОВ «НВП Агропроект Україна»

ekolog.inform@gmail.com

Про надання інформації

Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації (далі – Департамент) на ваш лист в межах компетенції повідомляє.

1. Відповідно до клопотання Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд» Чернігівської області (далі – ПСП «Рекорд») щодо приведення існуючого поділу лісів у відповідність до «Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок», погодженого Чернігівською обласною державною адміністрацією (лист від 19.12.2025 №01-01-21/13947-вих), в межах планованої діяльності ПСП «Рекорд», об'єкти природно-заповідного фонду відсутні.

2. Території, зарезервовані для заповідання в межах господарської діяльності ПСП «Рекорд» відсутні.

3. Згідно до наданої картосхеми поділу лісів за категоріями ПСП «Рекорд», територія планованої діяльності позначена на схемі номерами 1, 2, 3 ймовірно входить до Дніпровсько-Сновсько-Сіверської сполучної національної та Слотської сполучної локальної територій екологічної мережі Чернігівської області, затвердженої рішенням Чернігівської обласної ради від 23.02.2017 №18-8/VII (копія рішення додається).

Зі схемою регіональної екологічної мережі Чернігівської області, для детального визначення, можна ознайомитись на сайті Департаменту за посиланням <https://eco.cg.gov.ua/index.php?id=22805&tp=1&pg=>.

В межах планованої діяльності ПСП «Рекорд» території та об'єкти природно-заповідного фонду, які включені до переліку територій та об'єктів

№08-08/807 від 10-04-2026 Лось Олександр Васильович
3FAA9288358EC00304000000C503390072EBD800

екологічної мережі відсутні. Клопотань про включення територій чи об'єктів до переліку територій та об'єктів екомережі до Департаменту не надходило.

4. Інформація про наявність в межах планованої діяльності рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення видів рослин та внесених до відповідних переліків в Департаменті відсутня.

Додаток: 1 файл .(pdf).

Директор

Олександр ЛОСЬ

УКРАЇНА

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

(восьма сесія сьомого скликання)

23 лютого 2017 року
м. Чернігів

№18-8/VII

Про затвердження Регіональної схеми екологічної мережі Чернігівської області

З метою збереження біологічного та ландшафтного різноманіття Чернігівської області, підвищення її природно-ресурсного потенціалу, враховуючи подання Чернігівської обласної державної адміністрації, відповідно до статей 11, 15 Закону України «Про екологічну мережу України», керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада вирішила:

1. Затвердити Регіональну схему екологічної мережі Чернігівської області (додається).

2. Рекомендувати районним, міським і сільським радам затвердити місцеві схеми екомережі відповідно до Регіональної схеми екологічної мережі Чернігівської області.

3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань агропромислового комплексу, екології, природокористування та земельних відносин.

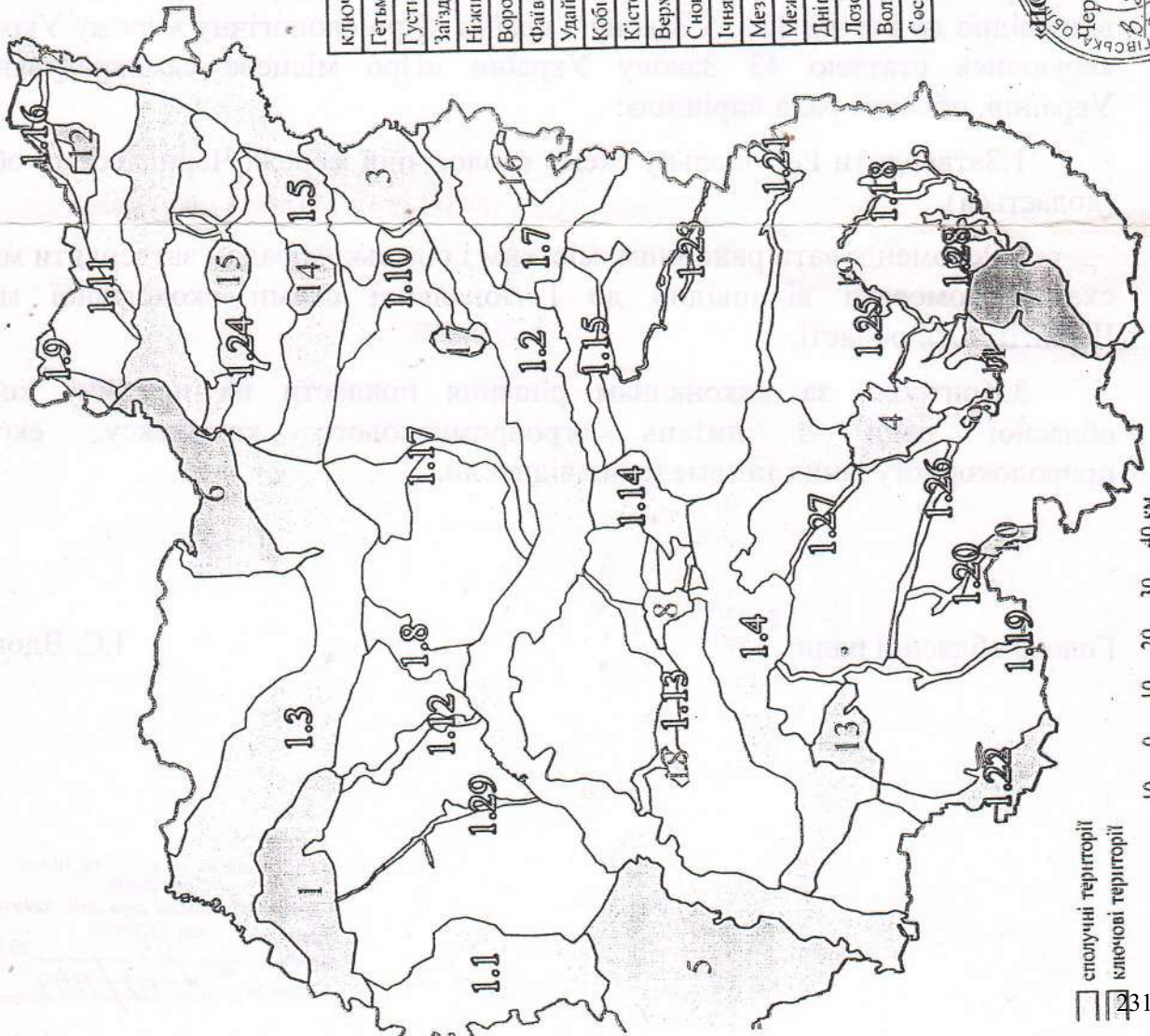
Голова обласної ради

І.С. Вдовенко

Департамент екології та природних ресурсів
Чернігівської обласної державної адміністрації
код 38709568
03 03 2017р.
Хідний № 03-02/1109 230

іональна схема екомережі Чернігівської області

□ сполучні території
 □ ключові території

сполучні території	індекс	значення
Смолянсько-Вересоцька	1.13	регіональне
Сеймська	1.7	регіональне
Удайська	1.6	регіональне
Носівсько-Супіська	1.19	регіональне
Остерсько-Удайська	1.4	регіональне
Смолянсько-Дошська	1.15	регіональне
Убідська	1.10	регіональне
Переходівська	1.20	регіональне
Верхньо-Сновська	1.9	регіональне
Менсько-Брецька	1.17	регіональне
Смолянська	1.14	регіональне
Остерсько-Роменська	1.21	регіональне
Лисогірська	1.18	регіональне
Північно-Сіверська	1.16	регіональне
Шаболтаївська	1.5	регіональне
Нижньо-Сновська	1.8	регіональне
Замгласька	1.12	регіональне
Ревняська	1.11	регіональне
Дніпровсько-Сіверська	1.3	національне
Деснянська	1.2	національне
Дніпровська	1.1	національне
Галківська	1.26	місцеве
Борзенська	1.23	місцеве
Білоуська	1.29	місцеве
В'юницька	1.27	місцеве
Сокіринська	1.28	місцеве
Слотська	1.24	місцеве
Бистрицько-Басанська	1.22	місцеве

ключові території	індекс	значення
Гетьманщина-Свишок	10	регіональне
Густинська	11	регіональне
Заїздівська	9	регіональне
Ніжинська	8	регіональне
Вороб'ївська	12	регіональне
Фатівська	15	регіональне
Удайська	7	регіональне
Кобичанська	13	регіональне
Кістерська	14	регіональне
Верхньо-Деснянська	2	національне
Сновська	6	національне
Ічнянська	4	національне
Мезинська	3	національне
Мелітричнська	5	національне
Дніпровська	1	національне
Лозовська	17	місцеве
Вольницька	16	місцеве
Соснінська	18	місцеве

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
 Фондовою комісією з оцінювання
 Чернігівська обласна рада
 Тетяна
 відомчої ради
 «13» вересня 2017 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
 Департамент
 Чернігівська обласна адміністрація
 Ірина
 «13» вересня 2017 р.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ТА РЕЛІГІЙ

вул. Кодобинського, 70, м. Чернігів, 14000, тел. 093 759 09 69,
E-mail: dkult_post@cg.gov.ua, сайт: www.dkult.cg.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 02231672

22.04.2026 № 08- *1127/8*

На № 02.04./26-306 від 02.04.2026

ТОВ «НВП «Агропроект Україна»

Про надання інформації

Департамент розглянув ваш запит щодо наявності існуючих та потенційних об'єктів культурної спадщини на території планованої діяльності в кварталах лісового фонду Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд» (далі – ПСП «Рекорд») в межах Корюківського району Чернігівської області для повного опису поточного стану навколишнього середовища при розробці «Звіту з оцінки впливу на довкілля» і повідомляє про наступне.

Суцільне археологічне обстеження вказаної території не проводилося. Станом на квітень 2026 р у межах території ПСП «Рекорд» знаходяться:

1. пам'ятка археології місцевого значення городище «Рибинськ», X-XIII ст., № 1644-Чр, розташоване поблизу с. Рибинськ; взяте на облік рішенням виконкому Чернігівської обласної Ради народних депутатів від 17.11.1980 № 551, нелокалізоване (в районі кварталу 8);

2. щойно виявлені археологічні об'єкти:

- поселення «Майбутнє-1», V-III тис. до н. е., № 7598-Чр, розташоване на північно-східній околиці с. Майбутнє; взяте на облік наказом головного управління культури, туризму і охорони культурної спадщини Чернігівської ОДА від 01.03.2012 № 49 (в районі кварталу 3);

- стоянка «Майбутнє-2», 40-10 тис років тому, № 7599-Чр, розташована на північно-західній околиці с. Майбутнє; взята на облік наказом головного управління культури, туризму і охорони культурної спадщини Чернігівської ОДА від 01.03.2012 № 49 (в районі кварталу 2).

Окрім цього, у межах території ПСП «Рекорд» можлива наявність невідомих на сьогодні городищ, поселень та курганів.

Згідно з абзацом 6 ст. 1 Закону України «Про охорону культурної спадщини» та п. 3 його Прикінцевих положень об'єкти, включені до списків (переліків) пам'яток історії та культури відповідно до Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури», визнаються пам'ятками відповідно до цього Закону.

Відповідно до ст. 34 Закону України «Про охорону культурної спадщини» та ст. 53 Земельного кодексу України землі під пам'ятками археології відносяться до земель історико-культурного призначення.

Згідно із чч. 2 та 6 ст. 17 Закону України «Про охорону культурної спадщини», а також ст. 34 та ст. 150 Земельного кодексу України пам'ятки археології та земельні ділянки, на яких вони розташовані, є державною власністю, особливо цінними землями і не підлягають передачі в приватну власність.

За ч. 1 ст. 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини» будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

Відповідно до ст. 30 Закону України «Про охорону культурної спадщини» заборонена будь-яка діяльність юридичних або фізичних осіб, що створює загрозу пам'ятці або порушує законодавство, норми і правила у сфері охорони культурної спадщини.

Специфіка пам'яток археології, розташованих у лісах, полягає в тому, що будь-яка планована діяльність (робота важкої техніки на піщаних лісових ґрунтах при вирубках, корчування дерев, плантажна сранка для насадження нового лісу) призведе до їх пошкодження аж до повного знищення. Причому це стосується всіх типів пам'яток: як городищ і курганів, які мають наземні ознаки, так і поселень, які залягають відразу під лісовим покривом. При цьому будуть знищені укріплення городищ (вали, рови) з фортифікаційними елементами (защитки дерев'яно-земляних та кам'яних конструкцій), насипи курганів, як маркери поховань, керамічний, речовий, остеологічний, палеоботанічний та палеозоологічний матеріали.

Таким чином, вказані роботи на окремих ділянках, в окремих кварталах лісових масивів повинні додатково погоджуватися з плануванням робіт на початку кожного фінансового року

- на пам'ятках національного значення – з Міністерством культури та інформаційної політики України (п. 14 ч. 2 ст. 5, ст. 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини»),

- на пам'ятках та об'єктах місцевого значення, їх територіях і в зонах охорони – з Департаментом (п. 9 ч. 1 ст. 6, ст. 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

Планована діяльність (будь-які ландшафтні перетворення, меліоративні, шляхові, земляні роботи, пов'язані із перевідкладенням ґрунту, у тому числі корчування дерев, плантажна оранка для насадження нового лісу, вирівнювання території механізмами, прокладання доріг, інженерних комунікацій, будівництво адміністративних чи господарських будівель і споруд тощо, може бути погоджена за таких умов:

1. Укладення охоронних договорів на відомі пам'ятки та об'єкти для забезпечення їх належної охорони і використання відповідно до вимог чинного

законодавства (ст. 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини»). Для цього необхідно звернутися до Корюківської райдержадміністрації.

2. Проведення охоронних археологічних досліджень у межах пам'яток та об'єктів археології у випадку передбачення робіт, пов'язаних із перевідкладенням ґрунту (ст. 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

3. Проведення археологічних розвідок на недослідженій території та в місцях знахідок археологічного характеру, а також для локалізації відомих, але не облікованих пам'яток, і врахування результатів цих розвідок у подальшій роботі, (ч. 2 ст. 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини»). Розвідка проводитиметься у 2 етапи: перша – після вирубки лісу з метою локалізації пам'яток з наземними ознаками (іородища, кургани) і вилучення їх з території нових лісонасаджень, друга – після оранки розчищеної території під посів нового лісу з метою локалізації поселень.

4. Безперешкодний доступ фахівців-археологів для дослідження території землевідводів (ст. 19 Закону України «Про охорону археологічної спадщини»).

5. Безперешкодний допуск представників органу охорони чи уповноважених ним осіб для здійснення контролю за виконанням умов користування (ст. 9 Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

Згідно зі ст. 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», у випадку виявлення знахідок археологічного чи історичного характеру під час проведення земляних робіт на вказаній території, виконавець робіт зобов'язаний зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це орган охорони культурної спадщини Чернігівської області (Департамент) та орган місцевого самоврядування, на території якого проводяться земляні роботи.

Надаємо скан-копії наявних картографічних матеріалів для використання в роботі і подальшої передачі ПСП «Рекорд».

Додатки: на 6 арк. в електронному вигляді

Директор

Людмила ЗАМАЙ

Наталія Сиздан (0462) 676 908

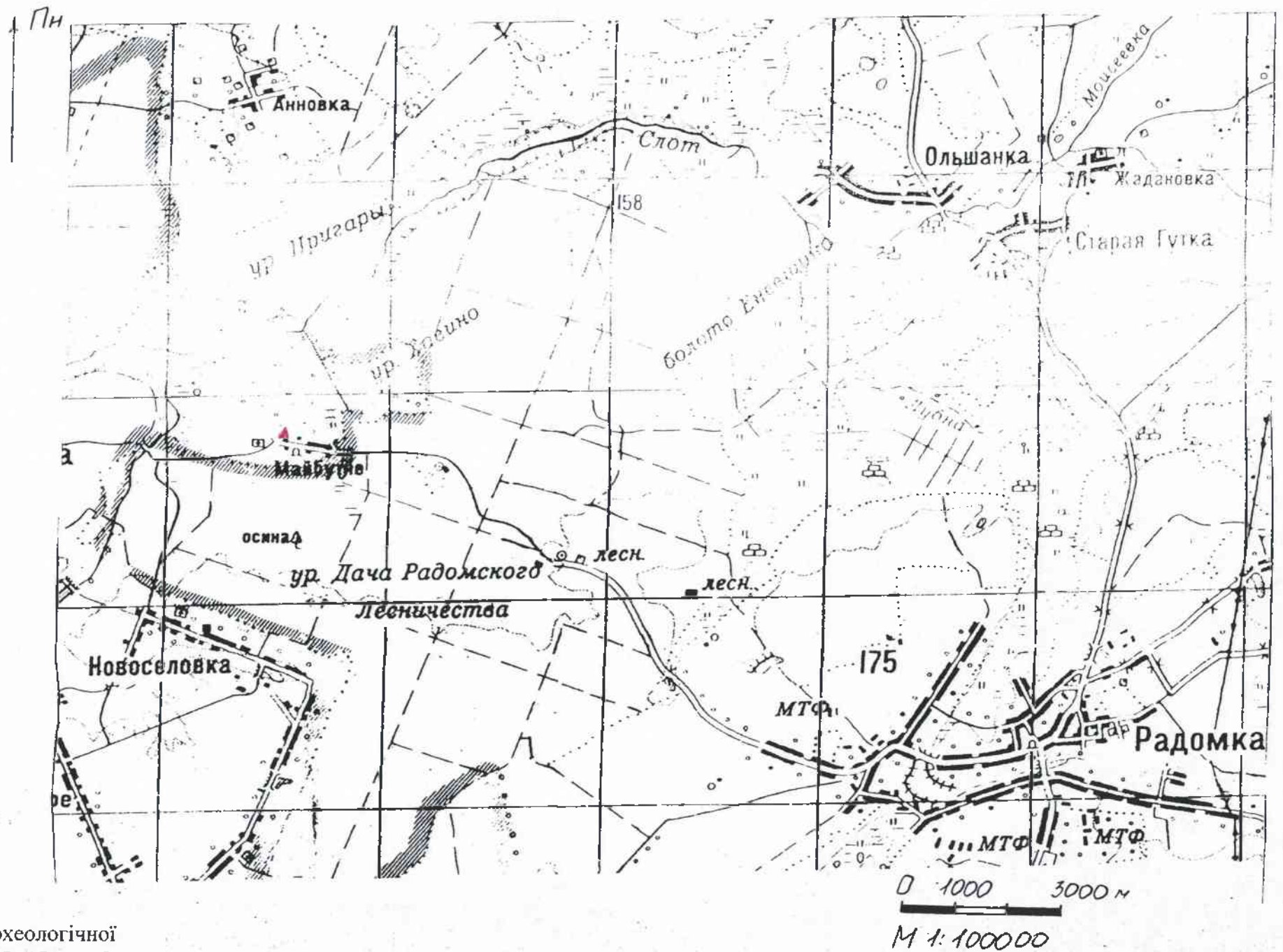

Схемплан роташування нововиявленого археологічного об'єкту поселення «Майбутнє-1» у с. Майбутнє Білошитсько-Слобідської с/р Корюківського р-ну Чернігівської обл.

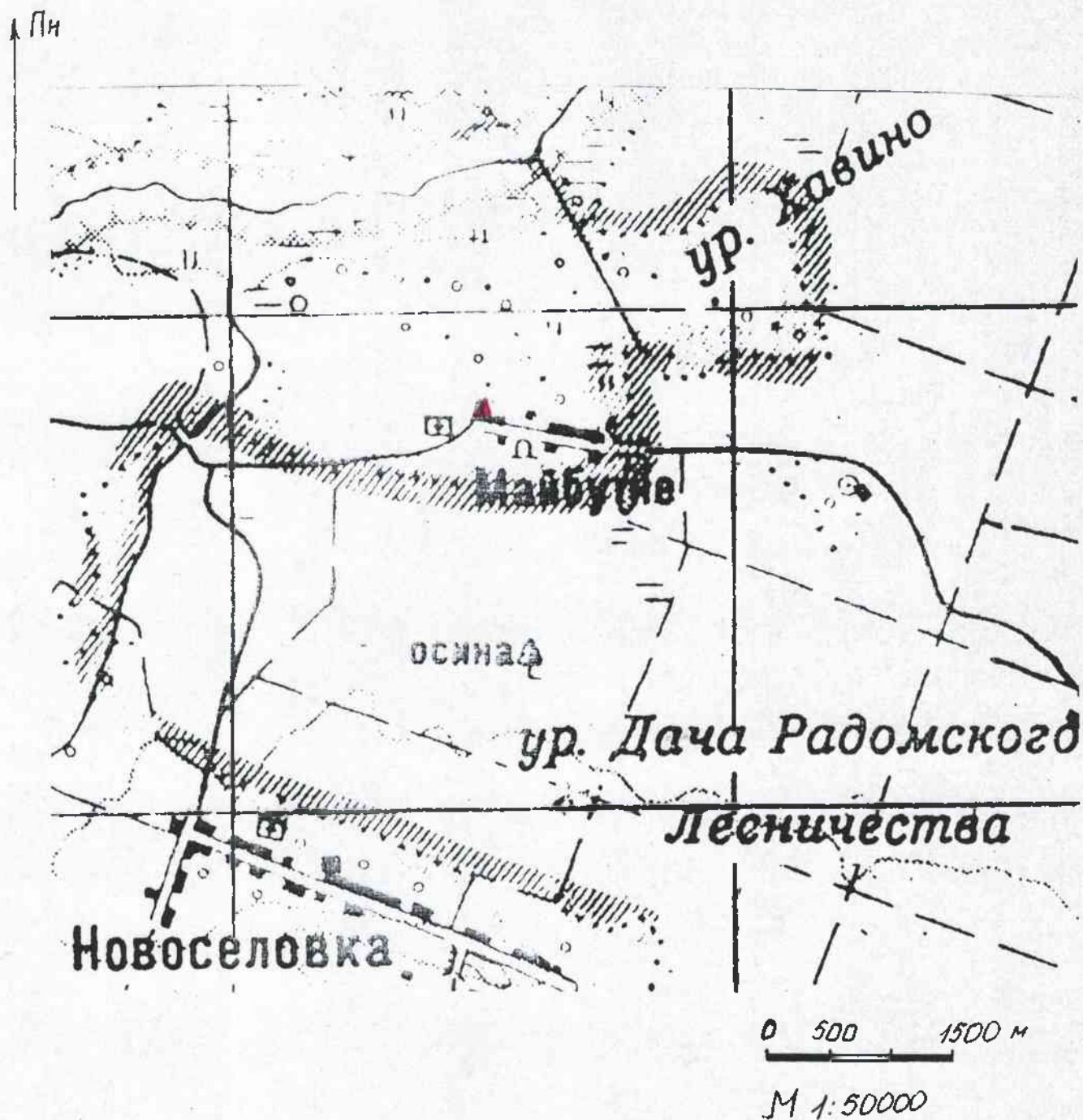

▲ – територія об'єкту археологічної спадщини поселення «Майбутнє-1»

Схемплан роташування нововиявленого археологічного об'єкту стоянка «Майбутнє-2» у с. Майбутнє Білошитсько-Слобідської с/р Корюківського р-ну Чернігівської обл.

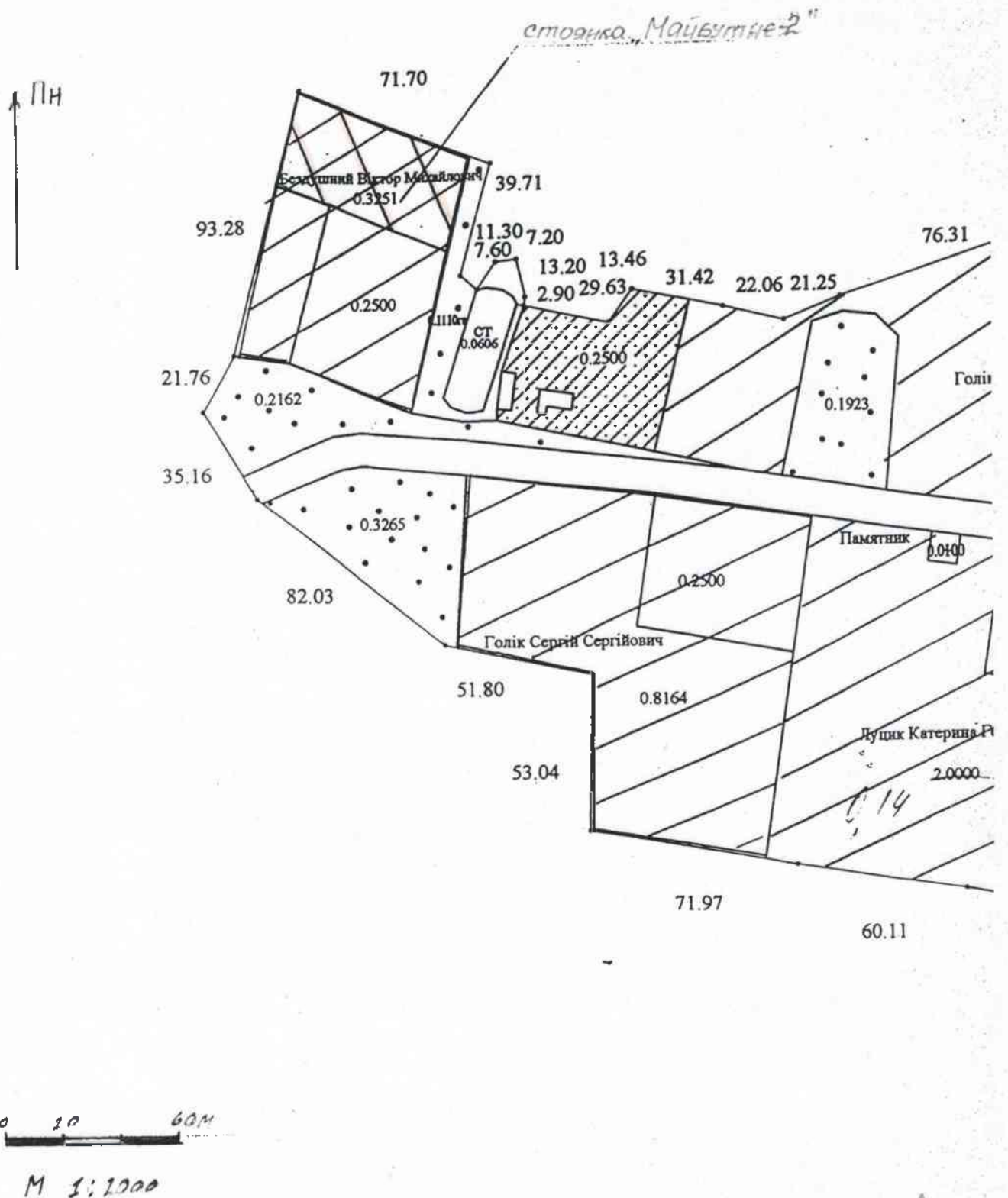

Схемплан роташування нововиявленого археологічного об'єкту стоянка «Майбутнє-2»
у с. Майбутнє Білошитсько-Слобідської с/р Корюківського р-ну Чернігівської обл.

▲ — територія об'єкту археологічної
спадщини стоянка «Майбутнє-2»

Схемплан роташування нововиявленого археологічного об'єкту стоянка «Майбутнє-2»
у с. Майбутнє Білошитсько-Слобідської с/р Корюківського р-ну Чернігівської обл.

/// территория нововиявленого археологічного об'єкту стоянка «Майбутнє-2»

ФОНД РУБОК ГОЛОВНОГО КОРИСТУВАННЯ на період з 2025 по 2034 рік

ПСП "Рекорд"

Квар- тал	Виділ, під- виділ	Площа, га	Проектується			Я р у с	Склад насад- ження	Вік, ро- ків	Клас боні- тету, тип лісу (ТЛУ)	Пов- но- та	Ви- со- та, м	Діа- метр, см	Запас на ви- ділі, тис. куб.м	Запас, що ви- рубу- ється тис. куб.м	%% діло- вих дерев	Запас на 1 га, куб.м	Схил		Додаткові відомості: наявність підрос-ту, інформація про підсочку, відвід в рубку
			Рік рубки (п'яти- річчя)	Спосіб лісо- віднов- лення	Р Т К												Екс- пози- ція	Кру- тиз- на	
ЗАХИСНІ ЛІСИ																			
ГОСПОДАРСЬКА ЧАСТИНА ЗАХИСНІ ЛІСИ З ОБМЕЖЕНИМ РЕЖИМОМ КОРИСТУВАННЯ НА РІВНИНІ - 11																			
СУЦІЛЬНІ РУБКИ - 1																			
ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Березова - 39																			
СТИГЛІ НАСАДЖЕННЯ																			
1	6	0.7				1	10БП	65	2	0.60	21.0	20	0.11	0.11	30	160			
В2ДС																			
Разом		0.7											0.11	0.11					
Разом по господарській секції		0.7											0.11	0.11					
Разом по способу рубок		0.7											0.11	0.11					
Разом по господарській частині		0.7											0.11	0.11					
Разом по категорії лісів		0.7											0.11	0.11					
ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ЛІСИ																			
ГОСПОДАРСЬКА ЧАСТИНА ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ЛІСИ НА РІВНИНІ - 13																			
СУЦІЛЬНІ РУБКИ - 1																			
ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Соснова - 3																			
СТИГЛІ НАСАДЖЕННЯ																			
3	8	10.7				1	10СЗ	81	1	0.50	26.0	32	3.10	3.10	80	290			
В2ДС																			
3	10	13.9				1	10СЗ	86	1	0.50	26.0	28	4.03	4.03	80	290			
В2ДС																			
3	12	3.3				1	10СЗ	81	1	0.30	26.0	32	0.56	0.56	80	170			
В2ДС																			
4	2	6.2				1	10СЗ	81	1	0.60	26.0	32	2.11	2.11	80	340			
В2ДС																			
4	3	5.7				1	10СЗ	81	1А	0.50	28.0	32	1.82	1.82	80	320			
В2ДС																			
4	5	8.7				1	10СЗ	81	1А	0.60	28.0	32	3.31	3.31	80	380			
В2ДС																			
Разом		48.5											14.93	14.93					
ПРИСТИГАЮЧІ НАСАДЖЕННЯ																			
2	12	8.7				1	10СЗ	73	1	0.60	24.0	26	2.70	2.70	80	310			

Квар-тал	Виділ, під-виділ	Площа, га	Проектується			Яр у с	Склад насад-ження	Вік, ро-ків	Клас боні-тету, тип лісу (ТЛУ)	Пов-но-та	Ви-со-та, м	Діа-метр, см	Запас на ви-ділі, тис. куб.м	Запас, що ви-рубу-ється тис. куб.м	% діло-вих дерев	Запас на 1 га, куб.м	Схил		Додаткові відомості: наяв-ність підрос-ту, інформація про підсочку, відвід в рубку
			Рік рубки (п'яти-річчя)	Спосіб лісо-віднов-лення	Р Т К												Екс-пози-ція	Кру-тиз-на	
7	5	17.8				1	7БП 3СЗ	52 1Б 52 С2ГДС	0.70	24.0	22	4.45	4.45	60	250				
Разом		17.8										4.45	4.45	80					
Разом по господарській секції		18.7										4.57	4.57						
ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Вільхова - 41																			
СТИГЛІ НАСАДЖЕННЯ																			
3	16	5.3				1	10ВЛЧ	66 2 С4ВЛЧ	0.60	23.0	26	1.22	1.22	60	230				
3	19	5.3				1	10ВЛЧ	66 1 С4ВЛЧ	0.80	24.0	26	1.80	1.80	60	340				
Разом		10.6										3.02	3.02						
ПРИСТИГАЮЧІ НАСАДЖЕННЯ																			
6	11	1.0				1	7ВЛЧ ЗВП	51 2 51 ВЗДС	0.60	20.0	20	0.18	0.18	60	180				
Разом		1.0										0.18	0.18	40					
Разом по господарській секції		11.6										3.20	3.20						
Разом по способу рубок		138.8										42.14	42.14						
Разом по господарській частині		138.8										42.14	42.14						
Разом по категорії лісів		138.8										42.14	42.14						
Усього		139.5										42.25	42.25						

ВІДОМІСТЬ РУБОК ГОЛОВНОГО КОРИСТУВАННЯ на період з 2025 по 2034 рік

ПСП "Рекорд"

Квар-тал	Виділ, під-виділ	Площа лісо-сіки, га	Ярус	Склад деревостану	Клас боні-тету	Тип лісу (ТЛУ)	Вік, ро-ків	Пов-но-та	Запас деревини, тис. куб. м				Запроєкто-ваний захід по лісовід-новленню
									стовбур-ний	в т.ч. призначений до рубки			
										стовбур-ний	ліквід-ний	ділової деревини	
ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ЛІСИ													
ГОСПОДАРСЬКА ЧАСТИНА ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ЛІСИ НА РІВНИНІ													
СУЦІЛЬНІ РУБКИ													
ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Соснова													
ЛІСОСІКИ 2025 РОКУ													
3	8	2.0	1	10СЗ	1	В2ДС	81	0.50	0.58	0.58	0.53	0.45	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
3	10	3.0	1	10СЗ	1	В2ДС	86	0.50	0.87	0.87	0.78	0.67	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
3	12	3.3	1	10СЗ	1	В2ДС	81	0.30	0.56	0.56	0.51	0.43	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
4	2	2.0	1	10СЗ	1	В2ДС	81	0.60	0.68	0.68	0.62	0.52	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
4	3	2.0	1	10СЗ	1А	В2ДС	81	0.50	0.64	0.64	0.58	0.49	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
4	5	0.6	1	10СЗ	1А	В2ДС	81	0.60	0.23	0.23	0.21	0.18	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
Разом		12.9							3.56	3.56	3.23	2.74	
ЛІСОСІКИ 2030 РОКУ													
3	8	2.0	1	10СЗ	1	В2ДС	81	0.50	0.58	0.58	0.53	0.45	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
3	10	3.0	1	10СЗ	1	В2ДС	86	0.50	0.87	0.87	0.78	0.67	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
4	2	2.0	1	10СЗ	1	В2ДС	81	0.60	0.68	0.68	0.62	0.52	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
4	3	2.0	1	10СЗ	1А	В2ДС	81	0.50	0.64	0.64	0.58	0.49	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
4	5	2.1	1	10СЗ	1А	В2ДС	81	0.60	0.80	0.80	0.73	0.62	ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ. РТК 52
Разом		11.1							3.57	3.57	3.24	2.75	
Разом по господарській секції		24.0							7.13	7.13	6.47	5.49	
ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ Вільхова													
ЛІСОСІКИ 2025 РОКУ													
3	16	1.0	1	10ВЛЧ	2	С4ВЛЧ	66	0.60	0.23	0.23	0.19	0.14	ПРИРОДНЕ ПОНОВЛЕННЯ ВЛЧ
3	19	1.4	1	10ВЛЧ	1	С4ВЛЧ	66	0.80	0.48	0.48	0.40	0.30	ПРИРОДНЕ ПОНОВЛЕННЯ ВЛЧ
Разом													

Квар-тал	Виділ, під-виділ	Площа лісо-сіки, га	Ярус	Склад деревостану	Клас боні-тету	Тип лісу (ТЛУ)	Вік, ро-ків	Пов-но-та	Запас деревини, тис. куб. м				Запроекто-ваний захід по лісовід-новленню
									стовбур-ний	в т.ч. призначений до рубки			
										стовбур-ний	ліквід-ний	ділової деревини	
		2.4							0.71	0.71	0.59	0.44	
									ЛІСОСІКИ 2030 РОКУ				
3	16	1.0	1	10ВЛЧ	2	С4ВЛЧ	66	0.60	0.23	0.23	0.19	0.14	
3	19	1.4	1	10ВЛЧ	1	С4ВЛЧ	66	0.80	0.48	0.48	0.40	0.30	ПРИРОДНЕ ПОНОВЛЕННЯ ВЛЧ
Разом		2.4							0.71	0.71	0.59	0.44	ПРИРОДНЕ ПОНОВЛЕННЯ ВЛЧ
Разом по господарській секції		4.8							1.42	1.42	1.18	0.88	
Разом по способу рубок		28.8							8.55	8.55	7.65	6.37	
Разом по господарській частині, категорії лісів і лісництву		28.8							8.55	8.55	7.65	6.37	
Із загальних даних по лісництву		28.8							8.55	8.55	7.65	6.37	СУЦІЛЬНІ РУБКИ

ЗВІТ

із науково-дослідної роботи

**«Полеві дослідження щодо біологічного різноманіття,
ідентифікації природних оселищ, рідкісних та зникаючих видів флори
і фауни при спеціальному використанні лісових ресурсів у порядку
проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок
на підставі спеціального дозволу – лісорубного квитка, з подальшим
лісовідновленням на місцях зрубів на території лісового фонду
ПРИВАТНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА
«РЕКОРД» в межах Корюківського району в Чернігівській області**

Київ - 2026

РЕФЕРАТ

Об'єкт дослідження: оцінка ймовірного впливу на біологічне різноманіття, рідкісні та зникаючі види рослин і тварин, природні оселища (біотопи) та рослинні угруповання, об'єкти природно-заповідного фонду і Смарагдової мережі від спеціального використання лісових ресурсів – проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок на підставі спеціального дозволу – лісорубного квитка, з подальшим лісовідновленням на місцях зрубів на території лісового фонду ПСП «Рекорд», що розташоване в межах Корюківського адміністративного району Чернігівської області.

Предмет дослідження: видове різноманіття флори і фауни, природні оселища, рідкісні та зникаючі види тварин і рослин, що занесені до Червоної книги України й інших міжнародних конвенцій.

Мета роботи: провести оцінку наявності природних оселищ, рослинних угруповань Зеленої книги України, видів флори і фауни, що охороняються Червоною книгою України, Резолюціями 4 і 6 Бернської конвенції та іншими міжнародними договорами, ратифікованими від імені України.

Методи дослідження: камеральні та польові роботи, а саме огляд наукових джерел; розробка маршрутних шляхів; оцінювання об'єктів природно-заповідного фонду та їх локалізація; аналіз об'єктів регіональної екологічної мережі та Смарагдової мережі на основі розроблених карт і ГІС-баз даних; оцінювання стану природних оселищ, популяцій видів флори та фауни, що знаходяться під охороною.

Польові роботи включали: обстеження території, де планується проведення рубок головного користування, суцільних санітарних рубок і суміжних територій на предмет виявлення природних оселищ, рослинних угруповань, видового різноманіття флори і фауни, що потребують охорони. Польові роботи виконані із використанням основних методів геоботанічних, зоологічних, орнітологічних досліджень із застосуванням візуальних спостережень та дослідження.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальна характеристика планованої діяльності та його локалізація	5
2. Програма та методика досліджень	9
3. Територія планованої діяльності у межах об'єктів екологічної мережі, природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі	15
3.1. Екологічна мережа	16
3.2. Природно-заповідний фонд	19
3.3. Смарагдова мережа	21
4. Характеристика природних оселищ на території	24
5. Рідкісні та зникаючі види рослин і тварин	
5.1. Раритетні види рослин	34
5.2. Раритетні види тварин	38
6. Оцінка можливого впливу планованої діяльності на компоненти середовища та біоту	43
Висновки	48
Список використаних джерел	52
Додатки	54

Вступ

Інтенсивний антропогенний вплив на біорізноманіття Чернігівської регіону ставить під загрозу місцезростання рідкісних та зникаючих видів флори і місцеіснування раритетних представників фауни, природних оселищ та середовищ існування. У зв'язку з цим, унікальний в ботаніко-географічному відношенні регіон поступово втрачає специфічні риси рослинного покриву та фауністичне багатство. Виходячи з цього, охорони заслуговує кожна ділянка лісових насаджень, на яких збереглися рідкісні види і рослинні угруповання.

Мета роботи полягає у проведенні оцінки впливу планованої лісогосподарської діяльності на території лісового фонду ПСП «Рекорд» на природні оселища, рослинні угруповання, види флори і фауни, регіонально рідкісні види, що охороняються Червоною книгою України, Резолюціями 4 і 6 Бернської конвенції та іншими міжнародними договорами, ратифікованими від імені України, а також прогнозування впливу планованої діяльності на стан довкілля, об'єкти ПЗФ, екологічної та Смарагдової мережі.

Об'єкт дослідження: оцінка ймовірного впливу на біологічне різноманіття, природні оселища (біотопи), рідкісні та зникаючі види рослин і тварин від планованого проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок.

Предмет дослідження: видове різноманіття флори і фауни, рідкісні та зникаючі види тварин і рослин, що занесені до Червоної книги України, Бернської конвенції й інших міжнародних конвенцій, типи природних оселищ та середовища існування, угруповання Зеленої книги України.

Методи дослідження: камеральні та польові роботи, а саме огляд джерел наукової літератури; розробка маршрутних шляхів; оцінювання об'єктів природно-заповідного фонду та їх локалізація; аналіз локалізації об'єктів у межах компонентів регіональної екологічної мережі і Смарагдової мережі на основі розроблених карт і ГІС-баз даних; оцінювання стану природних оселищ, популяцій видів флори та фауни, що знаходяться під охороною.

1. Загальна характеристика планованої діяльності та його локалізація

Ціллю планованої діяльності є спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок на підставі спеціального дозволу – лісорубного квитка, з подальшим лісовідновленням на місцях зрубів в межах лісового фонду Приватного сільськогосподарського підприємства "Рекорд" (далі ПСП «Рекорд»).

ПСП «Рекорд» розташовано в межах Корюківського адміністративного району Чернігівської області на загальній площі 514,0 га.

Загальний експлуатаційний фонд ПСП «Рекорд» на ревізійний період становить 18,18 тис. м³ стовбурного запасу на площі 60,7 га, в тому числі: захисні ліси – 0,11 тис. м³ на площі 0,7 га, експлуатаційні ліси – 18,07 тис. м³ на площі 60,0 га.

Щорічний обсяг рубок головного користування запроектовано в експлуатаційних лісах, в об'ємі 0,76 тис. м³ ліквідної деревини на площі 2,8 га.

Щорічний обсяг суцільних санітарних рубок запроектовано в експлуатаційних лісах, в об'ємі 0,94 тис. м³ на площі 5,5 га.

Проведення суцільних санітарних рубок у відповідності до Акту поточного лісопатологічного обстеження від 08 квітня 2026 року на площі 46,1 га (Додаток А).

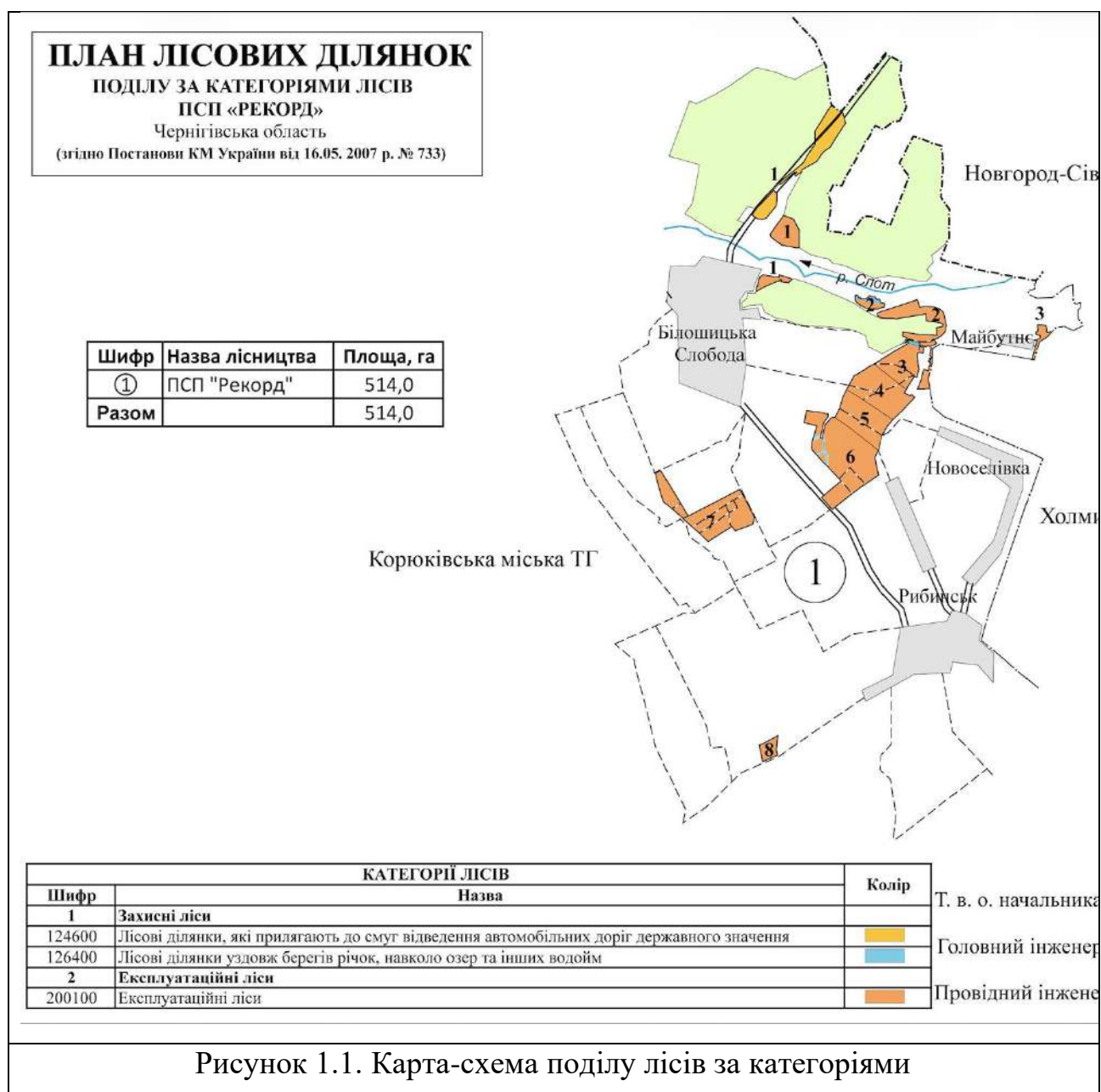
Територіальні громади, які можуть зазнати впливу планованої діяльності Корюківська міська територіальна громада.

Місцезнаходження юридичної особи: 15320 вул. Шевченка, буд. 10, с. Б. Слобода Корюківського району Чернігівської області.

Лісистість адміністративного району складає 39,2 %. Основними лісоутворюючими породами є сосна звичайна, ялина європейська, дуб червоний, дуб звичайний, граб звичайний, акація біла, береза повисла, осика, вільха чорна, тополя чорна. Домінуючою породою є сосна звичайна.

Найбільше поширення на території ПСП «РЕКОРД» має свіжий дубово-сосновий субір (В2ДС) – 76,5%.

Карта-схема поділу лісів за категоріями представлена на рисуюнок 1.1.

Експлуатаційні ліси ПСП «Рекорд» займають 89,8 % (площу 461,5 га), захисні ліси складають 10,2 % (52,5 га) та включають лісові ділянки, що прилягають до смуг відведення автомобільних доріг державного значення 49,3 га та лісові ділянки (смуги лісів) уздовж берегів річок, навколо озер та інших водойм 3,2 га.

Лісових ділянок, які належать до територій та об'єктів природно-заповідного фонду; пралісів, квазіпралісів та природних лісів, розташованих

поза межами територій та об'єктів природно-заповідного фонду в підприємстві немає.

Ліси зелених зон, протиерозійні ліси, захисні ліси, що розташовані на схилах балок і річкових долин, серед безлісної місцевості і рекреаційно-оздоровчих лісів, що розташовані поза межами лісів зелених зон на території підприємства не виділялися.

Залізниця і автомобільні дороги державного значення на території ПСП «Рекорд» протягом проектного періоду не будувалися.

Уздовж р. Убідь виділено 1,05 км довжину смуг лісів.

Площа особливо захисних лісових ділянок ПСП «Рекорд» складає 14,1 га, зокрема, лісові ділянки уздовж річок, судохідних і магістральних каналів, навколо озер та водойм (берегозахисні лісові ділянки) розташовані на загальній площі 3,5 га; лісові ділянки, що мають спеціальне господарське значення – 0,8 га; лісові ділянки, що прилягають до залізниць, автомобільних доріг державного значення, державного кордону – 9,8 га (Додаток А).

Лісові масиви ПСП «Рекорд» відносяться до Києво-Чернігівського поліського лісогосподарського округу, Східнополіського лісогосподарського району, лісорослинної зони – Полісся.

Клімат помірно-континентальний, характеризується прохолодною зимою, теплим літом і значною кількістю опадів.

Переважаючі типи ґрунтів : дерново-середньопідзолисті.

Територія ПСП «Рекорд» розташована в басейні річки Десна.

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих – 92,4 %. На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням припадає 4,5 % площі, вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок.

Болота займають площу 3,1 га.

За результатами лісопатологічного обстеження та оцінки санітарно стану насаджень від 08.04.2026 р. встановлено стрімку деградацію деревостанів, ослаблення, всихання і відмирання дерев, унаслідок аварій та стихійних лих (вітровал, вітролом минулих років, ураження дерев стовбуровими шкідниками з

Родини Короїдів (короїд шестизубчастий (*Ips sexdentatus*), короїд верхівковий (*Ips acuminatus*), великий і малий соснові лубоїди (*Tomicus piniperda* і *T. minor*)).

Планована діяльність відноситься до першої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, п. 21 ч. 2 ст. 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" № 2059-VIII від 23 травня 2017 року). (усі суцільні та поступові рубки. Усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду").

2. Програма та методика досліджень

Потенційно територія лісового фонду ПСП «Рекорд» є малоприматною для існування цінних із природоохоронної точки зору природних оселищ, рослинних угруповань, а також популяцій ряду рідкісних видів тварин і рослин, необхідність збереження яких визначена національним законодавством України та міжнародними природоохоронними конвенціями, оскільки в межах підприємства відсутні природоохоронні території, зокрема, території та об'єкти природно-заповідного фонду.

Проведення дослідження щодо наявності природних оселищ, біологічного різноманіття, ідентифікації рідкісних та зникаючих видів флори і фауни на території ПСП «Рекорд» охоплювало весняний період – кінець березня – початок квітня 2026 р., у проміжки часу характерні для вегетаційного періоду рослин та життєвих циклів тварин.

Уточнення структури екологічної мережі, природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі регіону, камеральні роботи проводили у квітні 2026 року.

Програмою дослідження передбачалося проведення польових та камеральних робіт, які включали:

- попередній аналіз розташування об'єкту досліджень відносно об'єктів і територій природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі, компонентів регіональної екологічної мережі, водно-болотних угідь, що охороняються Рамсарською Конвенцією (Рамсарські водно-болотні угіддя) та об'єктів Всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО;

- оцінювання розташування і типи природних оселищ (біотопів) під охороною Резолюції 4 Бернської конвенції, рослинних угруповань Зеленої книги України та їх аналогів у Національному каталозі біотопів України на основі аналізу ГІС-баз даних, доступних інформаційних джерел та наукових публікацій;

- розробка оптимізованих маршрутів з використанням топографічних карт та таксаційних матеріалів з метою обстеження територій лісового фонду підприємства і деталізації складу, структури, віку деревостанів;

- проведення ідентифікації лісів старше 120 років, дерев-насічників і плюсових дерев, дуплястих та найстаріших дерев, а також таких, що мають виняткове значення для збереження біорізноманіття, місцеіснування видів тварин або інших живих організмів, життєдіяльність яких пов'язана з такими деревами на території проєктованих рубок;

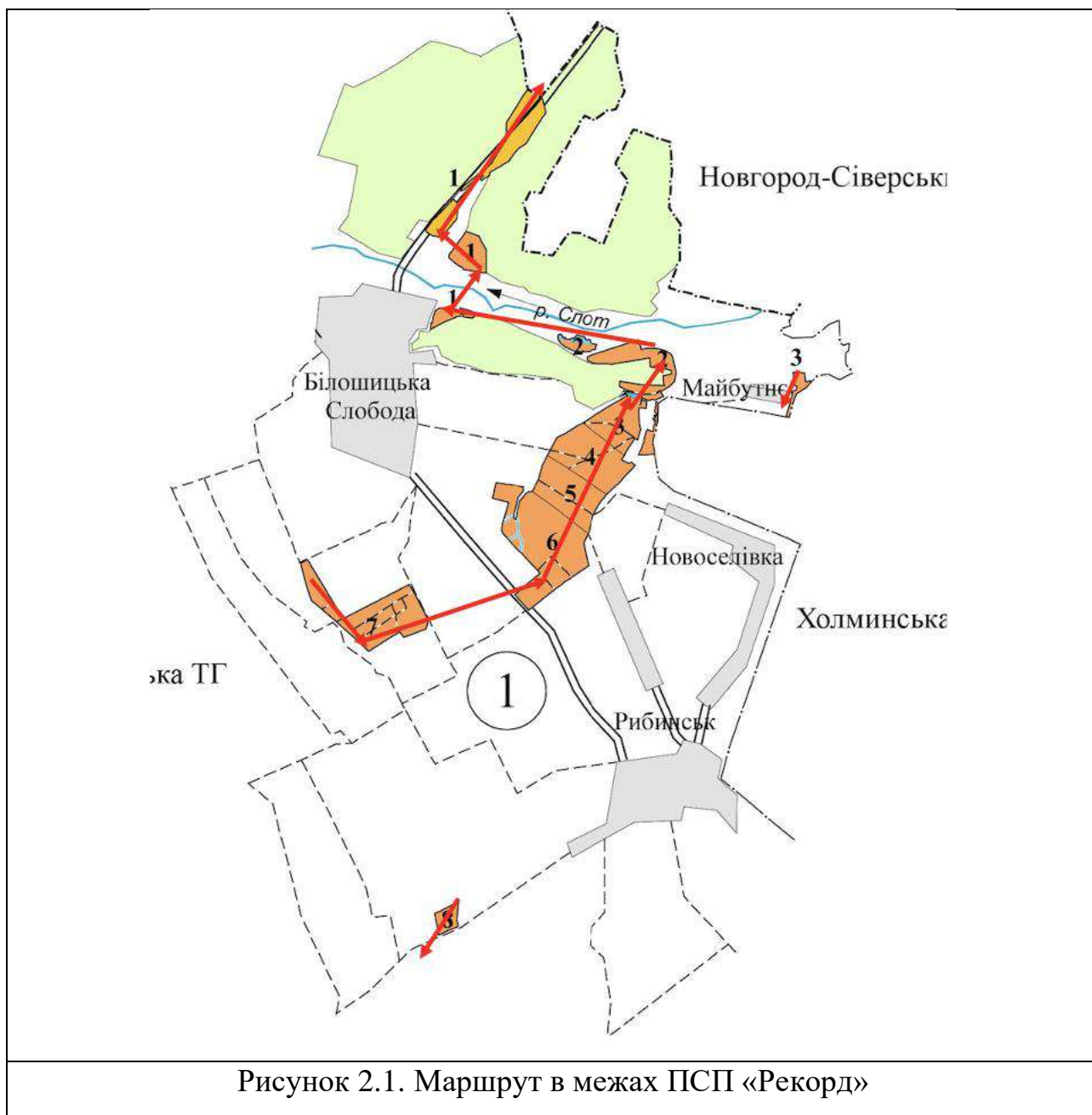
- вивчення видового різноманіття та наявності раритетної флори і фауни із переліку Червоної книги України, Резолюції 6 Бернської конвенції та інших міжнародних договорів, ратифікованих від імені України, в найближче розташованих об'єктах Смарагдової мережі, природних ядрах, екологічних коридорах та об'єктах природно-заповідного фонду (ПЗФ);

- складання переліку видів флори і фауни, що особливо важливі для збереження (з Червоної книги України, з додатків до Бернської Конвенції та її Резолюції №6 (1998) або інших міжнародних договорів, ратифікованих від імені України, з переліків регіональної охорони) і зазнають значного впливу, у випадку, якщо їхні популяції потрапляють повністю або частково до території запроектованих суцільних або поступових рубок чи розташовані на ділянках, що безпосередньо межують з територією планованої діяльності, включаючи особливо вразливі групи лісових тварин: кажанів, птахів, що гніздуються у дуплах дерев, хижих птахів, що гніздуються на деревах, безхребетних тварин і грибів, пов'язаних з мертвою деревиною; зазначити факти реєстрації їхніх популяцій на лісових ділянках, відведених під рубки, або поряд з рубками;

- розробка рекомендацій та переліку заходів щодо зменшення впливу від впровадження планованої діяльності на біорізноманіття, природні оселища, рослинні угруповання, раритетну флору і фауну, природоохоронні території з перспективою на найближчі роки.

Застосовували такі методи дослідження: детально-маршрутні, описові, статистичні, аналітичні, порівняльні, біоіндикаційні, комплексні, ландшафтно-екологічні, ботанічні, зоологічні, орнітологічні, польові, ретроспективного аналізу, моніторингу, картографічні.

Схеми польових маршрутів прокладено в межах лісового фонду, де передбачено плановану діяльність (рисунки 2.1).

При визначенні природних оселищ користувалися актуальною класифікацією оселищ EUNIS (2016) та характеристиками для визначення оселищ I-III рівнів з ознаками найбільшої діагностичної цінності. Також, порівнювали природні оселища з їх аналогами у Зеленій книзі України (Наказ Міндовкілля «Про затвердження переліків рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, та типових природних рослинних угруповань, які підлягають охороні і заносяться до Зеленої книги України, та природних

рослинних угруповань, які вилучені із Зеленої книги України» № 368 від 17.12.2020 р.) та в Національному каталозі біотопів України (UkrBiotop), що включають інформацію про усю різноманітність біотопів (природних оселищ) України, загрози для них та рекомендації по збереженню.

Цінні об'єкти біотопічного різноманіття (оселища об'єктів Смарагдової мережі, праліси, квазіпраліси і природні ліси) ідентифікуються експертом, шляхом камерального аналізу лісотаксаційних матеріалів із наступним рекогносцирувальним польовим обстеженням та із виконанням повторних уточнюючих обстежень протягом вегетаційного періоду.

Моніторингові дослідження проводилися згідно з планованими завданнями на ділянках проектованої діяльності підприємства.

Проективне вкриття у розрізі трав'янистих рослин визначали відповідно до частки кожного виду із градацією 5 %. Облік підросту деревних порід проводили на закладених площадках вздовж маршрутних ходів із визначенням виду, орієнтовного віку, висоти та кількості екземплярів.

З метою деталізації складу та структури фітоценозів закладали пробні площі (для вивчення деревостану (за ярусами) та чагарникового ярусу), а також площадки для оцінювання живого надґрунтового покриву (трав'янистого ярусу та дрібних чагарничків) і підросту основних деревних порід.

Дослідження рослинного покриву здійснювали за визначеними маршрутами на пробних і облікових площадках за загальноприйнятими методиками (Браун-Бланке). Загальна площа облікових площадок у межах виділів становила не менше 3 %. Пробні площі закладені згідно загально-прийнятих у лісовій таксації та лісовпорядкуванні методики відповідно до розроблених стандартів (ОСТ 56-69-83).

Серед об'єктів флори здійснювали аналіз деревних рослин, чагарників, трав'янистих рослин, лишайників. Особливу увагу приділяли насадженням з незадовільним санітарним станом, що визначені за результатами лісопатологічного обстеження, як уражені та з ознаками всихання сильної

інтенсивності внаслідок пошкодження ентомошкідниками і враження кореневою губкою.

Дослідження основних, зникаючих і рідкісних видів фауни здійснювали за попереднім аналізом матеріалів лісовпорядкування та іншої наявної інформації щодо локалізації видів у межах лісового фонду підприємства.

Ідентифікацію плазунів та комах й інших представників фауни проводили візуально; птахів – візуально, за наявністю місць гніздування, слідів життєдіяльності та за співом; ссавців – візуально та за слідами життєдіяльності.

Детальні дослідження включали аналіз та ідентифікацію наявних представників флори і фауни, виявлення рідкісних й зникаючих видів тварин і рослин за прокладеними маршрутами на заздалегідь визначених точках, які були локалізовані на ділянках, що знаходяться у безпосередній близькості від об'єкту планованої діяльності.

Назви видів флори та фауни і типів рослинних угруповань зазначали відповідно до номенклатури, прийнятої у спеціальній літературі. Виявлені під час польових дослідження види тварин і рослин було ідентифіковано з використанням наукової літератури та порівняно з переліком видів, що підлягають особливій охороні на території області, переліком видів Червоної книги України, Резолюцій 4 і 6 Бернської конвенції, Європейського Червоного Списку, МСОП та CITES, переліком рослинних угруповань, зазначених у Зеленій книзі України та Національному каталозі біотопів України.

Аналізували дані, доступні в оприлюднених документах:

- Доповідь про стан навколишнього природного середовища у Чернігівській області <https://eco.cg.gov.ua/index.php?id=15801&tp=1&pg=> ;
- Екологічний паспорт Чернігівської області <https://eco.cg.gov.ua/index.php?id=15800&tp=1&pg=>
- Програма Emerald Network Viewer <https://emerald.eea.europa.eu/>;
- Онлайн ресурс Природно-заповідний фонд України. Чернігівська область. <https://pzf.land.kiev.ua/pzf-obl-25.html>;
- Онлайн-сервіс GBIF.org <https://uncg.org.ua/biodiversity-viewer/>;

- Стратегія сталого розвитку Корюківської міської територіальної громади на період до 2029 року з перспективою до 2034 року <https://koryukivka-rada.gov.ua/pages/209238-strategicni-dokumenti>.

Польові обстеження проведено доктором біологічних наук, професором, Волошиною Наталією Олексіївною у березні-квітні 2026 р.

**Повна версія досліджень надана в Звіті з
Конфіденційною інформацією**

ВИСНОВОК

1. Планованою діяльністю передбачено спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок на підставі спеціального дозволу – лісорубного квитка, з подальшим лісовідновленням на місцях зрубів на території лісового фонду Приватного сільськогосподарського підприємства "Рекорд" в Корюківському районі Чернігівської області.

Загальна площа ПСП «Рекорд» складає 514,0 га.

Загальний експлуатаційний фонд ПСП «Рекорд» на ревізійний період становить 18,18 тис. м³ стовбурного запасу на площі 60,7 га, в тому числі: захисні ліси – 0,11 тис. м³ на площі 0,7 га, експлуатаційні ліси – 18,07 тис. м³ на площі 60,0 га.

Щорічний обсяг рубок головного користування запроектовано в експлуатаційних лісах, в об'ємі 0,76 тис. м³ ліквідної деревини на площі 2,8 га.

Щорічний обсяг суцільних санітарних рубок запроектовано в експлуатаційних лісах, в об'ємі 0,94 тис. м³ на площі 5,5 га.

Проведення суцільних санітарних рубок у відповідності до Акту поточного лісопатологічного обстеження від 08 квітня 2026 року на площі 46,1 га

Планована діяльність відноситься до першої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, п. 21 ч. 2 ст. 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" № 2059-VIII від 23 травня 2017 року). (усі суцільні та поступові рубки. Усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду").

2. Лісові масиви ПСП «Рекорд» включено до Поліського природного коридору, Дніпровсько-Сновсько-Сіверської сполучної території національного значення і Слотської сполучної території локального значення регіональної

екологічної мережі Чернігівської області (кв. 1-3) та до об'єкту із «тіньового» списку Radomska dacha (UA0000417) (кв. 1-6).

В межах ПСП «Рекорд» відсутні об'єкти природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі, праліси, квазіпраліси та природні ліси, території зарезервовані для наступного заповідання, водно-болотні угіддя під охороною Рамсарської конвенції, об'єкти Всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО та біосферні резервати.

Лісові масиви ПСП «Рекорд» входять до об'єкту із «тіньового» списку Смарагдової мережі Radomska dacha (UA0000417) (кв. 1-6), межують із заповідним урочищем «Радомська дача» (кв. 3 вид. 16, 18, 19, 20); неподалік розташовані: ландшафтний заказник місцевого значення «Слобідська дача» і гідрологічний заказник місцевого значення «Горілий мох».

Вплив на компоненти екологічної мережі Чернігівської області, території та об'єкти природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі очікується в межах екологічно допустимого.

3. В межах ПСП «Рекорд» на ділянках, де заплановані суцільні санітарні рубки та рубки головного користування, природні оселища із переліку Резолюції 4 Бернської конвенції і рослинні угруповання Зеленої книги України не реєстрували. Вони представлені на ділянках в межах об'єктів ПЗФ поза ділянками лісового фонду ПСП «Рекорд».

У «тіньовому» об'єкті Смарагдової мережі Radomska dacha (UA0000417) під охороною Резолюції 4 Бернської конвенції знаходяться 9 типів природних оселищ, з них найбільшу площу займають типи G1.7: Термофільні листопадні ліси (100 га) і G1.A1: Ліси *Quercus – Fraxinus – Carpinus betulus* на евтрофних і мезотрофних ґрунтах (100 га). Найближче до ділянки з природним оселищем G3.1F : Острівні ялинові ліси знаходиться кв. _____ ПСП «Рекорд», який виключений із Фонду рубок головного користування та Відомості рубок головного користування на період з 2025 по 2034 рік.

Планована діяльність буде проводитись відповідно до чинного природоохоронного законодавства України і матиме екологічно допустимий

вплив на цінні для збереження типи природних оселищ Резолюції 4 Бернської конвенції та рослинні угруповання Зеленої книги України.

4. Під час польових маршрутів на ділянках, де заплановано рубки головного користування і суцільні санітарні рубки не виявлено рідкісних видів рослин, а також реліктових, регіонально рідкісних, занесених до Червоної книги України і Резолюції 6 Бернської конвенції.

Місцезростання рідкісних і зникаючих видів реєструють поблизу в межах заповідного урочища «Радомська дача» та в межах «тіньового» об'єкта Смарагдової мережі *Radomska dacha* (UA0000417). Резолюцією 6 Бернської конвенції на цій території охороняється вид рослин – сон розкритий (*Pulsatilla ptens*) та 8 видів флори потребують уточнення, в тому числі такі, що занесені до Червоної книги України

У квартално-видільному переліку ПСП «Рекорд» відсутні місця зростання видів рослин занесені до Червоної книги України, Бернської конвенції та регіонально рідкісні.

Заплановані для провадження планованої діяльності ділянки не входять до об'єктів ПЗФ, не межують з ними та не мають локалітетів видів флори, що потребує охорони і збереження.

Планована діяльність буде впливати на рідкісні та зникаючі види флори в межах екологічно допустимого.

5. Представники фауни, що знаходяться під охороною, зосереджені у об'єктах природно-заповідного фонду поза межами ПСП «Рекорд».

В проєктованому об'єкті *Radomska dacha* (UA0000417) Резолюцією 6 Бернської конвенції охороняється жук-олень (*Lucanus cervus*) занесений до Червоної книги України.

За даними онлайн-сервісу GBIF.org (веб-застосунок «Biodiversity Viewer») реєстровано наявність 10 видів тварин поблизу ділянок ПСП «Рекорд», із них до Червоної книги України занесено: лось європейський (*Alces alces*), заєць білий (*Lepus timidus*), нічниця водяна (*Myotis daubentonii*), кажан пізній (*Eptesicus*

serotinus), джміль моховий (*Bombus muscorum*) і скопа (*Pandion haliaetus*). Більшість видів локалізована в межах заповідного урочища «Радомська дача».

Близькість територій ПЗФ зі сприятливими умовами для гніздування і життєдіяльності птахів та невелика площа ПСП «Рекорд» зумовлює відсутність місць гніздування птахів та репродуктивних стацій ссавців, земноводних і рептилій на ділянках лісового господарства.

Під час польових маршрутів на ділянках відведених у рубку і таких, що безпосередньо межують з територією планованої діяльності не виявлено рідкісних і зникаючих видів тварин, в тому числі занесених до Червоної книги України, Резолюції 6 Бернської конвенції та списків регіонально рідкісних видів, які можуть зазнати значного впливу від планованої діяльності, не реєстрували особливо вразливі групи лісових тварин: кажанів, птахів, що гніздуються у дуплах дерев, хижих птахів, що гніздуються на деревах, безхребетних тварин і грибів, пов'язаних з мертвою деревиною.

4. Можливий негативний вплив на природні оселища, рослинний і тваринний світ під час проведення суцільних санітарних рубок та рубок головного користування зумовлений шумовими ефектами від роботи технологічного обладнання та автотранспорту, а також присутності людей на технологічних майданчиках. Запобігання негативному впливу від діяльності буде забезпечено дотриманням природоохоронних вимог і допустимих норм.

У випадку виявлення під час провадження планованої діяльності цінних для збереження природних оселищ, рослинних угруповань, видів флори та фауни, буде запроваджено природоохоронні заходи відповідно до вимог чинного природоохоронного законодавства, а також відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 травня 2023 р. № 499 «Порядок створення охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах»).

Очікуваний вплив на довкілля від проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок, що планується здійснювати на території лісового фонду ПСП «Рекорд», не призведе до суттєвого забруднення чи деградації компонентів довкілля. Вплив від планованої діяльності на цінні

природні оселища, рідкісні та зникаючі види флори і фауни оцінюється в межах екологічно допустимого.

Список використаних джерел

1. Андрієнко Т. Л., Перегрим М. М. (уклад.). Офіційні переліки регіонально рідкісних рослин адміністративних територій України (довідкове видання). — Київ : Альтерпрес, 2012. — 148 с.
2. Вінніченко Т. С. Рослини України під охороною Бернської конвенції / Вінніченко Т. С. — К.: Хімджест, 2006. - 176 с.
3. Кравець П.В., Лакида П.І., Кременецька Є.О., Тищенко В.М., Сагайдак А.В. та ін. Інституційна розбудова лісової сертифікації в Україні. — К.: ННЦІАЕ, 2009. — 250с.
4. Кременецька Є.О., Тищенко В.М., Сагайдак А.В. Методологія підходу щодо збереження ключових помешкань лісових тварин під час проведення рубок лісу // Лісове і мисливське господарство: сучасний стан та перспективи розвитку. Збірник наук. статей учасників міжнародної науково-практичної конференції. — Том 1. — Житомир, 2008. — С. 110 -114.
5. Національний каталог біотопів України / За ред. А.А. Куземко, Я.П. Дідуха, В. А. Онищенко, Я. Шеффера. - К.: ФОП Клименко Ю.Я., 2018. - 442 с.
6. Оселищна концепція збереження біорізноманіття: базові документи Європейського Союзу / Ред. О.О. Кагало, Б.Г. Проць. — Львів: ЗУКЦ, 2012. — 278 с.
7. Тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони. Третій проект версії 2015 року. Адаптований неофіційний переклад з англійської / укладачі: А.Куземко, С. Садогурська, К. Борисенко, О. Василюка — К., 2017. — 124 с.
8. Фауна України: охоронні категорії. Довідник / О. Годлевська, В. Різун, Г. Фесенко, Ю. Куцоконь, І. Загороднюк, М. Шевченко, Д. Іноземцева; ред.. О. Годлевська, Г. Фесенко. —Видання друге, перероблене та доповнене. — Київ, 2010. — 80 с.
9. Фесенко Г. В. Птахи фауни України (польовий визначник) / Г.В. Фесенко, А.А. Бокотей. — К., 2002. — 416 с.

10. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха - К.: Глобалконсалтинг, 2009. - 900 с.
11. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова - К.: Глобалконсалтинг, 2009. - 600 с.
12. Поліщук П.В., Волошина Н.О. Стан вивченості еколого-біологічних та генетичних особливостей представників родини Scolytidae / П.В. Поліщук, Н.О. Волошина. // Екологічні науки: науково-практичний журнал. – 2020. – №2 (29), Т.1. – С. 150–157.
13. Програма Emerald Network Viewer <https://emerald.eea.europa.eu/>
14. Класифікація оселищ EUNIS (2016) та характеристиками для визначення оселищ I-III рівнів з ознаками найбільшої діагностичної цінності (https://www.botany.kiev.ua/doc/onysh_2016.pdf).
15. Карпенко Ю.О. Асмаковський Є.В. Флористичні та ценотичні особливості ялинових угруповань лівобережної надзаплавної терасової частини пониззя річки Снов (Чернігівське Полісся). Сучасні фітосозологічні дослідження в Україні: збірник наукових праць з нагоди вшанування пам'яті видатного фітосозолога, доктора біологічних наук, професора Т.Л. Андрієнко-Малюк (1938–2016 рр.). Київ, 2023. Вип. 7. С. 5–9.
16. Про затвердження переліків видів тварин, що заносяться до Червоної книги України (тваринний світ), та видів тварин, що виключені з Червоної книги України (тваринний світ) (Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України 19.01.2021 № 29, Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 1 березня 2021 р. за № 260/35882).
17. Про затвердження переліків видів рослин та грибів, що заносяться до Червоної книги України (рослинний світ), та видів рослин та грибів, що виключені з Червоної книги України (рослинний світ) (Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України 15.02.2021 № 111, Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 березня 2021 р. за № 370/35992).

ДОДАТКИ

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

08.04.2026 року

с. Білошицька Слобода

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., директором ПСП «Рекорд» Зубовим В. С., проведено обстеження насаджень ПСП «Рекорд» Чернігівської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – 46,1 га.

В результаті обстеження встановлено наступне:

Номер кварталу	Номер вищупу	Площа вищупу, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2025 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
2	11	0,6	10СЗК	73	0,4	1	23	24	210
3	6	1,7	10СЗК	71	0,3	1	25	28	165
4	7	3,6	10СЗК	76	0,4	1	25	28	240
4	10	2,5	10СЗК	70	0,3	1А	26	32	170
5	1	6,8	10СЗК	64	0,3	1А	26	28	190
5	7	1,1	9СЗК1БП	51	0,3	1А	23	24	140
5	8	3,3	10СЗК	66	0,4	1А	25	26	240
6	46	0,6	6СЗК4БП	51	0,3	1А	23	24	120

Лісопатологічним обстеженням вищеперелічених ділянок встановлено, що насадження розладнані та продовжують деградувати внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження аваріями та стихійними лихами (вітровал, бурелом минулих років), стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження сильний, характер розповсюдження суцільний. В насадженнях присутня значна кількість дерев зі зламаними стовбурами та вивалених з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та верхинами. Також присутні дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. Зламані та повалені дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками. Відмічено ознаки ураження інфекційними хворобами: коренева губка, облямований трутовик, березовий трутовик, березова губка, рак - сірянка та бактеріальний рак - водянка. Стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев має ознаки ураження гнилизною корозійно – деструктивного типу. Ослаблені дерева (III – IV категорії стану) мають вкорочену білдо - зелену хвою, вкорочений приріст, ознаки заселення стовбуровими шкідниками з родини короїдів (шестизубчастий та верхівковий короїди, великий та малий сосновий лубоїди).

Номер кварталу	Номер вищупу	Площа вищупу, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2025 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
6	1	2,1	Загибле насадження СЗ				1В		
6	10	1,7	10СЗ	63	0,4	1А	24	26	230
6	13	1,4	9СЗ1БП	42	0,3	1В	23	22	160
6	17	2,3	8СЗ2БП	52	0,4	1В	24	24	190
6	24	11,4	10СЗК+ЯЛЕ	60	0,4	1А	25	24	240
6	27	1,1	Загибле насадження СЗ				1В		20
6	29	0,4	8СЗК2БП	50	0,4	1В	24	22	200
6	31	2,6	Поодинокі дерева 10СЗ	50		1В	24	24	10
6	34	1,3	5СЗК5БП+ЯЛЕ	55	0,3	1А	24	26	120
6	42	1,2	8СЗ2БП	53	0,3	1А	24	24	150

В ході лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що деревостани розладнані та деградують внаслідок пошкодження аваріями та стихійними лихами (бурелом, вітровал минулих років) та розвитку інфекційних хвороб. Ступінь пошкодження насаджень сильний, характер пошкодження суцільний, насадження безперспективні. В насадженнях переважають дерева зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та верхинами. Також присутні дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. Зламані та повалені дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками. Відмічено ознаки ураження інфекційними хворобами: коренева губка, облямований трутовик, березовий трутовик, березова губка, рак - сірянка та бактеріальний рак - водянка. Ослаблені дерева (III – IV категорії стану) мають вкорочену білдо - зелену хвою, вкорочений приріст, ознаки заселення стовбуровими шкідниками з родини короїдів (шестизубчастий та верхівковий короїди, великий та малий сосновий лубоїди).

Номер кварталу	Номер вищупу	Площа вищупу, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2025 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
7	8	0,4	Поодинокі дерева 10БП	54		2	22	24	155

Під час проведення лісопатологічного обстеження даної ділянки встановлено, що насадження розладнані та активно деградує внаслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження аваріями та стихійними лихами (вітровал, бурелом минулих років). Ступінь ураження та пошкодження сильний, характер розповсюдження суцільний. В насажденні присутня значна кількість дерев зі зламаними стовбурами та вивалених з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, дерева зі зламаним гіллям та верхинами. Також присутні дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. Зламані та повалені дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками. Відмічено ознаки ураження інфекційними хворобами: березовий трутовик, березова губка та бактеріальний рак водянка.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

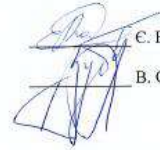
В обстежених насадженнях виявлено пошкодження аваріями та стихійними лихами (буреломи, вітровали минулих років), стовбуровими шкідниками та ураження інфекційними

хворобами, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження хвороб та шкідників. Зважаючи на пошкодження стихійними лихами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях хвороб та стовбурових шкідників рекомендовано керуючись п. 4 - 6, 27 - 33 «Санітарних правил в лісах України» провести у найкоротший термін заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме суцільні санітарні рубки з урахуванням вимог закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (на загальній площі **46,1 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев вивернутих з корінням, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адаже ліквідація наслідків аварій та стихійних лих, попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб, розмноження стовбурових шкідників можлива тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 2 - х примірниках:

- 1 - ДСЛП «Харківлісзахист».
- 2 - ПСП «Рекорд».

Підписи:

С. В. Воробей

В. С. Зубов

ВІДОМОСТІ
щодо площі особливо захисних лісових ділянок
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Найменування та ознаки особливо захисних лісових ділянок	Нормативи виділення особливо захисних лісових ділянок	Площа, обчислена за нормативами, гектарів	Місце знаходження особливо захисних лісових ділянок (лісництво, квартал, виділ)
1. Особливо захисні ділянки виділені за нормативами додатку 5 до Порядку			
Лісові ділянки уздовж річок, суднохідних і магістральних каналів, навколо озер та водойм (берегозахисні лісові ділянки)	Лісові ділянки шириною 200 метрів, але не більше ширини виділеної смуги лісів уздовж річок, навколо озер, водойм та інших водних об'єктів і шириною 150 метрів - де смуги лісів не виділено. Уздовж річок завдовжки понад 1 тис. кілометрів і навколо озер, водойм площею понад 10 тис. гектарів, а також уздовж суднохідних і магістральних каналів ширина берегозахисних лісових ділянок визначається з урахуванням результатів спеціальних обстежень	3,5	ПСП «Рекорд» кв.2 вид.17,19-20 кв.3 вид.1
Лісові ділянки, що мають спеціальне господарське значення	Лісонасінні, горіхоплідні, плодово-ягідні, медоносні, постійні науково-дослідні та інші лісові ділянки, що мають спеціальне господарське значення	0,8	ПСП «Рекорд» кв.6 вид.22-23
Лісові ділянки, що прилягають до залізниць, автомобільних доріг державного значення, державного кордону	Лісові ділянки шириною 50 метрів (у рівнинних лісах) і 100 метрів (у гірських лісах) у лісах, де дозволяється проведення рубок головного користування, уздовж залізниць, автомобільних доріг державного значення і державного кордону	9,8	ПСП «Рекорд» кв.1 вид.1-4,9-10,13
РАЗОМ		14,1	
в тому числі:	вкриті лісом	14,1	

КВАРТАЛЬНО-ВИДІЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК

лісових ділянок, які належать до територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
пралісів, квазіпралісів та природних лісів, розташованих поза межами
територій та об'єктів природно-заповідного фонду
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Лісових ділянок, які належать до територій та об'єктів природно-заповідного фонду; пралісів, квазіпралісів та природних лісів, розташованих поза межами територій та об'єктів природно-заповідного фонду в підприємстві немає.

ВІДОМОСТІ

щодо площі лісів зелених зон
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Ліси зелених зон на території підприємства не виділялися.

ВІДОМІСТІ
про площі протисрозійних лісів
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Протисрозійні ліси на території підприємства не виділялися.

РІШЕННЯ
відповідних органів про будівництво залізниць, автомобільних доріг
державного значення
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

~~Залізниця і автомобільні~~ дороги державного значення на території Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд» ~~протягом проектного періоду не будувалися.~~

ВІДОМОСТІ
щодо площі смуг лісів, що зростають уздовж річок, навколо озер та інших водойм
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Річки, озера та інші водойми, уздовж берегів яких виділяються смуги лісів	Довжина смуг лісів, кілометрів	Ширина смуг лісів, обчислена за нормативами, метрів	Площа смуг лісів, обчислена за нормативами, гектарів	Фактична площа існуючих смуг лісів, гектарів	Площа смуг лісів, які виділяються додатково, гектарів
р.Убель	1,05	400	42,0	42,2	-
РАЗОМ				42,2	

ВІДОМОСТІ
щодо площі захисних лісів, що розташовані на схилах балок і річкових долин, серед безлісної місцевості
Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд»
Чернігівської області

Захисні ліси, що розташовані на схилах балок і річкових долин, серед безлісної місцевості на території підприємства не виділялися.

**ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

пр-т Мєру, 14, м. Чернігів, 14000, тел./факс (0462) 67-48-72,
E-mail: deko_post@cg.gov.ua, сайт: www.eco.cg.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38709568

від _____ № _____ На № 02.04/26-307 від 02.04.2026

ТОВ «НВП Агропроект Україна»
ekolog.inform@gmail.com

Про надання інформації

Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації (далі – Департамент) на ваш лист в межах компетенції повідомляє.

1. Відповідно до клопотання Приватного сільськогосподарського підприємства «Рекорд» Чернігівської області (далі – ПСП «Рекорд») щодо приведення існуючого поділу лісів у відповідність до «Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок», погодженого Чернігівською обласною державною адміністрацією (лист від 19.12.2025 №01-01-21/13947-вих), в межах планованої діяльності ПСП «Рекорд», об'єкти природно-заповідного фонду відсутні.

2. Території, зарезервовані для заповідання в межах господарської діяльності ПСП «Рекорд» відсутні.

3. Згідно до наданої картосхеми поділу лісів за категоріями ПСП «Рекорд», територія планованої діяльності позначена на схемі номерами 1, 2, 3 ймовірно входить до Дніпровсько-Сновсько-Сіверської сполучної національної та Слотської сполучної локальної територій екологічної мережі Чернігівської області, затвердженої рішенням Чернігівської обласної ради від 23.02.2017 №18-8/VIІ (копія рішення додається).

Зі схемою регіональної екологічної мережі Чернігівської області, для детального визначення, можна ознайомитись на сайті Департаменту за посиланням <https://eco.cg.gov.ua/index.php?id=22805&tp=1&pg=>.

В межах планованої діяльності ПСП «Рекорд» території та об'єкти природно-заповідного фонду, які включені до переліку територій та об'єктів

№08-08/807 від 10-04-2026 Лось Олександр Васильович
3FAA9288358EC00304000000C503390072EBD800

2

екологічної мережі відсутні. Клопотань про включення територій чи об'єктів до переліку територій та об'єктів екомережі до Департаменту не надходило.

4. Інформація про наявність в межах планованої діяльності рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення видів рослин та внесених до відповідних переліків в Департаменті відсутня.

Додаток: 1 файл .(pdf).

Директор

Олександр ЛОСЬ

Наталія Дьмуна 67 48 72

Витяг з переліку територій та об'єктів екологічної мережі по Корюківській та Холминській територіальних громадах Корюківського району, в межах яких знаходиться РКСЛП

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
Корюківська територіальна громада								
5	5-к/з-І-ЧР	ботанічний заказник загальнодержавного значення «Брецький»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, с.Бреч, с.Лубенець	200,00	землі природно-заповідного фонду	Брецька сільська рада Корюківського району	наявність червонокнижних, регіонально рідкісних рослин та тварин
14	14-к/з-І-ЧР	комплексна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Урочище "Гуліно»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 1 вид.1-9, 11, 13-24, 26, 29, кв.2 вид.1, 2, 4-8, 27, 28; кв.3 вид.3, 5-8, 37; кв.4 вид.1, 3-7, 24, 25; кв.5 вид.1-4, 23; кв.6 вид.2, 5, 9-13, 19-21 Перелобського лісництва	100,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Корюківське лісове господарство"	цінні природні ландшафти
46	46-к/м-І-ЧР	ландшафтний заказник місцевого значення «Слобідська дача»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 90, 91 Перелобського лісництва	100,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	цінні природні ландшафти, наявність червонокнижних та регіонально рідкісних рослин
99	99-к/м-І-ЧР	лісовий заказник місцевого значення «Лисенки»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 195, РКСЛП «Корюківкаліс»	26,2	землі природно-заповідного фонду	РКСЛП «Корюківкаліс»	наявність червонокнижних та регіонально рідкісних рослин та тварин
129	129-к/м-І-ЧР	ботанічний заказник місцевого значення «Бурківщина»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 75-86 Андрониківського лісництва	566,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	наявність червонокнижних та регіонально рідкісних рослин та тварин
130	130-к/м-І-ЧР	ботанічний заказник місцевого значення «Васильцеве»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 56, 57 Брецького лісництва	103,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	наявність червонокнижних та регіонально рідкісних рослин та тварин
131	131-к/м-І-ЧР	ботанічний заказник місцевого значення «Турцівська дача»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 70-80 Тихоновичького лісництва	574,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	наявність червонокнижних та регіонально рідкісних рослин та тварин

302	302-к/м-І-ЧР	гідрологічний заказник місцевого значення «Великий дягель»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 1 вид.10, 25, 30; кв. 2 вид.3, 13, 16-18, 29; кв. 3 вид.12, 24, 25, 27, 32-36; кв.8 вид.6-8, 15, 23; кв.9 вид.1, 3, 4, 6, 7, 12, 17, 23 Перелобського лісництва	53,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	цінне водо регулююче значення та гідрологічний режим прилеглих територій з наявністю регіонально рідкісних видів рослин
303	303-к/м-І-ЧР	гідрологічний заказник місцевого значення «Вигор»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 62 вид.12, 13; кв.63 вид.14, 15, 17, 18, 25 Андроніківського лісництва	19,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	цінне водо регулююче значення та гідрологічний режим прилеглих територій з наявністю регіонально рідкісних видів рослин
304	304-к/м-І-ЧР	гідрологічний заказник місцевого значення «В'юнне»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 83-85 Андроніківського лісництва (на території БЗ "Бурківщина")	17,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	цінне водо регулююче значення та гідрологічний режим прилеглих територій з наявністю регіонально рідкісних видів рослин
305	305-к/м-І-ЧР	гідрологічний заказник місцевого значення «Горілий мох»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, с.с.Охрамієвичі, Перелоб	57,00	землі природно-заповідного фонду	Корюківська міська рада	цінне водо регулююче значення та гідрологічний режим прилеглих територій з наявністю регіонально рідкісних видів рослин
306	306-к/м-І-ЧР	гідрологічний заказник місцевого значення «Гуліно-Прибінська дача»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 12-15, 19, 22, 24, 25, 29 Перелобського лісництва	468,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	цінне водо регулююче значення та гідрологічний режим прилеглих територій з наявністю регіонально рідкісних видів рослин
309	309-к/м-І-ЧР	гідрологічний заказник місцевого значення «Заводське»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв.3 вид.8, 19; кв.4 вид.19, 23 Брещького лісництва	15,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	цінне водо регулююче значення та гідрологічний режим прилеглих територій з наявністю регіонально рідкісних видів рослин
310	310-к/м-І-ЧР	гідрологічний заказник місцевого значення «Калачівська дача»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 35, 48, 49, 52, 53, 59, 73, 82, 83, 89, 90 Рейментарівського лісництва	646,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	цінне водо регулююче значення та гідрологічний режим прилеглих територій з наявністю регіонально рідкісних видів рослин
312	312-к/м-І-ЧР	гідрологічний заказник місцевого значення «Прибінський»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, с.Прибінь	370,00	землі природно-заповідного фонду	Корюківська міська рада	цінне водо регулююче значення та гідрологічний режим прилеглих територій з наявністю регіонально рідкісних видів рослин
313	313-к/м-І-ЧР	гідрологічний заказник місцевого значення «Слобідська дача»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 116 Перелобського лісництва	50,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	цінне водо регулююче значення та гідрологічний режим прилеглих територій з наявністю регіонально рідкісних видів рослин

491	491-к/м-І-ЧР	ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб андроніківський»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 41 Андроніківського лісництва	0,01	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	багатолітні дерева
492	492-к/м-І-ЧР	ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб корюківський»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 100 вид.13 Корюківського лісництва	0,01	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	багатолітні дерева
608	608-к/м-І-ЧР	заповідне урочище місцевого значення «Калачівська дача»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 75 Рейментарівського лісництва	61,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	наявність червонокнижних і регіонально рідкісних видів рослин та тварин
610	610-к/м-І-ЧР	заповідне урочище місцевого значення «Корюківський ліс»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 73 вид. 5, 6; кв. 74 вид. 2; кв. 82 вид.2, 7 Корюківського лісництва	76,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	наявність червонокнижних і регіонально рідкісних видів рослин та тварин
611	611-к/м-І-ЧР	заповідне урочище місцевого значення «Корюківський лісопарку»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 1 Брецького лісництва	53,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	наявність червонокнижних і регіонально рідкісних видів рослин та тварин
612	612-к/м-І-ЧР	заповідне урочище місцевого значення «Наумівський ліс»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 98 вид. 4 Корюківського лісництва	21,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	наявність червонокнижних і регіонально рідкісних видів рослин та тварин
614	614-к/м-І-ЧР	заповідне урочище місцевого значення «Шубинські дачі»	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Корюківська ОТГ Корюківський район, кв. 25 вид.5, 16, 17; кв.26 вид.8, 16, 17; кв.29 вид.1, 16; кв.30 вид.1, 11, 23, 24 Корюківського лісництва	101,00	землі природно-заповідного фонду	ДП "Ліси України" філія "Північний лісовий офіс" Корюківське надлісництво	наявність червонокнижних і регіонально рідкісних видів рослин та тварин

СПИСОК ВИКОНАВЦІВ

Доктор біологічних наук, професор

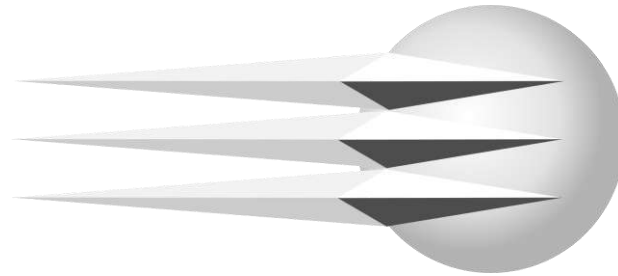
A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized initial 'N' followed by a long, sweeping horizontal stroke that ends in a small upward hook.

Волошина Н.О.

Конструкторське бюро системного програмування

topaz.eco@gmail.com
(044) 248-32-78

EOЛ+

Версія **5.3.8**
Ліцензія № від
видана

Погоджено:

Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, лист **3141/10/2-10** від
27.03.2007

РОЗРАХУНОК РОЗСІЮВАННЯ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН В АТМОСФЕРІ

Розробка лісосіки

тел.
Директор

Розрахунок проведено **11.05.2026**

Розрахунок розсіювання забруднюючих речовин з врахуванням фонових концентрацій

ТАБЛИЦЯ 1. Опис метеорологічних умов та географічна прив'язка

Код міста	Найменування міста	Середня темп. повітря		Гранична швидкість вітру, м/с	Регіональний коеф. страт. атмосфери	Кут між північним напрямком і віссю ОХ, град.	Площа міста, кв. км	Потребуємий рівень конц. в точці (у долях ГДК)
		самого жаркого місяця, град. С	самого холодного місяця, град. С					
1	Метеостанція Сновськ	27,2	-5,8	4,5	180	0		1

ТАБЛИЦЯ 2. Опис проммайданчиків (географічна прив'язка)

Код міста	Код проммайданчика	Найменування проммайданчика	Прив'язка до основної систми координат		
			X почат.,м	Y почат.,м	Кут повороту, град.
1	1	Проммайданчик	0	0	0

ТАБЛИЦЯ 3. Опис джерел викиду шкідливих речовин

Код міста	Код пром. майд.	Код дже-рела	Найменуван ня джерела	Код моделі або кут між віссю ОХ і довжиною площадного джерела	Коеф. рельєфу	Коорд. точкового або початку лінійного джерела або центру симетрії площадного		Коорд. кінця лінійного або довжина та ширина площадного чи точкового з прямом. гирлом		Висота джерела, м	Діаметр точкового або площадного 2-го типу чи швидкість виходу ПГВС(W ₀) для лінійного, (для площ. 1-го типу - 0)	Витрата ПГВС, (для площ. 1-го типу - 0)	Температур а ПГВС (град. С)	Клас небезпеки
						X1, м	Y1, м	X2, м	Y2, м					
1	1	1	Розробка лісосіки	42	1	136	155	210	135	2		0	27,2	4

ТАБЛИЦЯ 4. Характеристика складу викиду джерела

Код міста	Код пром. майд.	Код джерела	Код речовини	Сумарний викид т/рік	Коеф. упоряд. осідання речовини	Максимальний викид (г/с) при швидкостях вітру									
						0.5 м/с	1 м/с	2 м/с	4 м/с	6 м/с	8 м/с	10 м/с	12 м/с	14 м/с	16 м/сек
1	1	1	03000		1	0,483									
			----- 2902												
			04001			0,034									
			----- 301												

ТАБЛИЦЯ 5. Опис шкідливих речовин

Код речовини	Найменування речовини	ГДК	Коеф. упоряд. осідання
03000 ----- 2902	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікро-частинки та волокна)	0,5	1
04001 ----- 301	Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO ₂])	0,2	1

ТАБЛИЦЯ 6. Опис груп сумачій шкідливих речовин

Код групи	Речовини що складають групи сумачій (коди)										Коефіцієнт потенц.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

ТАБЛИЦЯ 7. Опис розподілу фонових концентрацій (U - швидкість вітру м/с)

Код міста	Код р-ни	Завдання фону	Коорд. посту спостереження		Конц. (у долях ГДК) при U≤2	Концентрація (у долях ГДК) при 2<U<U* по напрямкам								
			X, м	Y, м		Пн	ПнС	С	ПдС	Пд	ПдЗ	З	ПнЗ	
1	03000 ----- 2902	а			0,1									
	04001 ----- 301	а			0,09									

Завдання на розрахунок.

ТАБЛИЦЯ 1. Перелік проммайданчиків.

Код пр. майданчика	Найменування проммайданчика
1	Проммайданчик

ТАБЛИЦЯ 2. Перелік речовин.

Код р-ни	Найменування речовини
03000 ----- 2902	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікро-частинки та волокна)
04001 -----	Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO ₂])

301	
-----	--

ТАБЛИЦЯ 3. Перелік груп сумачій.

Код групи	Речовини що складають групи сумачій (коди)										Коефіцієнт потенц.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

ТАБЛИЦЯ 4. Параметри розрахункових майданчиків.

N п/п	Коорд. центра сим.		Довжина, м	Ширина, м	Крок сітки		Кут повороту розр. майд. відн. вісі ОХ загальної сист. коорд., град.	Ознака зони
	X, м	Y, м			вісь ОХ, м	вісь ОУ, м		
1	0	0	1000	1000	50	50		0

ТАБЛИЦЯ 5. Завдання на розрахунок.

Найменування міста	Швидкість вітру в м/с					Швидкість вітру в долях (Umc)					Крок перебору небезпечних напрям. вітру	Фікс. напр. вітру	К-ість найб. вклад.	Число макс. концен.	Ознака обчис. фону
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5					
1. Метеостанція Сновськ	0,5					0,5	1	1,5			1		1	10	1

Результати розрахунку

Концентрації у заданих точках

3000 / 2902 Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікро-частинки та волокна)

Розрахунковий майданчик 1

Коорд.Х, м	Коорд.У, м	Конц. в точці мг/м ³	Конц. в точці, долей ГДК	Напр. вітру, град.	Швид. вітру, м/с	Код джерела	Внесок, %	Код джерела	Внесок, %	Код джерела	Внесок, %	Код джерела	Внесок, %	Код джерела	Внесок, %
101	-65	0,430422	0,860843	276,00	0,75	1	100,00								
-85	130	0,439127	0,878254	356,00	0,75	1	100,00								
359	176	0,432510	0,865021	177,00	0,75	1	100,00								
169	372	0,438164	0,876327	96,00	0,75	1	100,00								

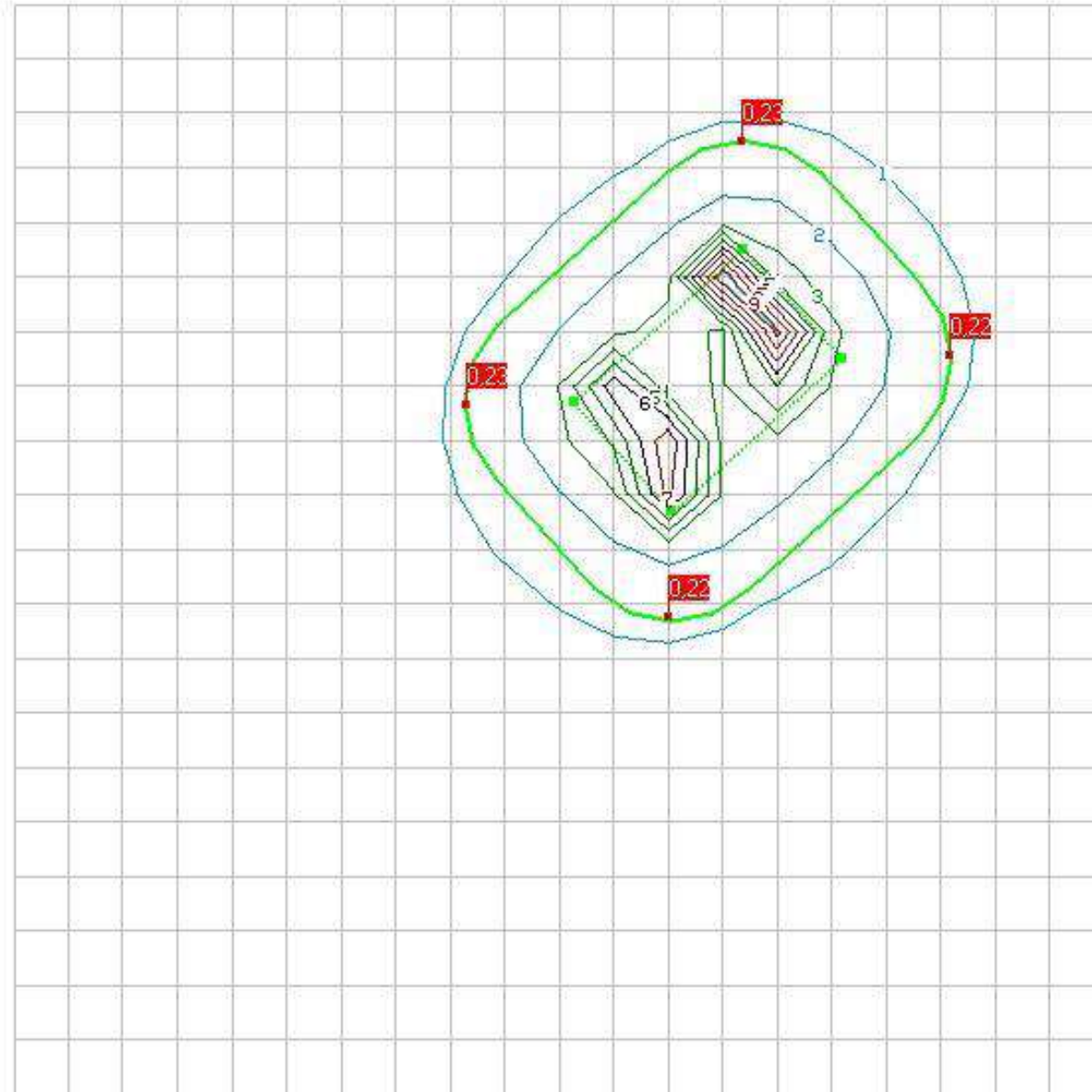
4001 / 301 Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO₂])

Розрахунковий майданчик 1

Коорд.Х, м	Коорд.У, м	Конц. в точці мг/м ³	Конц. в точці, долей ГДК	Напр. вітру, град.	Швид. вітру, м/с	Код джерел а	Внесок, %	Код джерел а	Внесок, %	Код джерел а	Внесок, %	Код джерел а	Внесок, %	Код джерел а	Внесок, %
101	-65	0,044779	0,223896	276,00	0,75	1	100,00								
-85	130	0,045392	0,226960	356,00	0,75	1	100,00								
359	176	0,044926	0,224631	177,00	0,75	1	100,00								
169	372	0,045324	0,226621	96,00	0,75	1	100,00								

Речовина 04001 / 301 Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO₂])

500

6	0.980	µg/m³
5	0.884	µg/m³
4	0.788	µg/m³
3	0.691	µg/m³
2	0.595	µg/m³
1	0.498	µg/m³
0	0.402	µg/m³
	0.306	µg/m³
	0.209	µg/m³
	1.000	µg/m³

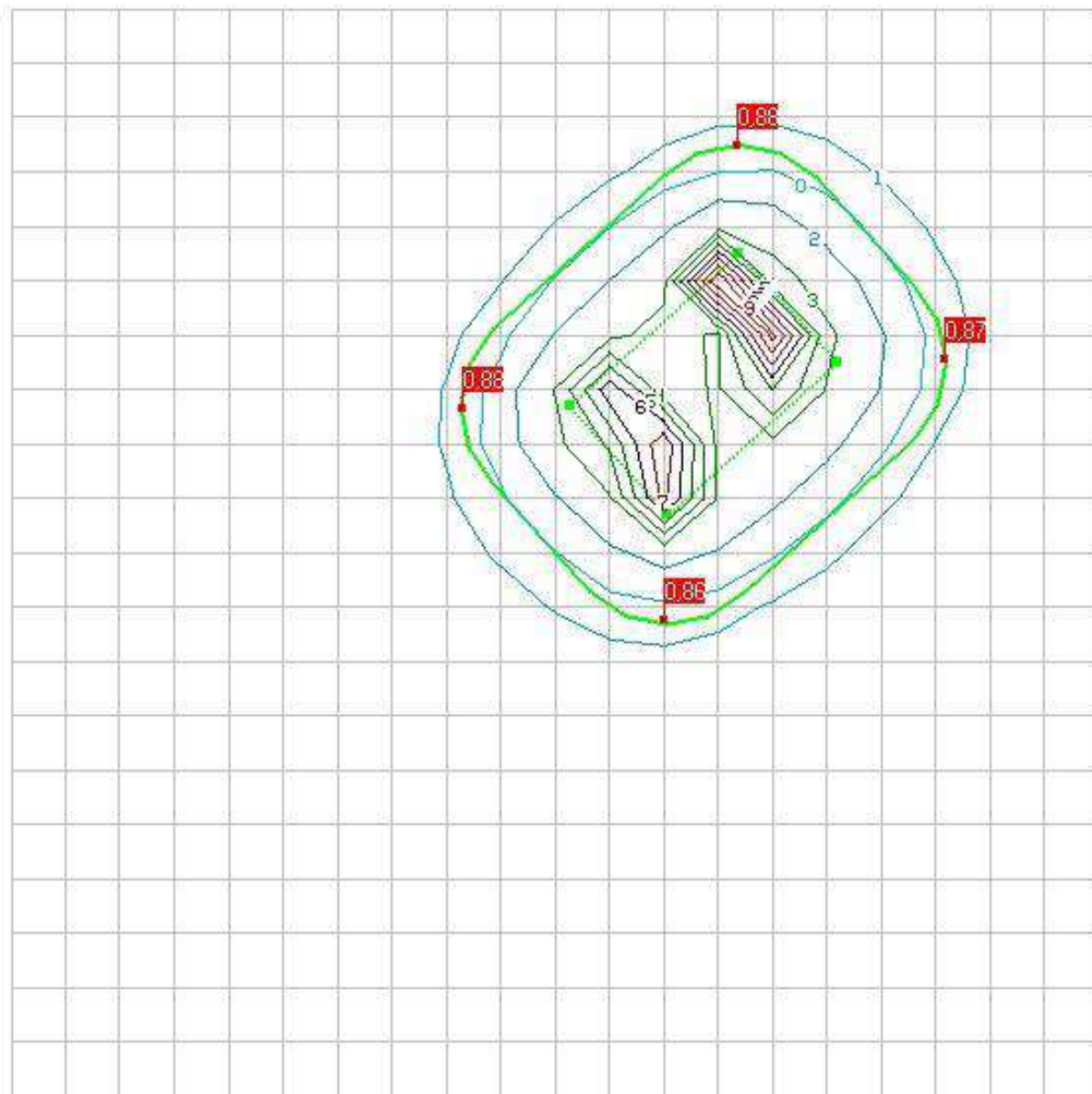
-500

-500

500

Речовина 03000 / 2902 Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікро-частинки та волокна)

500

9	-	5.158	ГДК
8	-	4.611	ГДК
7	-	4.064	ГДК
6	-	3.516	ГДК
5	-	2.969	ГДК
4	-	2.421	ГДК
3	-	1.874	ГДК
2	-	1.326	ГДК
1	-	0.779	ГДК
0	-	1.000	ГДК

-500

-500

500

Розрахунок розсіювання забруднюючих речовин без врахування фонових концентрацій

ТАБЛИЦЯ 1. Опис метеорологічних умов та географічна прив'язка

Код міста	Найменування міста	Середня темп. повітря		Гранична швидкість вітру, м/с	Регіональний коеф. страт. атмосфери	Кут між північним напрямком і віссю ОХ, град.	Площа міста, кв. км	Потребуємий рівень конц. в точці (у долях ГДК)
		самого жаркого місяця, град. С	самого холодного місяця, град. С					
1	Метеостанція Сновськ	27,2	-5,8	4,5	180	0		1

ТАБЛИЦЯ 2. Опис проммайданчиків (географічна прив'язка)

Код міста	Код проммайданчика	Найменування проммайданчика	Прив'язка до основної систми координат		
			X почат.,м	Y почат.,м	Кут повороту, град.
1	1	Проммайданчик	0	0	0

ТАБЛИЦЯ 3. Опис джерел викиду шкідливих речовин

Код міста	Код пром. майд.	Код дже-рела	Найменуван ня джерела	Код моделі або кут між віссю ОХ і довжиною площадного джерела	Коеф. рельєфу	Коорд. точкового або початку лінійного джерела або центру симетрії площадного		Коорд. кінця лінійного або довжина та ширина площадного чи точкового з прямом. гирлом		Висота джерела, м	Діаметр точкового або площадного 2-го типу чи швидкість виходу ПГВС(W ₀) для лінійного, (для площ. 1-го типу - 0)	Витрата ПГВС, (для площ. 1-го типу - 0)	Температур а ПГВС (град. С)	Клас небезпеки
						X1, м	Y1, м	X2, м	Y2, м					
1	1	1	Розробка лісосіки	42	1	136	155	210	135	2		0	27,2	4

ТАБЛИЦЯ 4. Характеристика складу викиду джерела

Код міста	Код пром. майд.	Код джерела	Код речовини	Сумарний викид т/рік	Коеф. упоряд. осідання речовини	Максимальний викид (г/с) при швидкостях вітру									
						0.5 м/с	1 м/с	2 м/с	4 м/с	6 м/с	8 м/с	10 м/с	12 м/с	14 м/с	16 м/сек
1	1	1	03000		1	0,483									
			----- 2902												
			04001			0,034									
			301												

ТАБЛИЦЯ 5. Опис шкідливих речовин

Код речовини	Найменування речовини	ГДК	Коеф. упоряд. осідання
03000 ----- 2902	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікро-частинки та волокна)	0,5	1
04001 ----- 301	Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO ₂])	0,2	1

ТАБЛИЦЯ 6. Опис груп сумаций шкідливих речовин

Код групи	Речовини що складають групи сумаций (коди)										Коефіцієнт потенц.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

ТАБЛИЦЯ 7. Опис розподілу фонових концентрацій (U - швидкість вітру м/с)

Код міста	Код р-ни	Завдання фону	Коорд. посту спостереження		Конц. (у долях ГДК) при U≤2	Концентрація (у долях ГДК) при 2<U<U* по напрямкам								
			X, м	Y, м		Пн	ПнС	С	ПдС	Пд	ПдЗ	З	ПнЗ	
1	03000 ----- 2902	а			0,1									
	04001 ----- 301	а			0,09									

Завдання на розрахунок.

ТАБЛИЦЯ 1. Перелік промайданчиків.

Код пр. майданчика	Найменування промайданчика
1	Промайданчик

ТАБЛИЦЯ 2. Перелік речовин.

Код р-ни	Найменування речовини
03000 ----- 2902	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікро-частинки та волокна)
04001 -----	Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO ₂])

301	
-----	--

ТАБЛИЦЯ 3. Перелік груп сумачій.

Код групи	Речовини що складають групи сумачій (коди)										Коефіцієнт потенц.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

ТАБЛИЦЯ 4. Параметри розрахункових майданчиків.

N п/п	Коорд. центра сим.		Довжина, м	Ширина, м	Крок сітки		Кут повороту розр. майд. відн. вісі ОХ загальної сист. коорд., град.	Ознака зони
	X, м	Y, м			вісь ОХ, м	вісь ОУ, м		
1	0	0	1000	1000	50	50		0

ТАБЛИЦЯ 5. Завдання на розрахунок.

Найменування міста	Швидкість вітру в м/с					Швидкість вітру в долях (Umc)					Крок перебору небезпечних напрям. вітру	Фікс. напр. вітру	К-ість найб. вклад.	Число макс. концен.	Ознака обчис. фону
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5					
1. Метеостанція Сновськ	0,5					0,5	1	1,5			1		1	10	0

Результати розрахунку

Концентрації у заданих точках

3000 / 2902 Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікро-частинки та волокна)

Розрахунковий майданчик 1

Коорд.Х, м	Коорд.У, м	Конц. в точці мг/м ³	Конц. в точці, долей ГДК	Напр. вітру, град.	Швид. вітру, м/с	Код джерела	Внесок, %	Код джерела	Внесок, %	Код джерела	Внесок, %	Код джерела	Внесок, %	Код джерела	Внесок, %
101	-65	0,380422	0,760843	276,00	0,75	1	100,00								
-85	130	0,389127	0,778254	356,00	0,75	1	100,00								
359	176	0,382510	0,765021	177,00	0,75	1	100,00								
169	372	0,388164	0,776327	96,00	0,75	1	100,00								

4001 / 301 Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO₂])

Розрахунковий майданчик 1

Коорд.Х, м	Коорд.У, м	Конц. в точці мг/м ³	Конц. в точці, долей ГДК	Напр. вітру, град.	Швид. вітру, м/с	Код джерел а	Внесок, %	Код джерел а	Внесок, %	Код джерел а	Внесок, %	Код джерел а	Внесок, %	Код джерел а	Внесок, %
101	-65	0,026779	0,133896	276,00	0,75	1	100,00								
-85	130	0,027392	0,136960	356,00	0,75	1	100,00								
359	176	0,026926	0,134631	177,00	0,75	1	100,00								
169	372	0,027324	0,136621	96,00	0,75	1	100,00								

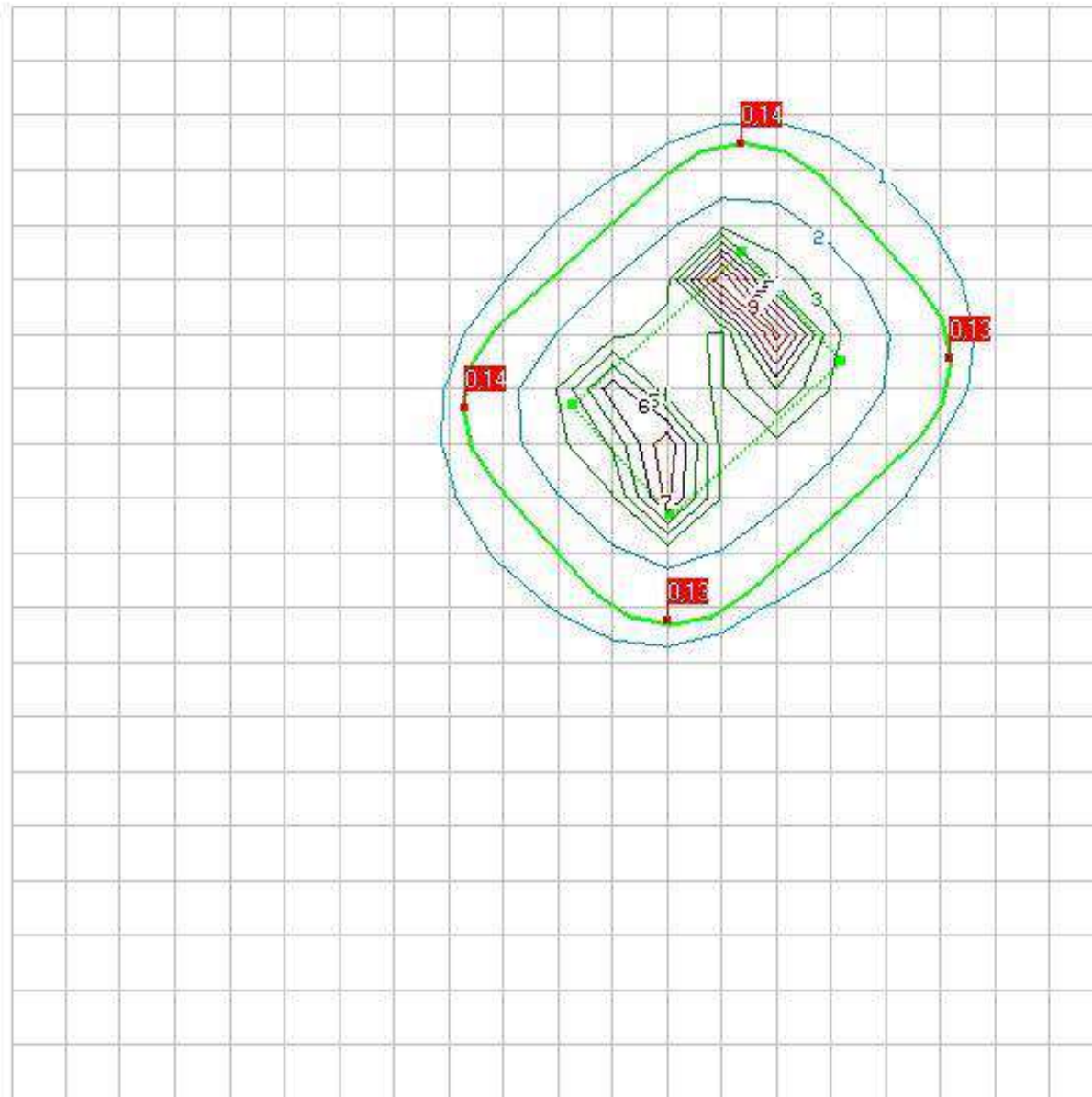
Речовина 04001 / 301 Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO2])

500

-500

-500

500

0.890	µg/m³
0.794	µg/m³
0.698	µg/m³
0.601	µg/m³
0.505	µg/m³
0.408	µg/m³
0.312	µg/m³
0.216	µg/m³
0.119	µg/m³
1.000	µg/m³

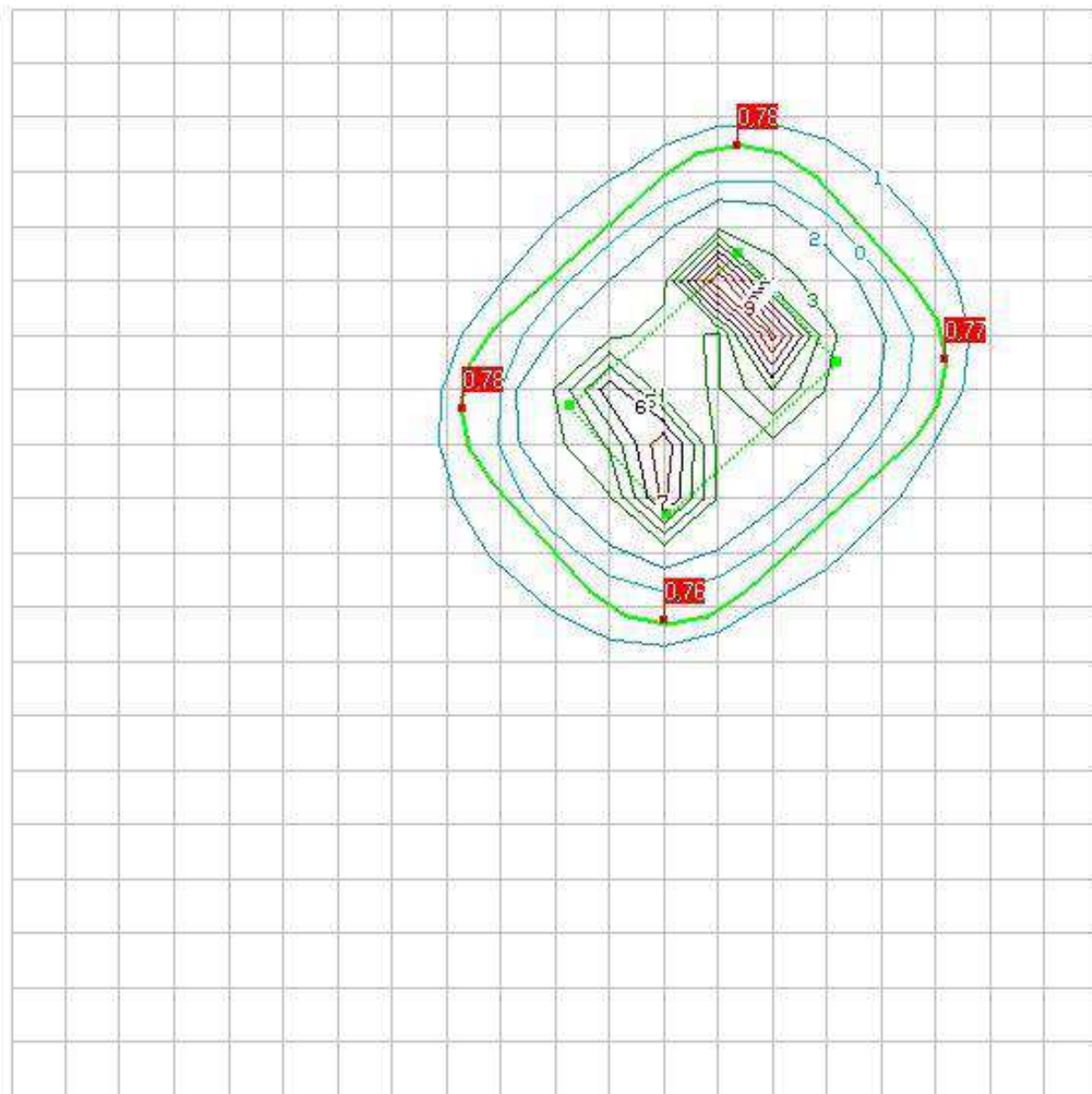
Речовина 03000 / 2902 Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікро-частинки та волокна)

500

-500

-500

500

9	-	5.058	ГДК
8	-	4.511	ГДК
7	-	3.964	ГДК
6	-	3.416	ГДК
5	-	2.869	ГДК
4	-	2.321	ГДК
3	-	1.774	ГДК
2	-	1.226	ГДК
1	-	0.679	ГДК
0	-	1.000	ГДК

